

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TILINPÄÄTÖSTIEDOTE

31.12.2022

Säästöpankki

SISÄLLYS

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TOIMINTAKERTOMUS	3	VARAT	67
Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajan katsaus	4	Liite 9: Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	68
Säästöpankin tehtävä on ollut auttaa suomalaisia vaurastumaan jo 200 vuotta.....	6	Liite 10: Lainat ja saamiset.....	72
Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä.....	7	Liite 11: Johdannaiset ja suojauslaskenta.....	74
Toimintaympäristön kuvaus	8	Liite 12: Sijoitusomaisuus.....	76
Säästöpankkiryhmän tulos ja tase	11	Liite 13: Henkivakuutustoiminnan varat	78
Vakavaraisuus ja riskiasema	14	VELAT	79
Luottoluokitukset.....	19	Liite 14: Velat luottolaitoksille ja asiakkaille.....	80
Säästöpankkiliitto osk:n hallintoneuvosto, hallitus ja tilintarkastajat	20	Liite 15: Liikkeeseenlasketut velkakirjat	81
Muu kuin taloudellinen raportointi	21	Liite 16: Henkivakuutustoiminnan velat	82
Toiminta ja tulos liiketoimintasegmenteittäin	29	Liite 17: Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä	83
Olenneiset tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen.....	31	MUUT LIITETIEDOT.....	84
Vuoden 2023 näkymät.....	32	Liite 18: Käyvät arvot arvostusmenetelmän mukaisesti.....	85
SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TILINPÄÄTÖSTIEDOTE.....	34	Liite 19: Vakuudet.....	91
Säästöpankkiryhmän tuloslaskelma	35	Liite 20: Taseen ulkopuoliset sitoumukset.....	91
Säästöpankkiryhmän laaja tuloslaskelma	36	Liite 21: Lähipiiritiedot	92
Säästöpankkiryhmän tase	37	Liite 22: Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat.....	94
Säästöpankkiryhmän rahavirtalaskelma	38		
Säästöpankkiryhmän oman pääoman muutoslaskelma ..	40		
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET.....	41		
Liite 1: Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja tilinpäätöksen laajuudesta	42		
Liite 2: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	44		
TILIKAUDEN TULOS	51		
Liite 3: Segmentti-informaatio.....	52		
Liite 4: Korkokate	56		
Liite 5: Palkkiotuotot ja -kulut, netto.....	57		
Liite 6: Sijoitustoiminnan nettotuotot.....	58		
Liite 7: Henkivakuutustoiminnan nettotuotot.....	59		
Liite 8: Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista	61		

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TOIMINTAKERTOMUS

1.1.–31.12.2022

SÄÄSTÖPANKKILIITTO OSK:N TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2022 käynnistyi positiivisten odotusten valossa. Globaali pandemia oli rauhoittunut ja talouskehitystä hidastavia rajoituksia purettiin laajasti. Säästöpankki-ryhmä valmistautui viettämään 200-vuotisjuhluvuottaan. Jo ensimmäisellä vuosineljänneksellä odotukset muuttuivat Ukrainaan kohdistetun laajamittaisen hyökkäyksen myötä.

Vakaan talouskehityksen sijaan kohtasimmekin sijoitusmarkkinoiden epävarmuuden ja negatiivisen kehityksen, jota kesästä lähtien on täydentänyt energian hinnan voimakas nousu. Tämä on näkynyt energiain-tensiivisten yritysten tulospäätöksissä, mutta erityisesti kuluttajaluottamus heikkeni vuoden toisella puoliskolla kotitalouksien huolien kasvaessa.

Kotitalouksien näkymiä alkoi myös heikentämään kesästä lähtien poikkeuksellisen nopeasti nousseet markkinakorot. Tällä on vaikutusta kotitalouksien käytössä oleviin tuloihin pitemmällä aikavälillä. Samalla oman toimintamme kulmakiven, talouden valmennuksella, ky-syntä ja merkitys tulevat entisestään kasvamaan.

Säästöpankkiryhmän asiakasliiketoiminta kehittyi vuonna 2022 erinomaisesti. Korkokate kasvoi yleisen korkotason nousun siivittämänä odotuksiamme nopeammin ja palkkiotuotot kasvoivat vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta hyvin. Sijoitusmarkkinoiden heikosta markkinakehityksestä huolimatta sijoitusra-hastojen nettomerkinnot olivat 216,9 miljoonaa euroa positiiviset ja markkinaosuutemme vahvistui. Liiketoiminnan tuottoihin kirjassimme peruspankkihankkeen keskeyttämisestä saadun korvauksen, jonka positiivinen tulosvaikutus oli 33,9 miljoonaa euroa. Luottotap-pioiden määrä pysyi vähäisenä, eikä niissä ole ollut näkyvissä talouden epävarmuuden kasvu.

Haastavassa korko- ja rahoitusmarkkinatilanteessa Sp-Kiinnitysluottopankki laski liikkeelle suotuisilla eh-doilla 750 miljoonaa euroa katetun joukkovelkakirjalai-nan (covered bond issue). Tämä osoittaa asiakkaidem-me luottamuksen lisäksi sijoittajien uskon ryhmämme toimintaan.

Vuoden aikana olemme reagoineet muuttuvaan toimintaympäristöön uudistamalla toimintatapojamme sekä kehittäneet uusia tuotteita ja palveluita asiakkaillem-me. Tässä yhteydessä useat pankkimme avasivat uusia toimipisteitä ja päivittivät olemassa olevia. Ryhmämme

Karri Alameri
Toimitusjohtaja

Yhteisen tahtotilan ja tulevaisuuden menestyksen vahvistamiseksi yhteenliittymän muut säästöpankit julkistivat joulukuussa allekirjoittaneensa liiketoimintoja koskevan keskinäisen etuosto-oikeussopimuksen.

sisällä tapahtui myös yksi pankkifuusio kuin myös laajentumisia uusille paikkakunnille.

Liedon Säästöpankki ilmoitti syyskuussa irtoavansa Säästöpankkien yhteenliittymästä ja eroavansa Säästöpankkiliitosta 28.2.2023. Yhteisen tahtotilan ja tulevaisuuden menestyksen vahvistamiseksi yhteenliittymän muut säästöpankit julkistivat joulukuussa allekirjoittaneensa liiketoimintoja koskevan keskinäisen etuosto-oikeussopimuksen.

Vuoden 2022 menestyksestä suuri kiitos kuuluu osaavalle ja sitoutuneelle henkilöstölle. Myös ryhmän eri toimijoiden hallinnossa vaikuttavilla luottamushenkilöillä on ollut ratkaiseva rooli, kun yhdessä katsomme kohti tulevaa. Menestyksemme on saavutettu ja tulevaisuus luodaan vahvalla ja läheisellä yhteistyöllä.

Uskon vahvasti siihen, että vuodesta 2023 muodostuu Säästöpankkiryhmälle menestyksekäs, vaikka epävarmuus eri muodoissaan, sekä kansainvälisesti että kotimaassa, haastaa meitä kaikkia suomalaisia yhteisönä ja yksilöinä. Vahvuutemme, Säästöpankkikokemus, pysyy toimintamme keskiössä. Nyt ja tulevaisuudessa tavoitteenamme on asiantuntijuudellamme tarjota asiakkaillemme Suomen paras yhdistelmä digitaalisia ja kasvotusten tapahtuvia rahoitus- ja sijoituspalveluja, joilla on asiakkaille konkreettinen ja pitkäaikainen hyöty.

Karri Alameri
Toimitusjohtaja Säästöpankkiliitto osk

SÄÄSTÖPANKIN TEHTÄVÄ ON OLLUT AUTTAA SUOMALAISIA VAURASTUMAAN JO 200 VUOTTA

Kun ensimmäinen Säästöpankki perustettiin vuonna 1822, tehtäväksemme tuli yhteiskunnallisesti tärkeä missio: auttaa Suomen työteliästä kansaa vaurastumaan ja hoitamaan talouttaan paremmin. Tällä samalla missiolla jatkamme edelleen ja olemme ylpeitä siitä, että olemme pankki, jolla on yhteiskunnallisesti tärkeä aate.

Viime vuonna Säästöpankkitoiminta Suomessa täytti 200 vuotta. Juhlistimme tätä merkkipaalua monin tavoin. Juhlavuoden keskeiseksi tarinaksi nostimme Säästöpankin ensimmäisen asiakkaan, piika Hedvig Nyströmin, joka talletti rahansa Turussa. Aloitimme juhluvuoden kampanjalla, jolla etsintäkuulutimme Hedvigin jälkeläisiä - ja löysimme Hedvigin sukutarinan lisäksi myös Säästöpankin perustajan apteekkari Julinin sukulaisia. Myös henkilöstömme pääsi koronataudin jälkeen kohtaamaan toinen toisiaan ensimmäistä kertaa pariin vuoteen yhteisissä juhlissa, jotka pidettiin Pikku-Finlandiassa.

Merkityksellinen etappi viime vuonna oli myös se, että saimme lahjoittaa ennätysellisen 1,5 miljoonan euron potin satoihin kohteisiin ympäri Suomen vuosittaisen Hyviä tekoja -kampanjamme kautta. Viime vuoden kampanjan äänestystulokset paljastivat, että suomalaiset ovat juuri nyt huolissaan lasten ja nuorten hyvinvoinnista. Siksi tukea saivat muun muassa vähävaraiset lapsiperheet, lasten ja nuorten mielenterveys sekä lasten harrastukset kuten urheiluseurat.

Vastuullisuusteot kuten Hyviä tekoja -kampanjamme ovat säästöpankkiaatteen ytimessä. Siksi olemme erityisen ylpeitä siitä, että näinä taloudellisesti haastavina aikoina saamme kantaa kortemme kekoon muun muassa jakamalla osan tuloksestamme paikallisen hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämiseksi. Saamme toteuttaa 200-vuotista missiotamme joka päivä: työmme kautta autamme suomalaisia kohentamaan taloudellista hyvinvointiaan ja vaurastumaan myös vaikeina aikoina.

Vuonna 2022 Säästöpankkiryhmä täytti pyöreät 200 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi lahjoitimme ennätysellisen 1,5 miljoonan euron potin satoihin kohteisiin ympäri Suomen vuosittaisen Hyviä tekoja -kampanjamme kautta.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄ JA SÄÄSTÖPANKKIEN YHTEENLIITTYMÄ

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 15 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Tilikauden aikana Ylihärman Säästöpankki fuusioitui Aito Säästöpankki Oy:öön ja Mietoisten Säästöpankki Liedon Säästöpankkiin. Fuusioiden seurauksena Yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien Säästöpankkien määrä väheni 17 pankista 15 pankkiin.

Liedon Säästöpankin isännistö hyväksyi Liedon Säästöpankin ja Oma Säästöpankin yhdistymistä koskevat yritysjärjestelyt 22.9.2022 isännistön kokouksessa. Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä ja Säästöpankkien Yhteenliittymästä toteutuu arviolta 28.2.2023. Liedon Säästöpankin irtaantumisen taloudellisesta vaikutuksesta Säästöpankkiryhmään on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 35.

Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj ja Oma Säästöpankki Oyj allekirjoittivat 28.11.2022 sopimuksen Liedon Säästöpankin välittämien Sp-Kiinnitysluottopankin luottojen siirrosta Oma Säästöpankille. Allekirjoitettu sopimus on osa kokonaisuutta, jossa Liedon Säästöpankki luovuttaa Oma Säästöpankille liiketoimintansa. Oma Säästöpankille 5.3.2023 siirtyvän luottokannan määrä on noin 245 miljoonaa euroa 31.12.2022 tilanteessa. Sp-Kiinnitysluottopankki myy Oma Säästöpankille kaupan kohteena olevat luotot kaikkine oikeuksineen ja velvollisuuksineen. Luottokannan lopullinen koko tarkentuu siirtohetkellä.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma

Säästöpankkikeskus käynnisti toukokuussa 2022 muutosneuvottelut, jotka koskivat noin 470 työntekijää Säästöpankkiliitto osk:ssa, Säästöpankkipalvelut Oy:ssä, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:ssä, Sp-Rahastoyhtiö Oy:ssä ja Sp-Henkivakuutusyhtiö Oy:ssä. Muutosneuvotteluiden tavoitteena oli parantaa operatiivista tehokkuutta, yksinkertaistaa organisaation rakennetta sekä selkiyttää työnjakoja ja vastuualueita. Suunniteltujen toimenpiteiden oli toteutuessaan arvioitu johtavan enintään 45 toimen lakkaamiseen. Muutosneuvottelut päättyivät 21.6.2022. Neuvottelujen tuloksena Säästöpankkikeskuksesta vähennettiin 21 työtehtävää ja osaan työtehtäviä tuli olennaisia muutoksia.

Säästöpankkiliiton toimitusjohtajana vuodesta 2017 toiminut Tomi Närhinen jätti tehtävänsä kesäkuussa 2022. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus nimitti 15.8.2022 vt. toimitusjohtaja Karri Alameren Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajaksi.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS

GLOBAALI TALOUSTILANNE

Vuosi 2022 alkoi myönteisissä tunnelmissa ja odotus oli, että maailmantalouden elpyminen koronakriisistä jatkuisi. Maailmantalouden odotettiin kasvavan pitkän ajan keskiarvoa nopeammin. Näkymät kuitenkin muutuivat radikaalisti helmikuussa 2022, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Tämä aikaansai inhimillisen kärsimyksen lisäksi myös monenlaisia taloudellisia vaikutuksia.

Venäjän vastaiset sanktiot ja myös Venäjän omat toimet ovat aiheuttaneet raaka-aineiden ja energian hintojen nousua ja etenkin kaasun ja sähkön saatavuus on heikentynyt. Energiahaasteet ovat iskeneet erityisesti Eurooppaan, joka on ollut riippuvainen venäläisestä energiasta.

Inflaatio alkoi kiihtyä jo vuonna 2021, mutta sodan seuraukset kiihdyttivät omalta osaltaan inflaatiota. Vuonna 2022 inflaatiossa kavuttiin lukemiin, joita ei olla länsimaissa nähty vuosikymmeniin. Niin USA:ssa kuin Euroopassakin kuluttajahintainflaatio nousi yli 10 %:iin. USA:ssa inflaatio alkoi jo osoittaa vaimenemisen merkkejä loppuvuonna 2022, mutta Euroopassa inflaationäkymät ovat epävarmemmat ja riippuvat paljon energian hinnan kehityksestä. Toimitusketjuhaasteet sen sijaan alkoivat jo helpottaa loppuvuonna.

Hintojen nousun ja muun taloudellisen epävarmuuden myötä niin yritysten kuin kuluttajienkin luottamus kääntyi laskuun. Etenkin kuluttajat ovat monissa maissa olleet pessimistisempiä talousnäkömysten suhteen kuin pitkään aikaan. Hintojen nousu on heikentänyt kotitalouksien ostovoimaa ympäri maailman. Toisaalta korona-aikana kerääntyneet säästöt ovat tuoneet helpotusta ja todellinen kulutus ei vielä pahemmin kärsinyt ostovoiman heikkenemisestä huolimatta.

Kiihtyneen inflaation seurauksena keskuspankit ympäri maailman aloittivat rahapolitiikan kiristämisen. Esimerkiksi USA:n ja Euroopan keskuspankit nostivat ohjaukorkojaan useasti ja normaalia suuremmin askelin. Heidän tavoitteensa on painaa inflaatio takaisin tavoite- tasolle, vaikka se tarkoittaakin taloudellisen aktiviteetin heikkenemistä.

Kiinassa puolestaan tiukka koronastrategia aiheutti edelleen häiriöitä taloudessa, kun tartuntojen lisääntyessä otettiin käyttöön tiukkoja sulkutoimia. Loppuvuonna 2022 Kiina muutti koronastrategiansa selvästi

sallivampaan suuntaan ja se näkyikin nopeasti tartuntojen räjähdysmäisenä kasvuna. Koronastrategian onnistuminen ohjaa pitkälti ensi vuoden talouden kehitystä.

Vaikka talousuutisointi ja etenkin tulevaisuuteen ennakoivat indikaattorit olivat varsin mollivoittoisia vuonna 2022, odotetaan maailmantalouden kasvaneen noin 3 %:n vauhtia (OECD:n ennuste). Se on toki pitkän aikavälin kasvua maltillisempi luku, mutta sitä voidaan pitää nykyisessä talousympäristössä jonkinlaisena torguntavoittona. Todellinen taloudellinen aktiviteetti on pärjännyt paremmin kuin mitä luottamusindikaattorit ennakoivat.

KORKOYMPÄRISTÖ

Vuoden 2021 aikana lähes muuttumattomina ja negatiivisina pysyneet euroalueen lyhyet korot ovat tilikauden 2022 aikana nousseet merkittävästi. Asuntolainojen hallitsevana viitekorkona toimiva 12 kuukauden Euribor on noussut vuodenvaihteesta lähes 3,5 prosenttiyksikköä. Lyhyissä koroissa tapahtunut nousu ja käyrän jyrkkeneminen on eliminoinut sitä rasiitetta, jonka viime vuosien tasainen korkokäyrä on pankkitoiminnan korkokatteelle muodostanut. Samanaikaisesti kuitenkin tukkurahoitusmarkkinoiden epävakaa tilanne on leventänyt marginaaleja velkapääomamarkkinoilla ja täten kasvattanut jälleenrahoituksen kustannuksia.

Euroopan Keskuspankki on selkeästi viestittänyt ohjaukorkojen nousevan edelleen. Samanaikaiset markkinoiden odotukset heikkenevästä talouskehityksestä ovat kuitenkin jarruttaneet pitkien korkojen nousua. Viiden vuoden swap - korko on noussut vuodenvaihteesta noin 3 prosenttiyksikköä mutta epävarmuus talouskehityksestä on aikaansaanut pitkään korkokäyrään laskevan muodon.

SIJOITUSMARKKINAT

Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä koettiin merkittävä muutos sijoitusmarkkinoilla Venäjän aloittaman hyökkäyssodan seurauksena. Riskinottohalukkuus laski ja osakemarkkinoiden pitkään jatkunut nousu kääntyi. Samaan aikaan inflaation nousu ja sitä seuranneet rahapoliittiset toimenpiteet katkaisivat pitkään jatkuneen matalien korkojen aikakauden. Tällä oli merkittäviä vaikutuksia sijoitusmarkkinoihin. Korko-

sijoitusten tuotot laskivat voimakkaasti kolmannella vuosineljänneksellä ja yritysten tulostulosten heikentyminen yhdessä nousevien korkojen kanssa johtivat osakekurssien laskuun. Globaalin talouskasvun hidastuminen ja Yhdysvaltain dollarin vahvistuminen heikensivät kehittyvien markkinoiden sijoitusten tuottoja. Vuoden viimeisellä neljänneksellä sijoitusmarkkinoilla nähtiin elpymistä, mutta vuosi 2023 alkaa merkittävien epävarmuustekijöiden vallitessa. Geopoliittisten jännitteiden nousu, hiipuva talouskasvu ja kiristynyt rahapolitiikka yhdessä luovat haastavan sijoitusympäristön.

SUOMEN TALOUSTILANNE

Kuten muuallakin maailmassa, vuodesta 2022 odotettiin vuoden startatessa vielä ripeän talouskasvun vuotta. Ukrainan sota heikensi kuitenkin Suomen talouden näkymiä monella tapaa. Suomen ulkomaankauppa Venäjän kanssa on romahtanut, kuluttajien ja yritysten luottamus on laskenut ja energian hinta on korkealla.

Nämä lähtökohdat huomioiden Suomen talous pärjäsi vuonna 2022 kohtuullisen hyvin. Hyvän alkuvuoden ansiosta talouskasvun odotetaan asettuvan noin 2 %:iin. Loppuvuonna talouskasvu kuitenkin jo hyytyi. Tätä kirjoitettaessa tilastot kertovat BKT:n supistuneen hieman jo vuoden kolmannella neljänneksellä ja ekonomistit odottavat supistumisen jatkuvan myös vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Vuoden aikana kuluttajien luottamus romahti historian pohjalukemiin. Syitä tähän ovat ainakin hintojen ja korkojen nopea nousu sekä sähköpulan uhka. Kuluttajien luottamuksen heikentyminen on heijastunut voimakkaasti asuntomarkkinoille. Kauppamäärät sekä uusien asuntolainojen nostot ovat laskeneet selvästi vuoden takaa.

Sen sijaan yksityinen kulutus on pitänyt pintansa kohtuullisen hyvin. Etenkin palveluita on kulutettu koronavuoden aiheuttaman patoutuneen kysynnän siivittämänä. Tavaroiden kulutus on sen sijaan supistunut. Kotitaloudet ovat käyttäneet korona-aikana kertyneitä säästöjään kulutuksen rahoittamiseen.

Kotitalouksien taloutta haastaa nyt hintojen ja korkojen nousu. Sen sijaan työmarkkinoilla tilanne on edelleen hyvä. Työllisyysaste on ennätyskorkealla ja vapaita työpaikkoja on yhä paljon tarjolla.

Yritysten tuotanto kasvoi vuonna 2022 vielä mukavaa tahtia. Näkymät tulevaan kuitenkin heikkenivät ja myös yritysten luottamus on laskenut, vaikkakaan ei niin dramaattisesti kuin kotitalouksien. Heikointa luottamus on kaupan ja rakentamisen aloilla, teollisuudessa ja palvelusektorilla yritysten luottamus on hieman korkeammalla. Konkurssien määrä on pysynyt normaalilla tasolla.

Asuntomarkkinoilla on eletty mielenkiintoinen vuosi 2022. Ukrainan sodan alkaminen muutti olennaisesti asuntomarkkinoita. Sodan alettua tapahtui lyhytkestoinen markkinoiden seisahtuminen. Kevään mittaan rakennusmateriaalien voimakas hinnannousu, kohoava energianhinta, inflaation voimistuminen sekä korkojen nousu alkoi näkyä asuntomarkkinoilla negatiivisesti. Tosin muutos oli vielä melko vähäistä tosin kiihtyvää loppuvuotta kohden. Ennustimme keväällä asuntomarkkinoiden jäävän vuoden 2021 tasosta 20 % ja näin tapahtuikin, eli muutos oli hieman yli 20 %. Alueelliset erot muutoksissa oli suuret.

ASUNTOMARKKINAT SUOMESSA

Asuntomarkkinoilla on eletty mielenkiintoinen vuosi 2022. Vuoden alkaessa markkinoilla kysyntä ylitti selkeästi tarjonnan. Pulaa oli sekä vanhoista asunnoista, mutta myös uudisasunnoista rakennusliikkeiden vähentäessä rakennettavien kohteiden aloituspäätöksiä. Vuodesta oli kuitenkin tulossa hyvä asuntokauppavuosi.

Ukrainan sodan alkaminen muutti kuitenkin olennaisesti asuntomarkkinoita. Sodan alettua tapahtui lyhytkestoinen markkinoiden seisahtuminen. Maaliskuussa kuitenkin kysyntä palautui tyydyttävälle tasolle. Tarjonta vastaavasti ei lisääntynyt merkittävästi vuoden alusta. Kevään mittaan rakennusmateriaalien voimakas hinnannousu, kohoava energianhinta, inflaation voimistuminen sekä korkojen nousu alkoi näkyä asuntomarkkinoilla negatiivisesti. Muutos oli kuitenkin vielä melko vähäistä tosin kiihtyvää loppuvuotta kohden. Ennustimme keväällä asuntomarkkinoiden jäävän vuoden 2021 tasosta 20 % ja näin tapahtuikin, eli muutos oli hieman yli 20 %. Alueelliset erot muutoksissa oli suuret

Ajanjaksolla tammi-marraskuu 2022 vanhojen asuntojen kauppamäärä laski 19,5 % edellisestä vuodesta ja viiden vuoden muutos on ollut -9,5 % (lähde: Kiinteistönvälitysalan keskusliiton Hintaseurantapalvelu, eli HSP). Vanhojen kerrostaloasuntojen kauppamäärä ko. ajanjaksolla laski 14,1 %, rivitalojen 16,7 % ja omakotitalojen 18,4 %. Myydyissä vanhoissa asunnoissa kauppamäärät ovat laskeneet muualla Suomessa (-16,7 %) enemmän kuin suurissa kaupungeissa (-15,1 %). Myös jokaisessa maakun-

nassa laskua on tapahtunut edelliseen vuoteen verrattuna. Maakunnista voimakkain lasku on ollut Uudellamaalla, Kanta-Hämeessä sekä Kymenlaaksossa.

Asuntomarkkinoiden vaikeudet ovat jo näkyneet hintatason negatiivisena muutoksena. Vuoden 2022 alusta PK-seudulla vanhojen kerrostaloasuntojen hintakehitys oli -6,1 %. Sama vertailu osoittaa muutoksesta isoissa kaupungeissa (ei PK-seutu) -6,6 %, Turussa -5,4 %, Tampereella -8,3 % sekä Oulussa -7,4 %. Myös paikkakuntien sisällä hintojen kehityksessä on suurta hajontaa.

Rakennusteollisuus RT ry:n viimeisimmän lokakuun suhdannekatsauksen mukaan vapaarahoitteinen asuntotuotanto laskee vuonna 2022 arviolta 33 800 asuntoon edellisen vuoden 38 411 asunnosta. Vuoden 2023 aloitusten määrän ennakoidaan laskevan 27 800 asuntoon. HSP:n mukaan vuoden 2022 tammi-marraskuun aikana kiinteistönvälittäjien uudistaloasuntojen kauppamäärä on laskenut 44,8 % edellisen vuoteen verrattuna. Muutos on ollut merkittävää kasvukeskuksissa, mm. Helsingissä -62,3 %, Espoossa -61,1 % ja Tampereella -51,9 %.

Myös vapaa-ajanasuntokaupassa on tapahtunut merkittävä muutos kahteen edelliseen vilkkaaseen vuoteen. Kauppamäärä laski tammi-marraskuun välisenä aikana 26,1 % ja vastaavasti kauppasummien kokonaisarvo laski 28 %. Viiden vuoden takaiseen aikaan kauppamäärän lasku on ollut 10,5 %. Kauppoja olisi todennäköisesti tehty kesällä enemmänkin, mikäli tarjonnan vähäisyys ei olisi rajoittanut kauppamäärää.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TULOS JA TASE

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TUNNUSLUVUT

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021	1-12/2020*	1-12/2019*	1-12/2018*
Liikevaihto	376 108	325 979	337 938	362 701	278 517
Korkokate	169 610	152 324	160 967	155 619	152 704
% liikevaihdosta	45,1 %	46,7 %	47,6 %	42,9 %	54,8 %
Tulos ennen veroja	84 154	77 555	66 740	94 807	36 408
% liikevaihdosta	22,4 %	23,8 %	19,7 %	26,1 %	13,1 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	329 059	298 715	306 588	321 395	234 670
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-229 040	-220 021	-220 157	-219 145	-197 718
Kulu-tuottosuhte	69,6 %	73,7 %	71,8 %	68,2 %	84,3 %
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	-15 882	-941	-19 760	-8 379	-3 868
Tunnusluvut, jatkuvat toiminnot ja Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen yhteensä:					
Taseen loppusumma	13 779 568	13 079 096	13 097 063	12 009 105	11 705 740
Oma pääoma	1 177 090	1 190 293	1 155 709	1 118 391	1 028 796
Oman pääoman tuotto %	6,6 %	6,2 %	4,6 %	6,9 %	3,0 %
Kokonaispääoman tuotto %	0,6 %	0,6 %	0,4 %	0,6 %	0,3 %
Omavaraisuusaste %	8,5 %	9,1 %	8,8 %	9,3 %	9,2 %
Vakavaraisuussuhde %	18,7 %	19,5 %	19,1 %	19,1 %	18,2 %

*Tilikauden tietoja ei ole oikaistu vastaamaan jatkuvat ja Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen jakoa

Taseen jakautuminen jatkuvien toimintojen ja Säästöpankkiryhmästä irtaantumisen välillä	2022			2021
	Jatkuvat toiminnot	Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	Yhteensä	Yhteensä
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 024 439	1 016 646	10 041 085	9 602 782
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	205 047	13 299	218 346	129 484
Sijoitusomaisuus	784 650	78 808	863 458	974 226
Varat yhteensä	12 409 582	1 369 986	13 779 568	13 079 096
Velat asiakkaille	6 994 366	942 741	7 937 108	7 682 351
Velat luottolaitoksille	450 946	13 488	464 434	423 705
Velat yhteensä	11 632 662	969 816	12 602 478	11 888 804

TULOSKEHITYS (VERTAILUTIETO 1–12/2021)

Liedon Säästöpankki on päättänyt irtaantua Säästöpankkiryhmästä ja Säästöpankkien yhteenliittymästä helmikuussa 2023. Liedon Säästöpankkiryhmän irtaantumiseen Säästöpankkiryhmästä sovelletaan IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot-standardia. Liedon Säästöpankin osuus Säästöpankkiryhmän tuloksesta esitetään Säästöpankkiryhmän tuloslaskelmassa omalla rivillään, vertailukautta koskevat tiedot on oikaistu vastaavasti. Alla Säästöpankkiryhmän tuloskehitystä koskevassa tekstiosuudessa esitetään jatkuvien toimintojen tulosta koskevat luvut, ellei toisin mainita.

Säästöpankkiryhmä teki erittäin hyvän tuloksen vuonna 2022. Säästöpankkiryhmän tulos ennen veroja kasvoi 84,2 (77,6) miljoonaan euroon. Tilikauden voitto yhteensä oli 66,8 (62,8) miljoonaa euroa. Liedon Säästöpankin irtaantumista koskeva voitto oli 11,3 (9,9) miljoonaa euroa. Tulokseen vaikutti positiivisesti Cognizantilta saatu kertaluonteinen korvaus peruspankkihankkeen sopimuksen purusta ja asiakasliiketoiminnan tuottojen kasvu. Tulosta rasitti haasteellisesta sijoitusympäristöstä aiheutuva sijoitustoiminnan nettotuottojen lasku.

Säästöpankkiryhmä ja Cognizant tiedottivat helmikuussa purkavansa peruspankkijärjestelmän uudistamiseen liittyvän sopimuksen. Osana sopimusta Cognizant maksoi Säästöpankkiryhmälle korvauksen, jolla oli 33,9 miljoonan euron positiivinen vaikutus Säästöpankkiryhmän tulokseen ennen veroja. Sopimuksen purkamisen yhteydessä alaskirjattiin peruspankkihankkeeseen aktivoitu määrä 7,6 miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän asiakasliiketoiminta kehittyi erittäin vahvasti. Korkokate kasvoi 11,3 prosenttia ollen 169,6 (152,3) miljoonaa euroa. Korkokatteen kasvua selittää erityisesti korkotuottojen kasvu asiakkaiden lainoista ja saamisista. Korkotuotot asiakkaiden lainoista ja saamisista oli 162,3 (132,0) miljoonaa euroa. Korkotuotot yhteensä kasvoivat 204,9 (168,7) miljoonaan euroon. Korkoriskien hallinnassa käytettävien johdannaisten osuus korkokatteesta pieneni 12,9 (21,9) miljoonaan euroon. Korkokulut nousivat 35,3 (16,3) miljoonaan euroon.

Nettopalkkiotuotot kasvoivat 2,2 prosenttia 103,3 (101,1) miljoonaan euroon. Kasvua selittää maksuliikenne- ja luotonannon palkkioiden kasvu. Maksuliikennepalkkiot kasvoivat 8,1 prosenttia ollen 47,0 (43,5) miljoonaa euroa. Luotonannon palkkiot kasvoivat 2,7 prosenttia 20,7 (20,2) miljoonaan euroon. Rahastoista saadut palkkiot olivat 39,7 (40,6) miljoonaa euroa.

Korkojen nousu ja Ukrainan sota heikensivät sijoitusympäristöä. Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat negatiiviset -7,2 (13,2) miljoonaa euroa. Suurin osa

sijoitustoiminnan nettotuotoista oli realisoitumattomia arvonmuutoksia käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista.

Henkivakuutustoiminnan nettotuotot olivat 18,4 (18,5) miljoonaa euroa. Vakuutusmaksutulo pieneni vertailuvuodesta ja oli 95,6 (116,7) miljoonaa euroa. Korvauskulut kasvoivat ja olivat 72,6 (68,8) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot kasvoivat 45,0 (13,6) miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muita tuottoja kasvatti 33,9 miljoonalla eurolla peruspankkihankkeen päättämisestä saatu korvaus.

Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan tuotot yhteensä kasvoivat 10,2 prosenttia ollen 329,1 (298,7) miljoonaa euroa. Tuottoja kasvatti erityisesti liiketoiminnan muiden tuottojen kasvu. Myös korkokate ja palkkiotuotot netto kasvoivat. Tuottoja pienensi sijoitustoiminnan tuottojen lasku.

Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan kulut kasvoivat 4,1 prosenttia 229,0 (220,0) miljoonaan euroon. Henkilöstökulut pysyivät vertailukauden tasolla ollen 92,4 (92,7) miljoonaan euroon. Henkilöstön määrä 31.12.2022 oli 1 268 (1 324).

Muut hallintokulut olivat 89,2 (84,0) miljoonaa euroa. ICT-kulut nousivat 51,4 (49,5) miljoonaan euroon. Muut henkilöstökulut olivat 4,9 (4,4) miljoonaa euroa. Markkinointikulut kasvoivat 6,9 (6,3) miljoonaan euroon.

Muut liiketoiminnan kulut kasvoivat 27,0 (26,1) miljoonaan euroon.

Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä kasvoivat 20,5 (17,2) miljoonaan euroon. Poistoja ja arvonalentumisia kasvatti 7,6 miljoonan euron arvonalentumiskirjaus peruspankkihankkeen taseeseen kirjatuista aineettomista hyödykkeistä

Ryhmän kulu-tuottosuhte oli 69,6 (73,7) prosenttia.

Säästöpankkiryhmän tulosta heikentäviä rahoitusvarojen arvonalentumisia kirjattiin yhteensä 15,9 (0,9) miljoonaa euroa ja ne sisältävät asiakkaille myönnettyjen lainojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten sekä muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevien luottotappioiden muutoksen, lopulliset luottotappiot sekä luottotappioiden palautukset. Tilikaudella kirjattu odotettavissa olevien luottotappioiden muutos kasvatti arvonalentumisia 10,5 miljoonaa euroa, kun vertailukaudella muutos pienensi arvonalentumisia 3,9 miljoonaa euroa. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrän kasvusta 8,7 miljoonaa euroa kohdistui luottoihin ja muihin saamisiin (vertailukaudella pienentyminen 0,9 miljoonaa euroa) ja 1,8 miljoonaa euroa muihin rahoitusvaroihin (vertailukaudella pienentyminen 3,0 miljoonaa euroa). Tilikaudella toteutuneet nettoluotto-

tappiot olivat yhteensä 5,4 (4,8) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän efektiivinen tuloveroprosentti oli 20,7 (19,0) prosenttia.

TASE JA RAHOITUS (VERTAILUTIEDOT 31.12.2021)

Liedon Säästöpankin osuus Säästöpankkiryhmän taseen varoista ja veloista esitetään Säästöpankkiryhmän taseessa omana rivinä taseen varoissa ja veloissa, IFRS 5-standardin mukaisesti vertailutietoja ei oikaista. Alla olevassa tasetta ja rahoitusta koskevassa tekstiosuudessa esitetään jatkuvia toimintoja koskevat luvut, ellei toisin mainita. Säästöpankkiryhmän toimintakertomuksen tunnuslukuja koskevan taulukon alla on esitetty taseen jakautuminen jatkuviin toimintoihin ja Liedon Säästöpankin irtaantumista koskeviin eriin.

Säästöpankkiryhmän tase oli tilikauden lopulla 12,4 (13,1) miljardia euroa. Säästöpankkiryhmän kokonaispääoman tuotto oli 0,6 (0,6) prosenttia.

Lainat ja saamiset asiakkailta olivat 9,0 (9,6) miljardia euroa. Lainat ja saamiset luottolaitoksilta olivat 205 (129,5) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän sijoitusomaisuus oli 784,7 (974,2) miljoonaa euroa. Henkivakuutustoiminnan varat olivat 1 006,6 (1 160,7) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän velat asiakkaille olivat 7,0 (7,7) miljardia euroa. Velat luottolaitoksille olivat 450,9 (423,7) miljoonaa euroa. Liikkeeseenlasketut velkakirjat olivat 2,8 (2,5) miljardia euroa. Huhtikuussa toteutettiin 300 miljoonan euron ja marraskuussa 750

miljoonan euron katetut joukkovelkakirjalainat. Henkivakuutustoiminnan velat olivat 950,9 (1 084,7) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän oma pääoma oli 1,2 (1,2) miljardia euroa. Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta oli 1,4 (1,4) miljoonaa euroa. Muihin laajan tuloksen eriin kirjattava käyvän arvon muutos oli tilikaudella -61,4 (2,2) miljoonaa euroa. Rahavirran suojausten vaikutus oman pääoman muutokseen oli -1,0 (-0,9) miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmän oman pääoman tuotto oli 6,6 (6,1) prosenttia

Säästöpankkiryhmän luottosalkun laatu on hyvä ja suurin osa luotoista on vakuudellisia. Säästöpankkiryhmällä ei ole merkittäviä riskikeskittymiä toimialoilla, jotka ovat erityisesti kärsineet koronaviruspandemiasta tai Ukrainan sodasta. Taseen odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä lainoista ja saamisista oli tilikauden lopussa 44,6 (31.12.2021: 42,8) miljoonaa euroa, eli 0,49 (31.12.2021: 0,44) prosenttia lainoista ja saamisista. Säästöpankkiryhmän järjestämättömät saamiset pysyivät kohtuullisella tasolla ollen 2,1 (31.12.2021: 2,0) prosenttia lainoista ja saamisista.

LIEDON SÄÄSTÖPANKIN IRTAANTUMINEN (VERTAILUTIEDOT 1–12/2021)

Liedon Säästöpankin irtaantumista koskeva tilikauden voitto oli 11,3 (9,9) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan tuotot yhteensä olivat 38,0 (28,9) miljoonaa euroa ja liiketoiminnan kulut yhteensä 22,3 (16,2) miljoonaa euroa. Lopetettujen toimintojen varat yhteensä 31.12.2022 olivat 1 370 miljoonaa euroa ja velat yhteensä 970 miljoonaa euroa.

VAKAVARAISUUS JA RISKIASEMA

VAKAVARAISUUS (VERTAILUTIETO 31.12.2021)

Vuoden 2022 joulukuun lopussa Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuusasema oli vahva ja omat varat koostuivat lähes kokonaan ydinpääomasta (CET1). Omat varat yhteensä olivat 1 090,5 (1 098,3) miljoonaa euroa, josta ydinpääoman osuus oli 1 090,5 (1 096,6) miljoonaa euroa. Tilikaudella korkoympäristön muutoksilla oli negatiivinen vaikutus omiin varoihin sijoitussalkun markkina-arvojen laskun kautta. Omia varoja kasvatti tilikauden voitto. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole ensisijaista lisäpääomaa. Toissijaisia pääomia (T2) oli 0,03 (1,7) miljoonaa euroa, joka koostui tilikaudella debentuurilainoista. Riskipainotetut erät olivat 5 837,3 (5 626,7) miljoonaa euroa, eli 3,7 prosenttia suuremmat kuin viime vuoden lopussa. Riskipainotettujen saamisten kasvu johtui luotto- ja vastapuoliriskin riskipainotettujen saamisten kasvusta, ja kasvu oli suurinta yritysrahoituksen, kiinteistövakuudellisten ja vähittäisaamisten vastuuryhmissä. Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuussuhde oli 18,7 (19,5) prosenttia ja ydinvakavaraisuussuhde oli 18,7 (19,5) prosenttia. Liedon Säästöpankin irtautumisen vaikutus Yhteenliittymän vakavaraisuussuhteeseen arvioidaan olevan n. 0,8 %-yksikköä.

Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaade oli 702,0 (661,5) miljoonaa euroa. Pääomavaatimuksen koostumus on kuvattu alla olevassa taulukossa. Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaatimus koostuu vakavaraisuusasetukseen perustuvasta 8 prosentin vähimmäisvaateesta, Finanssivalvonnan asettamasta harkinnan varaisesta Pilari II -lisäpääomavaateesta, luottolaitoslakiin perustuvasta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta sekä ulkoisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

YHTEENLASKETTU PÄÄOMAVAADE, %

	Vähimmäisvaade	Pilari 2 (SREP)-lisäpääomavaade	Kiinteä lisäpääomavaade	Vastasyklinen pääomapuskuri	Yhteenlaskettu pääomavaade
31.12.2022					
CET1	4,50	0,84	2,50	0,03	7,87
AT1	1,50	0,28			1,78
T2	2,00	0,38			2,38
Yhteensä	8,00	1,50	2,50	0,03	12,03

Finanssivalvonnan Säästöpankkien yhteenliittymälle asettama harkinnanvarainen Pilari II -pääomavaatimus on 1,5 prosenttia (1,25 %). Pilari II -pääomavaatimuksesta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ensisijaista pääomaa, josta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ydinpääomaa.

Finanssivalvonta poisti 6.4.2020 koronapandemian vaikutusten lieventämiseksi järjestelmäriskipuskurin, joka oli Säästöpankkien yhteenliittymän osalta 1 prosentin suuruinen. Finanssivalvonta ei ole toistaiseksi asettanut järjestelmäriskipuskuria nollatasoa suuremmaksi Venäjän hyökkäyssodan vaikutusten vuoksi. Makrovakauspäätöksen 16.12.2022 mukaan Finanssivalvonnan johtokunta on arvioinut tarvetta ja mahdollisuuksia vahvistaa kansallisen rahoitusjärjestelmän riskinkantokykyä enintään yhden prosentin suuruisella järjestelmäriskipuskurivaatimuksella. Päätöksen mukaan Finanssivalvonnan johtokunta valmistautuu tekemään päätöksen järjestelmäriskipuskurivaatimuksen asettamisesta vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä ja järjestelmäriskipuskurivaatimus tulisi voimaan laissa määritellyn siirtymäajan jälkeen. Päätöstä järjestelmäriskipuskurin asettamisesta voidaan lykätä, jos vaatimuksen arvioidaan vaikuttavan hyvin kielteisesti luotto-markkinoiden toimintaan lyhyellä aikavälillä.

Finanssivalvonta ei ole asettanut vuonna 2022 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, jonka suuruus voi vaihdella 0-2,5 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle ns. OSII-lisäpääomavaatimusta.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistussuosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa

omia varoja yksittäisen pankin tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Finanssivalvonta on antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Keskusyhteisölle myönnetty lupa kattaa myös 28.6.2021 voimaan tulleen NSFR-vaateen.

Säästöpankkien yhteenliittymän luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositionille, mikäli kokonaisnettovaluuttaposition on yli 2 prosenttia omien varojen yhteismäärästä. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole kaupankäyntivarastoa ja Yhteenliittymän liiketoimintaan ei kuulu hyödykeriskin ottaminen.

Euroopan komissio julkaisi 27.10.2021 ehdotuksen uudeksi pankkipaketiksi, joilla implementoidaan lopullinen Basel III sääntely EU:ssa. Ehdotukseen sisältyvillä EU:n vakavaraisuusasetuksen muutoksilla (CRR3), joiden on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2025 alusta, ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuuteen.

SÄÄSTÖPANKKIEN YHTENLIITTYMÄN VAKAVARAISUUSLASKENNAN PÄÄERÄT

(1 000 euroa)

Omat varat	31.12.2022	31.12.2021
Ydinpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	1 138 741	1 137 326
Ydinpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	-48 237	-40 722
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	1 090 504	1 096 604
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	1 090 504	1 096 604
Toissijainen pääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	28	1 673
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	28	1 673
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	1 090 533	1 098 277
Riskipainotetut erät yhteensä	5 837 252	5 626 667
josta luottoriskin osuus	5 237 903	4 973 830
josta vastuun arvonokaisuriski (CVA)	23 115	83 472
josta markkinariskin osuus		
josta operatiivisen riskin osuus	576 235	569 365
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	18,7 %	19,5 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	18,7 %	19,5 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	18,7 %	19,5 %
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	1 090 533	1 098 277
Pääomavaatimus yhteensä*	702 048	661 465
Josta Pilari II lisäpääomavaatimuksen osuus	87 559	70 333
Pääomapuskuri	388 485	436 812

* Pääomavaatimus muodostuu lakisäätteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 %, Finanssivalvonnan asettamasta 1,25 % Pilari 2 vaatimuksesta ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

VÄHIMMÄISOMAVARAISUUSASTE

Säästöpankkien yhteenliittymän vähimmäisomavaraisuusaste oli 8,3 (8,9) prosenttia ylittäen sitovan 3 % vähimmäisvaateen. Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) kuvaa luottolaitoksen velkaantumistasetta

ja se lasketaan jakamalla ensisijainen pääoma vastuiden kokonaismäärällä. Säästöpankkien yhteenliittymä seuraa liiallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia.

VÄHIMMÄISOMAVARAISUUSASTE

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Ensisijainen pääoma	1 090 504	1 096 604
Vastuiden kokonaismäärä	13 194 516	12 283 341
Vähimmäisomavaraisuusaste	8,3 %	8,9 %

Pilari III -raportilla on esitetty EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 mukaiset tiedot Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidointiryhmän vakavaraisuudesta.

KRIISINRATKAISUSUUNNITELMA

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/ EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausrasto (Laki rahoitusvakausrastosta, 1995/2014). Rahoitusvakausrasto päätti asettaa huhtikuussa 2022 Säästöpankkien yhteenliittymälle sekä Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:lle omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimuksen (MREL-vaade). Aiemman päätöksen mukainen vaade on voimassa 31.12.2023 saakka. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin tai Säästöpankkien Keskuspankkiin.

MREL-vaade on luonteeltaan Pilari 2 -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakausras-

ton päätöksen mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään sovellettava MREL-vaade on 19,49 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen MREL-vaade on 19,77 % kokonaisriskin määrästä tai 7,85 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi.

Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n MREL-vaatimus on 14,4 % kokonaisriskin määrästä tai 5,1 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen 15,71 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi.

Kokonaisriskin perusteella lasketun vaatimuksen lisäksi on jatkuvasti täytettävä kulloinkin voimassa oleva laitoskohtainen kokonaislisäpääomavaatimus.

RISKIASEMA

Säästöpankkiryhmän riskiasema on pysynyt hyvällä tasolla. Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuus on hyvä, luottosalkun laatu on pysynyt hyvällä tasolla ja suurin osa luotoista on vakuudellisia. Ukrainan sota vaikuttaa ryhmän tuottoihin ja riskeihin välillisesti pääosin asiakkaiden muuttuneen tilanteen ja yleisen markkina-tilanteen myötä.

Säästöpankkiryhmän riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat osa Säästöpankkiryhmän ja Säästöpankkien yhteenliittymän sisäistä valvontaa sekä keskeinen osa ryhmän operatiivista toimintaa. Keskusyhteisön hallituksen vastuulla on ohjata Yhteenliittymän toimintaa. Se antaa maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi siihen kuuluville yrityksille ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta, sisäisestä valvonnasta sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta Yhteenliittymän tilinpäätöksen laatimisessa.

Keskusyhteisö hyväksyy sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet. Keskusyhteisöön on perustettu liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamaan tehokkaan ja kattavan sisäisen valvonnan kaikille Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluville yhtiöille.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menetelmätapoja ylläpidetään ja kehitetään Keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Säästöpankkien yhteenliittymässä on laadittu riskialueittaiset riskistrategiat ja -limiitit. Riskialueittaisia strategioita täydentävät Keskusyhteisön hallituksen antamat operatiivisen tason ohjeet. Riskialueittaiset strategiat kattavat riskien tunnistamisen, mittaamisen ja arvioinnin sekä niiden rajoittamisen, valvonnan ja raportoinnin.

Keskusyhteisön hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet halutulle riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat yhteenliittymätasolla eri riskialueille.

Merkittävimmät Säästöpankkiryhmän toimintaan liittyvät riskit ovat luottoriski, likviditeettiriski, korkoriski, operatiivinen riski ja erilaiset liiketoimintariskit.

Ryhmän riskeistä ja riskienhallinnasta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa liitteessä 5.

LUOTTOLUOKITUKSET

S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 4.2.2022 Säästöpankkiryhmän keskusluottolaitoksena toimivan Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen tasoksi A- ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasoksi A-2. Näkymät ovat negatiiviset.

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj on osa Säästöpankkien yhteenliittymää. Säästöpankkien Keskuspankin rooli on varmistaa Säästöpankkiryhmän likviditeetti ja varainhankinta. Keskuspankki hankkii varoja ja operoi ryhmän puolesta raha- ja pääomamarkkinoilla ja hoitaa maksujenvälityksen. Keskuspankki huolehtii myös ryhmän sisäisestä likviditeetin tasauksesta.

SÄÄSTÖPANKKILIITTO OSK:N HALLINTONEUVOSTO, HALLITUS JA TILINTARKASTAJAT

Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen seuraavaan varsinaiseen osuuskunnan kokoukseen asti kestäväksi toimikaudeksi. Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 9 ja enintään 35 jäsentä.

Hallintoneuvostoon kuului 15 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Antero Savolainen (Säästöpankki Optia, hallituksen puheenjohtaja). Varapuheenjohtajina toimivat Arto Seppänen (Someron Säästöpankki, hallituksen puheenjohtaja) ja Björn West (Kvevlax Sparbank, hallituksen puheenjohtaja). Hallintoneuvoston jäsenet ovat pääsääntöisesti säästöpankkien hallitusten puheenjohtajia ja varajäsenet säästöpankkien hallitusten varapuheenjohtajia.

Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen jäseninä ovat vuonna 2022 toimineet seuraavat henkilöt:

Pirkko Ahonen
puheenjohtaja (Aito Säästöpankki Oy)

Jari Oivo
varapuheenjohtaja (Myrskylän Säästöpankki)

Jaakko Ossa
(Liedon Säästöpankki) 10.3.2022 asti

Jouni Niuro
(Liedon Säästöpankki) 10.3.2022 alkaen
ja 19.5.2022 asti

Ulf Sjöblom
(Tammisaaren Säästöpankki)

Tuula Heikkinen
(Säästöpankeista riippumaton)

Eero Laesterä
(Säästöpankeista riippumaton)

Katarina Segerståhl
(Säästöpankeista riippumaton) 10.3.2022 asti

Heikki Paasonen
(Säästöpankki Optia)

Hannu Syvänen
(Säästöpankki Sinetti)

Simo Leisti
(Säästöpankeista riippumaton) 13.6.2022 alkaen

Veli-Pekka Mattila
(Länsi-Uudenmaan Säästöpankki) 13.6.2022 alkaen

Säästöpankkiliiton hallitus on päätösvaltainen viiden jäsenen ollessa paikalla. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus valittiin Säästöpankkiliitto osk:n varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa 10.3.2022 ja ylimääräisessä osuuskunnan kokouksessa 13.6.2022.

Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajana toimi Tomi Närhinen 27.6.2022 asti ja 15.8.2022 alkaen Karri Alameri.

Säästöpankkiliiton varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa 10.3.2022 Keskusyhteisön tilintarkastajaksi valittiin Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Yhteisön nimeämä päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Mikko Kylliäinen.

MUU KUIN TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

Taludellinen hyvinvointi on ollut osa Säästöpankin toimintaa ensimmäisen suomalaisen Säästöpankin perustamishetkestä vuodesta 1822 alkaen. Säästöpankkiaatteen mukaisesti Säästöpankkien perustehtävänä oli auttaa Suomen työteliästä kansaa vaurastumaan ja hoitamaan talouttaan paremmin. Säästöpankki on edelleen samalla asialla.

Tänä päivänä Säästöpankkiryhmän tehtävänä ja ole-massaolon tarkoituksena on toimia asiakkaidensa taloudellisen hyvinvoinnin ja vaurastumisen vastuullisena edistäjänä. Autamme asiakkaitamme pitämään huolta omasta taloudestaan, varautumaan pahan päivän varalle sekä säästämään ja vaurastumaan.

Tavassamme palvella asiakkaita korostuvat asiantun-tijuus, asioinnin sujuvuus sekä inhimillinen ja yksilöllinen tapa palvella kaikkia asiakkaitamme - sekä digitaalissa palveluissa, toimipaikoissa että puhelimesta. Tahdomme tarjota asiakkaillemme parhaan henkilökoh-taisten ja digitaalisten palvelujen kokonaisuuden, joka näyttäytyy erinomaisena Säästöpankkikokemuksena, josta meidät tunnetaan.

Säästöpankkiryhmä koostuu Säästöpankkien yhteen-liittymän muodostaneista 15 Säästöpankista, keskusyh-teisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä. Liike-toiminta-alue on Suomi, jossa sijaitsee lähes 100 toimi-pistettämme. Liiketoimintamme perustuu vähäriskiseen vähittäispankkitoimintaan. Lisäksi tarjoamme sijoitta-misen, kiinteistövälityksen ja vakuuttamisen palveluita. Strategisena tavoitteenamme on kasvaa kannattavasti ja kestävästi vastaamalla monipuolisesti asiakkaidemme tarpeisiin ja kasvattamalla pitkäaikaisten asiakkaiden määrää. Erityisinä kasvualueina ovat pienyritys- ja yrittäjäasiakkaat sekä varallisuudenhoidon palvelut. Vahva asiakasläheisyys ja asiakastuntemus yhdistyvät toiminnassamme tehokkaaseen toimintaan ja tiiviiseen ryhmän sisäiseen yhteistyöhön. Toimintamme perusta-na ovat Säästöpankkiryhmän arvot - asiakasläheisyys, yhteistyö, vastuullisuus ja tuloksellisuus.

VASTUULLISUUDEN JOHTAMINEN

Vastuullisuus on ollut lähes 200 vuotta olennainen osa toimintaamme ja kulttuuriamme. Tahdomme toimia eettisesti kestävästi noudattaen hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän hyvän liiketavan

Vahvistaaksemme
asiantuntijuuttamme
yhteisen strategiamme
mukaisesti rakensimme
vuonna 2022
Säästöpankkiryhmän
Taloudellisen hyvinvoinnin
valmennusohjelman, jonka
tavoitteena on vahvistaa
säästöpankkilaisten yhteistä
tapaa kohdata asiakkaita

periaatteita. Keskeiset johtamiskäytännöt on kuvattu Säästöpankkiryhmän luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan periaatteissa. Säästöpankkiryhmän toiminnassa noudatetaan voimassa olevien lakien säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssiala ry:ssä vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä ja kaupankäyntiohjetta sekä Säästöpankkiryhmän luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan periaatteita samoin kuin muita sisäisiä ohjeita. Vastuullisuuden keskeisimpiä ohjeita ja johtamisvälineitä ovat Säästöpankki-ryhmän vastuullisuusstrategia -tiekartta ja -politiikka. Henkilöstön tietoisuus keskeisistä sisäisistä ohjeista varmistetaan säännöllisesti suoritettavilla koulutuksilla. Ohjeiden noudattamista valvotaan sisäisen valvonnan eri menetelmillä.

Säästöpankkiliiton hallitus hyväksyi helmikuussa 2022 Säästöpankkiryhmän vastuullisuuden hallin-tomallin, joka määrittää rakenteet ja velvollisuudet ryhmän vastuullisuustyön tehokkaaksi johtamiseksi.

Vastuullisuusasiat, kuten taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun asiat sekä kestävyysriskit käsitellään hallintomallin mukaisesti kahdesta kolmeen kertaa vuodessa Säästöpankkiliiton johtoryhmän ja vähintään kaksi kertaa vuodessa Säästöpankkiliiton hallituksen agendalla. Tarkastusvaliokunta esittää vastuullisuusasiat Säästöpankkiliiton hallitukselle keskustelua varten ja riskivaliokunta tarkastelee ja hyväksyy ESG-riskejä (environmental, social, governance) ja mahdollisuuksia koskevia arvioita, tavoitteita ja rajoja osana muuta riskitarkastelua kerran vuodessa.

Säästöpankkiryhmä otti käyttöön keväällä 2022 uuden vastuullisuusohjelman ja asetti loppuvuonna sille strategiset vastuullisuustavoitteet, jotka luovat vastuullisuusohjelmasta vastuullisuusstrategian. Vastuullisuusstrategian viisi pääteemaa ovat vastuu asiakkaan taloudellisesta hyvinvoinnista, vastuu yhteisön hyvinvoinnista, vastuu kestävästä rahoituksesta ja tuotteista, vastuu kestävästä kasvusta ja hyvästä hallinnosta sekä vastuu ympäristöstä ja ilmastosta.

Tavoittelemme vastuullisuusstrategian pääteemojen osalta seuraavaa: Edistämme taloudellisen hyvinvoinnin ratkaisullamme positiivista Säästöpankkikokemusta ja turvallista digiasiointia. Kasvatamme vihreiden varojen ja kestävien sijoitusten osuutta. Kehitämme työyhteisömme johtamiskulttuuria ja työntekijäkokemusta. Estämme syrjintää ja häirintää. Tuemme paikallisia mikro- ja PK-yrittäjiä. Edistämme vastuullisuutta kumppanuuksissamme. Kasvamme vakavaraisesti ja toimimme eettisesti. Pienennämme ekologista jalanjälkeämme ja kasvatamme positiivisia ympäristövaikutuksia omassa toiminnassamme ja arvoketjussamme. Tavoitteenamme on ympäristön ja ilmaston osalta toimintaympäristön salliessa muun muassa sijoittamisen hiilineutraalius viimeistään vuonna 2050, sekä asettaa rahoituksessa 30 %:lle yrityslainoista valituissa toimialasektoreissa ilmastoa tukevia ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyviä ns. ESG-tavoitteita viimeistään vuonna 2035. Asunto-, asuin- ja liikekiinteistölainojen osalta Säästöpankkiryhmä pyrkii toimintaympäristön salliessa hiilineutraaliuteen viimeistään vuonna 2050 sekä toimipisteiden oman toiminnan (scope 1-2) hiilipositiivisuuteen viimeistään vuonna 2035. Hiilipositiivisuus tarkoittaa, että ilmakehästä poistetaan enemmän hiilidioksidiä kuin sitä päästetään.

Vastuullisuusstrategian pääteemat pohjautuvat Säästöpankkiryhmän olennaisiin vastuullisuusteemoihin ja vastuullisuuden tiekarttaan, joka määrittää vastuullisuuden toimenpiteet ja aikataulun vuosille 2022-2024. Tiekartan toimenpiteet sekä vastuullisuuspolitiikkamme päivitettiin syksyllä 2022. Vastuullisuuspolitiikkamme määrittää laajuuden ja peruseriaatteen Säästöpankkiryhmän vastuullisuustyölle.

Säästöpankkiryhmän vastuullisuuden olennaisten asioiden raportointi perustuu olennaisuusanalyysiin,

jonka tarkoituksena on tunnistaa Säästöpankkiryhmän ja sen sidosryhmien tärkeimmät näkökohdat vastuullisuuden osalta. Olennaisuusanalyysi perustuu henkilöstölle, johdolle ja muille sidosryhmille tehtyyn kyselyyn. Olennaisuusanalyysin perusteella tunnistetut Säästöpankkiryhmän kolme olennaisinta vastuullisuusteemaa sidosryhmien kannalta olivat: Hyvä johtaminen ja osaava henkilöstö, Vastuullisuus palveluissa, tuotteissa ja asiakastyössä sekä asiakkaiden tarpeiden ymmärtäminen ja asiantuntijuuden kehittäminen.

Olennaisuusanalyysissämme muita olennaisia vastuullisuusteemoja olivat vastuullinen ja kestävä luotonanto, vastuullinen ja kestävä sijoittaminen, työhyvinvointi, tasa-arvo ja monimuotoisuus, yhteisön hyvinvoinnin, kasvun ja taloustaitojen edistäminen sekä ilmastonmuutoksen huomioiminen ja hillitseminen. Näiden olennaisien teemojen lisäksi pankkitoiminnan perusedellytyksiin kuuluvat taloudellinen vastuu ja hyvä hallintotapa, riskienhallinta sekä asiakkaan tietosuoja ja tietoturva. Nämä sekä kolme olennaisinta vastuullisuusteemaa muodostavat Säästöpankkiryhmän vastuullisuuden perustan, jonka on oltava kunnossa kaikissa olosuhteissa. Vastuullisuuden olennaisia teemoja käsitellään lisää Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraportissa. Vuonna 2022 tarkastelimme uudestaan olennaisuusanalyysiämme ja päätimme sen seuraavasta päivityksestä vuodelle 2023.

Olemme seuranneet vuositason vastuullisuuden olennaisimpien teemojen osalta muun muassa seuraavia indikaattoreita. Käytämme asiakastytyväisyyden seurantaan asiakasneuvotteluiden suositteluindeksiä (NPS), joka oli vuonna 2022 81,4 (tavoite 80). Myös viimeisimmässä EPSI-rating tutkimuksessa Säästöpankin tulos oli selvästi yli alan keskiarvon kaikissa kategorioissa ja sijoituimme kärkikolmikkoon yritysasiakaspuolen asiakastytyväisyydessä, jossa tuloksemme oli 71,4. Liiketoimintaamme ohjaavana peruseriaatteenamme on toimia taloudellisesti kestävästi. Vuonna 2022 vakavaraisuussuhteemme oli 18,7 prosenttia (tavoite vähintään 18,0 %). Haluamme olla uudistumiskykyinen ja itseohjautuva huippuosaajien työyhteisö, jossa edistämme työhyvinvointia, johtajuutta, monimuotoisuutta ja tasa-arvoa. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on hyväksynyt monimuotoisuuden periaatteet, joiden tavoitteena on varmistaa, että hallituksella on sen tehtävien kannalta riittävästi ja monipuolisesti osaamista ja kokemusta luottolaitoksen liiketoiminnasta ja toimintaan liittyvistä riskeistä. Henkilöstön sukupuolijakaumaa tarkastellaan tarkemmin kappaleessa Henkilöstö ja osaaminen. Raportoimme myös Säästöpankin hallinnoimien rahastojen osalta niiden hiili-intensiteettiä, josta kerrotaan lisää osiossa Ympäristövastuu.

Vuoden 2022 lopussa hyväksytyssä vastuullisuusstrategiassa valittiin uusia seurattavia indikaattoreita edellä mainittujen lisäksi. Näitä olivat ratkaisuaite puhelimitse (tavoite 85), vastuullisen yritystakauk-

sen/-lainan käyttöönotto vuoden 2023 aikana, YK:n kestävän kehityksen valittujen tavoitteiden mukaisuuden summa vähintään 25 % (tavoite vähintään 85 %:lla) valituista Säästöpankin rahastoista ja vakuutuskoreista, pakollisten vaatimustenmukaisuutta tukevien compliance-koulutusten (asiakkaan tunteminen ja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen, tietosuoja, tietoturva ja Hyvän liiketavan periaatteet) suoritettu osuus (tavoite 95-100 %) ja Pariisin sopimuksen mukaisuuteen ja tieteeseen perustuviin tavoitteisiin sitoutuneiden yritysten prosenttiosuuden kasvu Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimien asiakasvarojen osalta vuoteen 2026 mennessä toimintaympäristön sallissa sekä toimipisteiden sähkönkulutuksen hiilijalanjälki (tavoite -50 % vuoteen 2021 verrattuna) viimeistään vuoden 2030 loppuun mennessä. Lisäksi uusi, työyhteisöä koskeva mittari asetetaan uuden henkilöstökyselyn pohjalta vuonna 2023.

Julkaisemme vuosittain Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraportin suomeksi ja englanniksi. Raportissa tuomme esiin, miten vastuullisuus näkyy meidän kaikkien säästöpankkilaisten arjessa ja toiminnassamme. Säästöpankkiryhmä on julkaissut ensimmäisen GRI-raportin 20.6.2019. Raportointiperiaatteiden osalta Säästöpankkiryhmä soveltaa GRI (Global Reporting Initiative) Standards -ohjeistoa (GRI-Core) ja huomioimme sen rinnalla ohjeiston vastaavuuden SASB (Sustainability Accounting Standards Boardin) viitekehyksen kanssa.

ALUEEN SOSIAALISEN HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Säästöpankki on ollut tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa jo lähes 200 vuotta ja säästöpankkilaisilla on edelleen tärkeä tehtävä. Missiomme mukaisesti, Säästöpankit edistävät asiakkaiden säästäväisyyttä ja taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Asiakkaat kaipaavat talousasioissaan luotettavaa ja läheistä kumppania, joka auttaa paremman arjen ja tulevaisuuden luomisessa. Kun asiakkaamme vaurastuvat ja voivat hyvin, heijastuu se Säästöpankkiryhmään ja koko yhteiskuntaan. Säästöpankkiryhmälle on tärkeää pitää Suomen kaupungit, kylät ja lähiöt virkeinä ja kehittyvinä. Säästöpankit ovatkin käyttäneet alusta lähtien osan voitostaan oman toimialueensa hyvinvoinnin edistämiseen. Suurten kertaluontoisten lahjoitusten sijaan Säästöpankit tukevat mieluummin useita mielenkiintoisia, paikallisia hankkeita. Viime vuosina mukaan vastuullisuustyöhön on kutsuttu myös Säästöpankkien asiakkaat. Asiakkailta on mahdollisuus esimerkiksi ehdottaa haluamiaan suomalaisia lahjoituskohteita vuosittaiseen Hyviä tekoja -kampanjaan.

Vuoden 2022 Hyviä tekoja -vastuullisuuskampanjan myötä paikalliset Säästöpankit ja Säästöpankkisäätiöt lahjoittivat lähes 1,4 miljoonaa euroa yli 500 eri hyväntekeväisyyskohteeseen. Lahjoituksissa korostuivat lasten ja nuorten hyvinvointi. Tukea saivat muun muassa vähävaraiset lapsiperheet, lasten ja nuorten mielen-

terveys sekä lasten harrastukset kuten urheiluseurat. Lahjoituksia tehtiin myös Ukrainan auttamiseksi.

Säästöpankkien Tutkimussäätiö myönsi vuonna 2022 apurahoja yliopistojen tutkijoille ja tutkimushankkeille yhteensä 65 000 euron edestä. Lisäksi osakeyhtiömuotoisten Säästöpankkien omistajina olevat Säästöpankkisäätiöt ovat eri puolella maata merkittäviä lahjoittajia yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

HENKILÖSTÖ JA OSAAMINEN

Säästöpankkiryhmässä noudatetaan hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän eettisiä pelisääntöjä. Henkilöstön tulee varmistaa, että asiakkaat saavat tietoa asianmukaisten liiketoimintatapojen mukaisesti ja tietävät taloudellisten päätösten seuraukset, myös mahdolliset tappioriskit. Nykyisten ja entisten asiakkaiden reklamaatiot on käsiteltävä viivyttelemättä ja oikeudenmukaisesti ja noudattaen sovellettavia lakeja ja määräyksiä. Viestintä on kaikille kohderyhmille avointa, todenmukaista ja puolueetonta. Henkilöstö keskittyy tarjoamaan asiakkaille selkeää ja läpinäkyvää tietoa.

ASiantuntijuudellamme luomme lisäarvoa asiakkaillemme

Asiantuntijuus on strategiamme ydintä liiketoimintatavoitteiden saavuttamisessa. Säästöpankkiryhmässä haluamme tukea ja mahdollistaa kunkin oppimista ja itseohjautuvuutta osaamisen ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Vuonna 2022 käynnistimme Osuva-projektin, jonka tavoitteena on uudistaa ja yhtenäistää osaamisen johtamisen toimintatapoja ja prosesseja yhdeksi kokonaisuudeksi Säästöpankkiryhmässä. Projektin myötä otimme käyttööme uuden osaamisen johtamisen työvälineen, jonka avulla saamme sidottua uudistetut toimintatavat luontevaksi osaksi arkea.

TALOUDELLISEN HYVINVOINNIN VALMENTAMINEN

Vahvistaaksemme asiantuntijuuttamme yhteisen strategiamme mukaisesti lähdimme rakentamaan kuluneen vuoden aikana Säästöpankkiryhmän Taloudellisen hyvinvoinnin valmennusohjelmaa verkko-oppimisympäristööme. Tämä valmennusohjelma on uusi yhtenäinen tapamme kehittää osaamistamme ja asiantuntijuuttamme oivaltaen, yhdessä toisiltamme oppien ja samalla uusia käytäntöjä arkeen soveltaen.

Olemme vahvistaneet Säästöpankkiryhmässä yhteistä tapaamme kohdata asiakkaita ja jokaiselle säästöpankkilaiselle on kohdistettu valmennusohjelman sisältöjä

työroolista riippuen. Loppuvuonna otimme käyttöön yhdessä rakennetun Säästöpankkiryhmän myynnin valmentamisen mallin sekä parhaaksi koettuja työkaluja valmentavan esihenkilötyön edelleen vahvistamiseksi.

HENKILÖSTÖKYSELYN UUDISTAMISTYÖ

Kauden aikana olemme toteuttaneet Säästöpankkiryhmän yhteisen henkilöstökyselyn uudistamistyön yhteistyössä eri rooleissa toimivien henkilöiden kanssa. Yhteinen suunta -projektissa täsmensimme mitä tietoa Säästöpankkiryhmässä henkilöstöstä tarvitaan liiketoiminnan kehittämisessä ja muutoksen johtamisessa kohti tavoitteitamme.

Tulevassa Henkilöstökyselyssä keskitymme henkilöstökokemukseen, työtyytyväisyyteen ja fiilikseen sekä toimintakulttuuriin liittyviin teemoihin. Yhteiset Säästöpankkiryhmän arvot (asiakasläheisyys, yhteistyö, vastuullisuus, tuloksellisuus) muodostavat kyselyn rungon. Uuden henkilöstökyselyn tavoitteena on luoda henkilöstölle mahdollisuus tuoda esiin näkemyksiään ja täten myös vaikuttaa toiminnan kehittämisen painopisteisiin. Hyödynnämme kyselyä sekä paikallisesti että ryhmätasolla työyhteisöjen ja esihenkilötyön, johtamisen ja yhteistyömme kehittämisessä. Henkilöstökyselyn kautta asetamme konkreettisia toimenpiteitä toimintamme ja yhtenäisenä joukkueena toimimismme edistämiseksi ja asioiden kehittymisen seuraamiseksi.

Menestyminen asiakasliiketoiminnassa ja digitalisaation muutoksessa edellyttää jokaiselta oman asiantuntemuksen jatkuvaa ylläpitoa ja kehittämistä sekä yhtenäisenä joukkueena toimimista. Henkilöstön liikkuvuutta ja osaamisen kehittämistä tuemme lisäksi Säästöpankkiryhmässä muun muassa rakentamalla erilaisia malleja ja käytäntöjä osaamisen jakamisen tueksi. Työkiertomallin hyödyntäminen Säästöpankkiryhmässä on mahdollistanut henkilöstön työskentelyn eri projekteissa ja sijaisuuksissa.

Vuonna 2022 Säästöpankkiryhmän koulutukset, valmennukset ja eri verkostojen tapaamiset pidettiin sekä etänä että myös lähitoteutuksina. Kuluneen vuoden aikana Säästöpankkikeskus toteutti noin 200 koulutusta ja tilaisuutta. Niihin sisältyivät henkilöstön ja johdon valmennusohjelmia, lyhyempiä sisäisiä etä- ja verkkokoulutuksia, eri kohderyhmille suunnattuna informatiivisia tietoisuuksia ja toimintojen ajankohtaispäiviä. Substanssiosaamisen kehittämisen lisäksi kasvatimme edelleen kyvykkyyttämme mm. muutosjohtamisen, valmentavan esihenkilötyön ja yritysasiakasliiketoiminnan osalta.

Säästöpankkiryhmän henkilöstön määrä oli vuoden 2022 lopussa 1268 (1 419). Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna oli tilikaudella keskimäärin 1157 (1 298). Henkilöstöstä naisia oli 73 prosenttia ja miehiä 27 prosenttia, keski-ikä oli 42 vuotta (42).

IHMISOIKEUDET

Säästöpankkiryhmässä kunnioitetaan ihmisoikeuksia ja pyritään estämään syrjintää kaikessa toiminnassa. Omaan toimintaamme ei suoraan liity välittömästi merkittäviä ihmisoikeusriskejä tai -vaikutuksia. Ihmisoikeudet ei siksi ole noussut olennaiseksi vastuullisuusteemaksi eikä sille ole asetettu seurattavaa indikaattoria. Ihmisoikeuksiin liittyviä vaikutuksia voi kuitenkin liittyä toimitusketjuun tai sijoitus- ja rahoituskohteiden toimintaan. Sijoitustoiminnassamme huomioidaan kohdeyritysten sosiaalinen vastuu. Vuoden 2022 aikana seurassimme miten suorat sijoituskohteemme toimivat kansainvälisten normien ja sopimusten mukaisesti. Tar kastelimme normienmukaisuutta pohjautuen mm. YK:n Global Compact -sopimukseen, OECD:n monikansallisisille yrityksille antamaan ohjeistukseen sekä ILO:n kansainväliseen työoikeuksien julistukseen. Epäkohdan havaitessamme selvitämme yrityksen toimenpiteet ja halukkuuden korjata epäkohdan taustalla olevat tekijät. Suljemme suorien sijoitustemme ulkopuolelle yritykset, jotka toistuvasti rikkovat kansainvälisiä ihmisoikeus-, työelämä- ja ympäristösopimuksia sekä hyviä hallintotapakäytäntöjä (nk. YK:n Global Compact) ja, jotka eivät aktiivisesti osoita korjaavansa epäkohtaa.

YMPÄRISTÖVASTUU

Ympäristövastuun edistäminen on osa Säästöpankkiryhmän päivittäistä toimintaa. Liiketoiminnan luonteen vuoksi Säästöpankin oman toiminnan suorat ympäristövaikutukset ja -riski ovat suhteellisen pieniä. Kannustamme henkilöstöä julkisen liikenteen käyttöön, korvaamme työmatkoja ja neuvotteluita puhelin- ja videopalavereilla sekä suosimme ympäristöystävällisiä hankintoja. Osallistuimme kansalliseen Astetta alemmas -kampanjaan energian säästämiseksi vuonna 2022: toteutimme energiansäästötoimenpiteitä yhteistyössä kiinteistöjen omistajien kanssa liittyen esimerkiksi lämmitykseen, ilmanvaihtoon, valaistukseen, vedenkulutukseen, automaatioon, mainosvalojen käytön vähentämiseen ja laitteiden energiatehokkuuteen. Käynnistimme myös WWF Green Office -ympäristöjärjestelmän rakentamisen kahdeksassa toimipisteessämme ja tulemme laajentamaan toimenpiteitä myöhemmin muihin toimipisteisiimme.

Välillisiä vaikutuksia ympäristöön syntyy esimerkiksi Sp-Rahastoyhtiö Oy:n sijoitusten ja Säästöpankin yritysrahoituksen kautta. Säästöpankkiryhmä huomioi kestävyysriskejä osana sijoituspäätöksiä ja -neuvontaa. Ilmastonmuutoksesta johtuvilla riskeillä ja mahdollisuuksilla sekä ympäristöön liittyvällä sääntelyllä voi olla myös taloudellisia vaikutuksia etenkin tietyillä toimialoilla tai maantieteellisen sijainnin osalta. Säästöpankkiryhmä asetti vuonna 2022 ympäristöön ja ilmastoon liittyviä tavoitteita ja mittareita sijoittamiselle, rahoitukselle ja omalle toiminnalle osana vastuullisuusstrategiaansa, josta kerromme edellä kohdassa vastuullisuuden

johtaminen. Lisäksi Säästöpankkiryhmän vastuullisen luotonannon periaatteiden päivittäminen käynnistettiin vuoden 2022 loppupuolella.

Sp-Rahastoyhtiö pyrkii arvioimaan kestävän kehityksen sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksia tarkasteltaviin sijoituskohteisiin. Sp-Rahastoyhtiö päivitti loppuvuodesta hallinnoimiensa osake- ja korkorahastojen ilmastoskenaarioanalyysit ja stressitestit. Sp-Rahastoyhtiö on myös poissulkenut suorista sijoituksista hiilenkäyttäjät ja -tuottajat. Poissulku koskee kaivosyhtiöitä, joiden liikevaihdosta yli 25 prosenttia tulee energian tuottamiseen käytetystä hiilestä tai yrityksen energiahiilen tuotantomäärät ovat suuria (yli 30 %). Sähköyhtiöistä poissulku koskee niitä, jotka käyttävät merkittävästi hiiltä polttoaineena (yli 30 % tuotannosta). Jos yrityksellä on Pariisin ilmastositomuksen mukainen tai muuten uskottava suunnitelma vähähiiliseen yhteiskuntaan siirtymisen toteuttamiseksi sekä suunnitelma pienentää ilmasto-vaikutuksiaan ja hiilenkäyttöään, voi poissulkemiselta välttyä. Lisäksi Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahasto noudattaa edellä mainittua tiukempia poissulkukriteerejä hiilenkäyttäjien ja -tuottajien osalta.

Raportoimme varainhoitoa koskien ilmastoriskeistä soveltaen Task Force on Climate-Related Financial Disclosures -viitekehystä osana Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraporttia. Kerromme myös rahastojen hiilijalanjäljistä ja -riskeistä osana varainhoidon vastuullisen sijoittamisen katsausta ja raporttoimme indikaattorina TCFD:n suosittelemaa hiili-intensiteettilukua. Katsauksessa raporttoimimme Säästöpankkiryhmän varainhoidon hallinnoimien rahastojen hiili-intensiteettien keskiarvo oli 99,4 tonnia CO₂ miljoonaa Yhdysvaltain dollaria kohden vuonna 2022. Kehitimme jatkuvasti sijoitusten ympäristötekijöiden, kuten hiilijalanjäljen ja hiiliriskin raportointia ja seurantaa. Olemme käynnistäneet analyysin myös oman toiminnan ja luotonannon hiilijalanjäljen arvioinnin osalta ja jatkamme työtä seuraavana vuonna.

Erityisesti vastuullisen sijoittamisen kautta Rahastoyhtiöllä on merkittävä vaikutusmahdollisuus edistää ekotehokkuutta sijoituspäätöksillään. Esimerkiksi Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahasto sijoittaa varansa yhtiöihin ja rahastoihin, jotka edistävät ympäristöön liittyviä ominaisuuksia. Sijoitustoiminnassamme huomioidaan ESG-asiat (environmental, social, governance), joihin kuuluvat esimerkiksi ympäristövaikutukset. Vuoden 2022 aikana olemme Säästöpankkien varainhoidossa vaikuttaneet aktiivisesti yhtiökokousten ja sijoittaja-aloitteiden kautta. Toteutimme myös ulkopuolisen kumppanin kanssa ilmastonmuutokseen liittyvän due diligence- analyysin ja pyrimme vaikuttamaan analyysissä tunnistettuihin yhtiöihin. Olemme myös valmistautuneet EU:n kestävän rahoituksen sääntelyä koskien muun muassa tiedonantoasetuksen ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin velvoitteisiin. Päivitimme asiakkaiden kestävyysmieltyymysten integroimis-

ta osaksi sijoitus- ja vakuutusneuvontaprosessiamme ja kehitimme kestävyuden arviointia sekä tiedonantoa tuotteidemme osalta. Kehitimme myös tiedonkeruuta ESG-työkalujemme kautta ja päivitimme vastuullisen sijoittamisen periaatteitamme.

TALOUDELLINEN VASTUU

Taloudellinen vastuu pitää sisällään muun muassa hyvän kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden, hyvän hallintotavan ja vastuullisen johtamisen. Meille on tärkeää, että asiakkaamme ja kumppanimme luottavat arviointikykyymme sekä vastuulliseen toimintaamme kaikissa tilanteissa.

Taloudellinen vastuullisuus edellyttää, että Säästöpankkiryhmän kaikki yhteisöt pitävät huolta omasta vakavaraisuudestaan ja maksuvalmiudestaan huonojenkin suhdanteiden aikana. Säästöpankit kantavat vastuuta paikallisen yhteisön taloudellisen hyvinvoinnin edistämisestä.

Säästöpankit eivät esimerkiksi myönnä asiakkailleen liian suuria lainoja tai luottoja, joista asiakkaat eivät selviytyisi tai jotka veisivät heidän taloutensa liian tiukoille.

Säästöpankkiryhmä tuntee vastuuta myös Suomen taloudesta. Säästöpankit maksavat kaikki verot suoraan Suomeen, eivätkä harjoita kyseenalaista verosuunnittelua. Vuonna 2022 tuloveroja maksettiin 17,4 miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmä työllistää rahoitus- ja palvelualan ammattilaisia eri puolella maata ja on aktiivisesti mukana Finanssialan toimikunnissa kehittämässä Suomen pankkitoimintaa.

LAHJONNAN JA KORRUPTION TORJUNTA

Säästöpankkiryhmässä noudatettavilla Hyvän liiketavan periaatteilla pyritään varmistamaan, että Säästöpankkiryhmässä toimitaan vastuullisesti, eettisesti sekä lakeja ja viranomaisten määräyksiä ja ohjeita noudattaen. Jokaisen Säästöpankkiryhmän työntekijän tulee tuntea nämä periaatteet ja noudattaa niitä. Hyvän liiketavan periaatteita tarkentavat lisäksi ohjeet eturistiriitojen hallinnasta sekä rikkomuksista ilmoittamisesta. Jokaisen Säästöpankkiryhmän työntekijän tulee vuosittain suorittaa Hyvän liiketavan verkkokoulutus.

Säästöpankkiryhmässä ei sallita korruptiota missään muodossa, ei liiketoiminnassa eikä liikekumppanuussuhteissa. Säästöpankkiryhmään kuuluvissa yhteisöissä ei hyväksytä sellaisen lahjan, vieraanvaraisuuden tai palveluksen vastaanottamista tai tarjoamista, joka voidaan tulkita lahjonnaksi tai yritykseksi vaikuttaa liiketoimintaan. Kaikkien työntekijöiden on harkittava erittäin huolellisesti lahjojen vastaanottamista tai

niiden antamista asiakkaille, yhteistyökumppaneille tai muille henkilöille, joiden kanssa he ovat työssään tekemisissä.

ASIAKKAAN TUNTEMINEN JA RAHANPESUN JA TERRORISMIN RAHOITAMISEN ESTÄMINEN

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen riskienhallinnan periaatteissa on kuvattu Säästöpankkien yhteenliittymän rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien tunnistamisessa, riskien arvioinnissa, valvonnassa ja rajoittamisessa käytettävät yleiset periaatteet, menettelytavat sekä keskeisimmät riskien hallintaprosessit.

Noudatamme asiakkaan tuntemista koskevia menettelytapoja riskiperusteisesti koko asiakassuhteen ajan. Seuraamme asiakassuhteita ja asiakkaiden palveluiden käyttöä sen varmistamiseksi, että asiakkaan toiminta vastaa sitä kokemusta ja tietoa, mitä pankilla on asiakkuudesta. Tavoitteenamme on hallita asiakkuuksiin liittyviä riskejä ja havaita poikkeavaa käytöstä sekä estää väärinkäytöksiä ja rikollista toimintaa tehokkaasti. Jatkuvaa valvontaa toteutamme järjestelmäavusteisesti ja valvonnassa käytettäviä skenaarioita arvioimme ja päivitämme säännöllisesti. Epäilyttävistä liiketoimista raportoimme rahanpesun selvittelykeskukselle lainsäädännön vaatimusten mukaisesti.

Koko Säästöpankkiryhmän henkilöstön tulee vuosittain suorittaa kaikille pakollinen asiakkaan tuntemisen ja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen verkkokoulutus, jonka suorittamista valvomme.

RISKIENHALLINTA

Riskienvälvonta ja compliance-toiminto valvoo myös muita kuin taloudellisia riskejä osana operatiivisten riskien ja compliance-riskien valvontaa. Compliance-toiminnon vastuulla on valvoa toiminnan vaatimustenmukaisuutta ja säännösten noudattamista. Myös muiden kuin taloudellisten riskien realisoituminen voi heikentää Säästöpankkiryhmän mainetta ja aiheuttaa mahdollisia vahinkoja sekä asiakkuuksissa että muissa sidosryhmissä. Muiden kuin taloudellisten riskien arviointi on osa liiketoiminnan säännöllisesti tekemiä riskikartoituksia. Uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämisprosessissa huomioidaan myös mahdolliset operatiiviset ja compliance-riskit. Muiden kuin taloudellisten riskien hallinta on osa jokapäiväistä tekemistä ja henkilöstöä koulutetaan ja ohjeistetaan säännöllisesti oman työn riskienhallinnasta. Olennaiset riskialueet ovat luotto- ja vastapuoliriski, markkina-, korko- ja likviditeettiriski. Liiketoimintariskit ja operatiiviset riskit ovat myös keskeisiä riskejä ja ne koskevat kaikkea toimintaa. Edellä mainittuja riskejä ja niiden hallintaa kuvataan tarkemmin Säästöpankkiryhmän IFRS-tilinpäätöksessä.

Ilmatoriskejä ja niiden hallintaa käsitellään tarkemmin varainhoidon osalta Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraportin Task Force on Climate-related Financial Disclosures -osiossa.

TIETOTURVA

Tietoturva ja turvallisten palvelujen tarjoaminen asiakkaille ovat menestyvän pankkitoiminnan perusta. Vuonna 2021 alkanut suomalaisten pankkien asiakkaisiin kohdistunut laaja verkkopankkitunnusten kalastelu- ja huijausyritykset jatkuivat myös vuonna 2022. On mahdollista, että tilanne jatkuu samankaltaisena myös tulevana vuosina.

Säästöpankkiryhmä on kehittänyt palvelujensa ja IT-järjestelmiensä turvallisuutta pitkäjänteisesti. Erilaiset kyberuhat ja verkkorikollisten toiminnan muuttuminen edellyttävät sitä, että turvallisuus eri muodoissaan on yksi toimintamme kehittämisen painopistealueista myös tulevaisuudessa. Lisäksi toimintaympäristön muutos edellyttää edelleen kasvavaa panostusta asiakkaiden opastamiseen, tukemiseen ja valistamiseen digitaalisten palvelun turvallisessa käytössä.

EU TAKSONOMIAN RAPORTOINTIVELVOITTEET

EU-taksonomia on luokitusjärjestelmä, joka pyrkii määrittelemään ympäristön kannalta kestävä taloudellisen toiminnan. Sen tarkoituksena on tarjota yrityksille, sijoittajille ja poliittisille päättäjille yhdenmukaiset määritelmät ympäristön kannalta kestävästä liiketoiminnasta ja näin auttaa suunnittelemaan ja suuntaamaan rahoitusta niin sanottuihin vihreän siirtymän mahdollistamiin kohteisiin. Taksonomian mukaisen toiminnan on edistettävä vähintään yhtä kuudesta EU:n ympäristötavoitteesta, jotka ovat ilmastonmuutoksen hillintä, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, vesivarojen kestävyys, kiertotalouteen siirtyminen, saastumisen välttäminen sekä ekosysteemien tilan parantaminen. Toiminta ei myöskään saa aiheuttaa merkittävää haittaa millekään näistä ympäristötavoitteista DNSH-periaatteen mukaisesti (Do No Significant Harm). Lisäksi tulee noudattaa keskeisiä YK:n, ILO:n ja OECD:n yhteiskuntavastuun ohjeita ja periaatteita.

Säästöpankkiryhmän taksonomiaraportoinnin tarkoituksena on kertoa, miten ja missä määrin toimintamme liittyy ympäristön kannalta kestäviin taloudellisiin toimintoihin EU:n taksonomiamääritelmän mukaan. Tärkein tulosindikaattori luottolaitoksille on vihreiden varojen määrä (GAR, green asset ratio), jota finanssialan toimijoiden tulee alkaa raportoida toimintavuodesta 2023 lähtien.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN VUODEN 2022 TAKSONOMIARAPORTOINTI

Vielä vuoden 2022 osalta noudatamme taksonomian delegoidussa tiedonantovelvoitesäädöksessä ohjeistettua finanssialan toimijoiden ns. ”kevennettyä taksonomiaraportointimalli” esitetyn aikataulujen mukaisesti ja raportoimme taksonomian piiriin kuuluvien eli taksonomiakelpoisten varojen osuuden kaikkiin varoihin suhteutettuna. Säästöpankkiryhmän vuoden 2022 taksonomiakelpoiset vastuut sisältävät tällä hetkellä ai-noastaan henkilöasiakkaiden asuntoluotot. Säästöpankkiryhmä ei toistaiseksi ole arvioinut henkilöasiakkaiden autoluottojen taksonomiakelpoisuutta.

Tietolähteinä olemme käyttäneet Säästöpankkiryhmän tilinpäätöstietoja sekä tietovarastoamme. Suhdeluvun laskennassa huomioon otettavat kokonaisvarat eivät sisällä saamia valtioilta, keskuspankeilta ja ylikansallisilta liikkeeseenlaskijoilta. Laskennassa ei kyet-

ty määrittämään vaadittaessa maksettavia saamia luottolaitoksilta eikä vastuita suhteessa ylikansallisiin liikkeeseenlaskijoihin. Keskuspankkivastuut käsittivät shekkitilin ja vähimmäisvarantotalletukset. Valtioihin liittyvät vastuut tulivat ryhmän sijoituksista eivätkä ne sisällä julkisen sektorin toimijoita. Taksonomiaraportoinnissa edellytetään raportointia myös kaupankäyntivaraston osalta. Säästöpankkiryhmän pankkitoimintaan ei lähtökohtaisesti kuulu kaupankäyntiä omaan lukuun tai asiakaskaupankäyntiä (ns. trading-toiminta). Säästöpankkiryhmällä ei ole pientä kaupankäyntivarastoa.

Tulevina vuosina kehitämme tiedonkeruuta ja laskentaa sekä arvioimme luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen luonnetta ja kehitystä. Jatkossa pyrimme raportoimaan näitä sääntelyn edellyttämässä aikataulussa ja laajuudessa koskien seuraavia tilikausia.

EU:N TAKSONOMIA-ASETUKSEN TULOSINDIKAATTORIT (31.12.2022)

	EUR	Osuus taksonomia-asetuksen piiriin kuuluvista kokonaisvaroista %	Osuus taseesta %
Taksonomiakelpoiset vastuut*	6 108 706 808	49,31 %	44,33 %
Ei-taksonomiakelpoiset vastuut	6 278 869 047	50,69 %	45,57 %
Vastuut yhteensä	12 387 575 855	100,00 %	89,90 %

*Sisältää henkilöasiakkaiden asuntoluotot.

TIEDOT SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TASEESTA (31.12.2022)

	EUR	Osuus taseesta %
Saamiset valtioilta, keskuspankeilta ja ylikansallisilta liikkeeseenlaskijoilta*	1 391 992 357	10,10 %
Johdannaiset	89 226	0,00 %
Ei-NFRD yritysten vastuut**	2 571 827 978	18,66 %
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	0	0,00 %
Kaupankäyntisalkku***	0	0,00 %

*Saamia ylikansallisilta liikkeeseenlaskijoilta ei kyetty tunnistamaan. Keskuspankkivastuut käsittivät shekkitilin ja vähimmäisvarantotalletukset.

**Sisältää yritysluotot (muut kuin NFRD raportointivelvoitteen piiriin kuuluvat yritykset)

***Säästöpankkiryhmällä ei ole kaupankäyntisalkkua

VAPAAEHTOINEN TAKSONOMIARAPORTOINTI

Olemme myös tehneet arvion NFRD-raportointivaateen (Non-financial reporting directive, Kirjanpitolain 3a luku) piirissä olevien yritysten luottojen sekä sijoitusten taksonomiakelpoisuudesta. Nämä laskelmat perustuvat joko arvioihin tai kolmannen osapuolen toimittamaan tietoon, sillä yritykset eivät vielä laajasti raportoi tätä tietoa markkinoille. Yrityksiin liittyvien varojen osuuden määrittämistä varten Säästöpankkiryhmä on käyttänyt EU-taksonomian NACE-toimi-alaluokituskoodeja. Määrittäminen perustuu toistaiseksi Säästöpankkiryhmän järjestelmistä haettuihin tietoihin myönnettyistä lainoista, sillä taksonomian raportointivelvoitteen kuuluvien yritysasiakkaiden antamat tiedot ovat käytettävissä vasta vuodesta 2023 alkaen.

Säästöpankkiryhmä ei raportoi tätä vapaaehtoista taksonomiakelpoisuuslukua toimintavuodelta 2022. Raportointi tarkentuu tulevina vuosina, kun voidaan paremmin hyödyntää rahoitettavien ja sijoituskohteena olevien yritysten itse raportoimaa taksonomiatietoa.

TAKSONOMIARAPORTOINNIN KEHITYS

Tarkastelemme taksonomian mukaisten varojen osuutta positiivisena asiana, mutta toistaiseksi taksonomia-asetuksen mukaiselle rahoittamiselle ja sijoittamiselle ei ole asetettu tavoitetta Säästöpankkiryhmän liiketoimintastrategiassa.

Pyrimme jatkossa huomioimaan sitä vastuullisen tuotteen ja vastuullisen lainaamisen kriteeristön kehittämisen kautta, tukemaan asiakkaita ja vastapuolia vihreiden tavoitteiden saavuttamisessa sekä kehittämään vuosittaista seurantaamme. Teemme myös aktiivista vaikuttamistyötä Sp-Rahastoyhtiössä rahastojemme sijoituskohteena oleviin yrityksiin. Pyrimme myös kehittämään taksonomiaan liittyvää vuorovaikutusta lainaamisen asiakkaiden kanssa.

EU-taksonomiaraportointimme tulee kehittymään ja laajentumaan lähivuosina regulaatiossa asetetun aikataulun mukaisesti. Taksonomiaraportoinnin painoarvo tulee kasvamaan tulevaisuudessa raportoinnin lisääntyessä.

TOIMINTA JA TULOS LIIKETOIMINTASEGMENTEITTÄIN

PANKKITOIMINTA

Säästöpankkien henkilöasiakkaiden asiakastyytyväisyys ja asiakaskokemus säilyivät tilikaudella vahvalla tasolla. Säästöpankkien asiakasneuvottelujen suositteluindeksi (NPS) muodostui vuoden aikana keskimäärin 81,6. Verkkoneuvottelut ovat muodostuneet asiakaskohtamisten valtavirraksi, samoin kuin sopimusten digitaalinen allekirjoittaminen. Vuoden aikana Säästöpankkien yhteinen palvelutarjoama laajeni rahoitustuotteissa, kun asiakkaille tuotiin tarjolle Säästöpankin vakuudeton kulutusluotto. Vastuullisella luottopolitiikalla myönnetyn rahoitustuotteen kysyntä on ollut hyvää ja asiakkaat ovat hakeneet tuotetta erityisesti Säästöpankin mobiili- ja verkkopankin kautta. Digitaalisten palveluiden onnistumisesta yhtenä esimerkkinä voidaan nostaa esiin myös Säästöpankin mobiilisovellus, jonka saamat sovelluskauppa-arviot ovat toimialan kärkeä. Kokonaisuutena digitaalisten palveluiden käytön lisääntyminen tukee Säästöpankkiryhmän muutosta, jolla vastataan tavoitteeseen tarjota asiakkaille paras henkilökohtaisten ja digitaalisten palveluiden kokonaisuus. Säästöpankkien henkilöasiakkaskannan rakenne kehittyi tilikauden aikana positiivisesti, jolloin Säästöpankin palveluja laajasti käyttävien ja asiointinsa Säästöpankkiin keskittäneiden henkilöasiakkaiden määrä kasvoi edellisvuodesta. Säästöpankkien henkilöasiakkaiden lainakanta kehittyi positiivisesti huolimatta korko- ja markkinaympäristön muutoksista erityisesti tilikauden jälkimmäisellä vuosipuoliskolla.

Säästöpankkien yritysasiakkaiden asiakastyytyväisyys ja asiakaskokemus säilyivät tilikaudella erittäin vahvalla tasolla. Säästöpankkien asiakasneuvottelujen suositteluindeksi (NPS) yritysasiakkaiden osalta oli 82,2. Myös yritys- sekä maa- ja metsätalousasiakkaissa verkkoneuvotteluiden ja digitaalisten palveluiden käyttö laajeni vuoden aikana merkittävästi. Säästöpankkien palveluja laajasti käyttävien yritys- sekä maa- ja metsätalouslyritysten määrä kasvoi vuoden aikana merkittävästi toteuttaen Säästöpankkiryhmän strategisia tavoitteita. Yritysrahoituksen vahvaa, strategisten tavoitteiden mukaista, kasvua tukivat osaltaan Euroopan Investointirahaston takausohjelmat, runsas Finnveran takaus- tuotteiden hyödyntäminen, sekä vahva myynnillinen aktiivisuus. Kokonaisuutena Säästöpankkiryhmän yritysrahoitus kasvoi selvästi markkinaa nopeammin kasvun ylittäessä 17 %.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN KIINNITYSLUOTTO- JA KESKUSPANKKITOIMINTA

Säästöpankkiryhmään kuuluva Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n tavoitteena on vahvistaa Säästöpankkiryhmän toimintaedellytyksiä kilpailukykyisen varainhankinnan kautta ja edistää omalla toiminnallaan Säästöpankkiryhmän strategian toteutumista. Sp-Kiinnitysluottopankki vastaa Säästöpankkiryhmän kiinteistöluottovuokaudellisesta varainhankinnasta laskemalla liikkeeseen katettuja joukkolainoja. Säästöpankkiryhmän kiinnitysluottopankkitoiminta eteni tilikaudella suunnitellusti ja luottokanta oli tilikauden lopussa 1 993 (2 246) miljoonaa euroa.

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj on Säästöpankkien omistama pankki, joka tuottaa Säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnan painopiste oli vuonna 2022 laadukkaissa palveluissa ja palveluiden edelleen kehittämisessä. S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 4.2.2022 Säästöpankkiryhmän keskusluottolaitoksena toimivan Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen tasoksi A- ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasoksi A-2. Näkymät säilyivät negatiivisina.

TULOSKEHITYS (VERTAILUTIETO 1–12/2021)

Pankkitoiminnan tulos ennen veroja oli 47,8 (49,6) miljoonaa euroa. Pankkitoiminnan vertailuvuoden tietoja ei ole oikaistu irtaantuvien toimintojen osalta, ja vertailuvuoden tiedot sisältävät sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat toiminnot. Korkokate oli 169,9 (166,4) miljoonaa euroa. Palkkiotuotot ja -kulut nettona olivat 66,1 (74,8) miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat -6,9 (17,2) miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 45,1 (9,2) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muita tuottoja kasvatti katsauskaudella Cognizantilta saatu 33,9 miljoonan euron korvaus peruspankkijärjestelmän uudistamiseen liittyvän sopimuksen purusta.

Tulosta heikentäviä rahoitusvarojen arvonalentumisia kirjattiin yhteensä -15,9 (-1,3) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 58,3 (64,7) miljoonaa euroa. Pankkitoimintasegmentin henkilöstön määrä tilikauden lopulla oli 873 (974). Liiketoiminnan muut kulut ja poistot olivat 152,3 (152,0) miljoonaa euroa. Kuluja kasvatti

peruspankkihankkeen taseeseen aktivoitujen erien 7,6 miljoonan euron alaskirjaus.

Pankkitoiminnan tase oli 11,2 (11,9) miljardia euroa. Lainat ja saamiset asiakkailta pienenevät 9,0 (9,6) miljardiin euroon. Asiakkailta saadut talletukset olivat 7,0 (7,7) miljardia euroa.

VARALLISUUDENHOIDON PALVELUT

Varallisuudenhoidon palveluiden liiketoimintaan tilikaudella vaikutti merkittävästi Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja sen seurauksena heikentynyt sijoitusmarkkinoiden kehitys. Huolien lisääntyessä sijoitusmarkkinoilla Säästöpankkiryhmä keskittyi asiakkaiden tukemiseen, laadukkaaseen palveluun ja asiakasinformointiin erityisesti sähköisiä kanavia hyödyntäen. Viime vuosien poikkeuksellisia markkinatilanteita vastaavasti asiakkaat toimivat rauhallisesti, eikä laajoja rahasto-osuuksien lunastuksia tai henkivakuutustuotteiden takaisinostoja tapahtunut. Varallisuudenhoidon palveluiden nettomyynti pysyi positiivisena koko vuoden kahta kuukautta lukuun ottamatta.

Säästöpankit kehittivät palveluitaan vuoden aikana kaikissa kanavissa. Vuoden 2021 lopulla alkanut varallisuudenhoidon palveluiden järjestelmä uudistus eteni suunnitelmien mukaisesti. Erityisesti vaativampien sijoitusasiakkaiden palvelukonseptin, Säästöpankki Yksityispankin, asiakasmäärä kasvoi vuoden aikana vahvasti. Sp-Henkivakuutuksen ja Sp-Rahastoyhtiön operatiivinen toiminta säilyi koko vuoden häiriöttömänä ja asiakaskokemus hyvällä tasolla.

Toimintaympäristön haasteista huolimatta nettomerkinnot Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimiin sijoitusrahastoihin olivat positiiviset. Markkinaosuus kotimaisten rahastoyhtiöiden joukossa kasvoi 0,2 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 3,1 prosenttia. Uusia jatkuvia rahastosäästösopimuksia tehtiin 24,7 prosenttia vertailuvuotta vähemmän. Rahastomerkinnoista 59,1 prosenttia ja jatkuvista rahastosäästösopimuksista 18,6 prosenttia tehtiin sähköisesti.

Poikkeuksellisen korko- ja osakemarkkinoiden samanaikaisen negatiivisen markkinakehityksen johdosta Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimat rahastopääomat laskivat edellisvuodesta 8,2 prosenttia ja olivat vuoden lopussa 4,2 miljardia euroa (4,5). Nettomerkinnot Sp-Rahastoyhtiön rahastoihin olivat 216,9 miljoonaa euroa (425,8). Rahastojen osuudenomistajien määrä kasvoi 2,1 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Rahastoissa oli 283 556 osuudenomistajaa. Osuudenomistajien määrällä mitattuna Sp-Rahastoyhtiö on Suomen neljänneksi suurin rahastoyhtiö.

Sp-Rahastoyhtiö hallinnoi tilikauden päättyessä 33 sijoitusrahastoa, joista suurin rahasto oli Säästöpankki

Korko Plus sijoitusrahasto 0,7 miljardin euron pääomilla. Osuudenomistajien lukumäärällä mitattuna suurin rahasto oli Säästöpankki Ryhti, jossa oli tarkastelukauden päättyessä 36 251 osuudenomistajaa. Eniten uutta pääomaa Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimista rahastoista keräsi Säästöpankki Pitkäkorko sijoitusrahasto, jonka nettomerkinnot olivat 83,9 miljoonaa euroa.

Säästöhenkivakuutusten myynti heikkeni vertailukaudesta, mutta koko vuoden nettomyynti oli selvästi positiivinen. Sijoitussidonnaisten vakuutusten maksutulo säilyi tavanomainen kausivaihtelu huomioiden vakaana ja nettomyynti oli koko vuoden ajalta selvästi positiivinen. Säästöhenkivakuutusten maksutulo heikkeni vertailukaudesta 18,1 prosenttia. Negatiivisen sijoitusmarkkinakehityksen seurauksena sijoitussidonnaisten vakuutussäästöjen määrä laski ollen vuoden lopussa 855,4 (989,7) miljoonaa euroa.

TULOSKEHITYS (VERTAILUTIETO 1–12/2021)

Varallisuudenhoidon palveluiden tulos ennen veroja oli 36,3 (40,0) miljoonaa euroa. Henkivakuutustoiminnan nettotuotot olivat 18,4 (18,5) miljoonaa euroa. Korvauskulut olivat 72,6 (68,8) miljoonaa euroa.

Palkkiotuotot ja -kulut nettona olivat 36,6 (40,2) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan kulut olivat 18,6 (18,5) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 7,3 (7,6) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä olivat 11,3 (10,9) miljoonaa euroa. Varallisuudenhoidon palveluiden henkilöstön lukumäärä 31.12.2022 oli 63 (77).

Henkivakuutustoiminnan varat olivat tilikauden lopussa 1 006,6 (31.12.2021: 1 160,7) miljoonaa euroa ja vastaavasti velat 950,9 (31.12.2021: 1 084,7) miljoonaa euroa. Sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt olivat 855,4 (31.12.2021: 989,7) miljoonaa euroa.

Varallisuudenhoidon palveluiden tase oli 1 043,8 (31.12.2021: 1 171,1) miljoonaa euroa.

MUUT TOIMINNOT

Muihin toimintoihin sisältyy Säästöpankkiliitto osk, Sp-Koti Oy, Säästöpankkipalvelut Oy ja muut Säästöpankkiryhmään yhdisteltävät yhtiöt. Muut toiminnot eivät muodosta raportoitavaa segmenttiä.

Sp-Koti on Säästöpankkiryhmään kuuluva, franchising-pohjalta toimiva ja aidosti paikallinen kiinteistönvälitysketju, joka palvelee asiakkaita yli 80 toimipisteessä eri puolilla Suomessa ja 2 toimipisteessä Espanjassa.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEEN

Säästöpankkiliitto osk:in hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankki-ryhmän taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

VUODEN 2023 NÄKYMÄT

TOIMINTAYMPÄRISTÖN NÄKYMÄT

Alkuvuonna 2023 monen maan odotetaan ajautuvan taloudelliseen taantumaan eli toisin sanoen bruttokansantuote supistuu vähintään kaksi vuosineljännestä peräkkäin. Niin USA:ssa kuin Euroopassakin keskuspankkien nopeat koronnostot alkavat heikentää talouden aktiviteettia. Euroopan osalta energian hinta ja saatavuus ovat myös suuria epävarmuuden aiheuttajia etenkin talvikuukausina. Kiinassa puolestaan koronan tukahduttamisstrategiasta luopuminen ja miten siinä onnistutaan, heijastuu paljon myös talouskehitykseen. Talouden kehitykseen vaikuttavat siis poikkeuksellisen paljon myös ei-taloudelliset tekijät, kuten talven sää ja Kiinan koronatilanne.

Inflaation odotetaan maltillistuvan hiljalleen vuoden 2023 aikana. Vaikka inflaatio laskee, pysyy se edelleen keskuspankkien tavoitetasoa yläpuolella. Keskuspankkien koronnostot jatkuvat ainakin alkuvuonna.

Talven hellittäessä myös talouskehityksen odotetaan piristyvän vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Kuluttajat ja yritykset sopeutuvat hiljalleen korkeampaan korkotasoon ja energiahintojen odotettu lasku helpottaa jälleen kotitalouksien lompakoita. Alkuvuosi on kuitenkin monella tapaa haasteellinen; hintojen nousu syö kuluttajien ostovoimaa ja yritysten tulokunto heikkenee. Jopa sähkökatkojen uhka on todellinen ja kyselytutkimusten mukaan etenkin pk-yritykset eivät ole varautuneet niihin kovinkaan hyvin.

Säästöpankki odottaa Suomen talouden ajautuvan taantumaan ja talous supistuu vuoden 2022 lopulla ja vuoden 2023 alkupuolella. Bruttokansantuotteen kasvu jäänee kalenterivuonna 2023 hieman miinusmerkkiseksi. Yksityinen kulutus ja investoinnit supistuvat. Taantumaa odotetaan jäävän kuitenkin kohtuullisen lieväksi ja lyhytkestoiseksi. Työttömyys nousee hieman, mutta suurta heikkenemistä työmarkkinoilla tuskin nähdään.

LIIKETOIMINNAN NÄKYMÄT

Eri epävarmuustekijät haastavat vuotta 2023, mutta nämä eivät kuitenkaan vaaranna Säästöpankkiryhmän tuloksentekeä tai vakavaraisuutta. Säästöpankkiryhmä on vakavarainen ja ryhmän liiketoiminta on suhteellisen matalariskistä.

Vuonna 2023 Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan painopisteenä on edelleen Säästöpankkiryhmän kilpailukykyyn parantaminen ja asiakaskeskeisen strategian toteuttaminen. Tähän Säästöpankeilla on hyvät edellytykset. Ryhmän tavoite vuonna 2023 on saada enemmän pankkiasiointinsa Säästöpankkiin keskittäviä asiakkaita.

LISÄTIETOJA:

Toimitusjohtaja, Karri Alameri
puh. 045 656 5250

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Säästöpankkiryhmän kotisivuilta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Säästöpankkiryhmän kotisivuilta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT:

Liikevaihto:	Korkotuotot, palkkiotuotot, sijoitustoiminnan nettotuotot, henkivakuutustoiminnan nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan tuotot yhteensä:	Korkokate, palkkiotuotot ja -kulut netto, kaupankäynnin nettotuotot, sijoitustoiminnan nettotuotot, henkivakuutustoiminnan nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan kulut yhteensä:	Henkilöstökulut, liiketoiminnan muut kulut, poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
Kulu-tuottosuhte:	$\frac{\text{Liiketoiminnan kulut}}{\text{Liiketoiminnan tuotot}}$
Oman pääoman tuotto %:	$\frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Oma pääoma, sis. määräysvallattomien osuuden (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} * 100$
Kokonaispääoman tuotto %:	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Taseen loppusumma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} * 100$
Omavaraisuusaste %:	$\frac{\text{Oma pääoma (sis. määräysvallattomien osuuden)}}{\text{Taseen loppusumma}} * 100$

VAIHTOEHTOISET TUNNUSLUVUT

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Markets Authority, ESMA) ohjeet vaihtoehtoisista tunnusluvuista tulivat voimaan 3.7.2016. Vaihtoehtoisella tunnusluvulla tarkoitetaan taloudellista tunnuslukua, joka kuvaa mennyttä tai tulevaa taloudellista tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja ja joka on muu kuin IFRS-normistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä.

Säästöpankkiryhmällä ei ole käytössä vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka eivät olisi johdettavissa tilinpäätöksestä, eikä esitetyissä tunnusluvuissa ole tapahtunut muutoksia.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TILINPÄÄTÖSTIEDOTE

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1–12/2022	1–12/2021*
Korkotuotot		204 880	168 654
Korkokulut		-35 270	-16 330
Korkokate	4	169 610	152 324
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	5	103 261	101 085
Sijoitustoiminnan nettotuotot	6	-7 174	13 244
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	7	18 396	18 511
Liiketoiminnan muut tuotot		44 966	13 551
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		329 059	298 715
Henkilöstökulut		-92 371	-92 705
Liiketoiminnan muut kulut		-116 217	-110 079
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		-20 452	-17 237
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-229 040	-220 021
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	8	-15 882	-941
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta		16	-198
Tulos ennen veroja		84 154	77 555
Tuloverot		-17 386	-14 722
Tilikauden tulos, jatkuvat toiminnot		66 768	62 833
Tilikauden tulos, Liedon Säästöpankin irtaantuminen	17	11 251	9 930
Tilikauden tulos		78 019	72 762
Jakautuminen:			
Omistajien osuus tuloksesta		78 039	72 781
Määräysvallattomien omistajien osuus tuloksesta		-20	-19
Yhteensä		78 019	72 762

* Vertailukauden tiedot on oikaistu ryhmästä irtaantumisen vuoksi

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	1–12/2022	1–12/2021
Kauden tulos	78 019	72 762
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleenmäärittämisestä johtuvat voitot (/tappiot)	1 443	-953
Laskennalliset verot etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleenmäärittämisestä johtuvasta voitosta (/tappiosta)	39	191
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettujen rahoitusvarojen myyntivoitto	51	2 486
Yhteensä	1 533	1 533
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Muuntoerot		
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käypään arvoon arvostamisesta	-76 439	1 804
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	15 026	426
Rahavirran suojauksesta	-1 240	-1 074
Laskennalliset verot rahavirran suojauksesta	248	215
Yhteensä	-62 405	1 370
Kauden laaja tulos	17 147	75 665
Jakautuminen:		
Omistajien osuus laajasta tuloksesta	17 166	75 684
Määräysvallattomien omistajien osuus laajasta tuloksesta	-20	-19
Yhteensä	17 147	75 665

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TASE

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2022	31.12.2021
Varat			
Käteiset varat*		1 207 448	1 017 904
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	10	205 047	129 484
Lainat ja saamiset asiakkailta	10	9 024 439	9 602 782
Johdannaiset	11	89	33 693
Sijoitusomaisuus	12	784 650	974 226
Henkivakuutustoiminnan varat	13	1 006 583	1 160 683
Sijoitukset osakkuusyhtiöissä		119	102
Aineelliset hyödykkeet		39 093	46 222
Aineettomat hyödykkeet		27 690	35 323
Versaamiset		20 063	10 556
Muut varat		94 362	68 120
Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat varat	17	1 369 986	
Varat yhteensä		13 779 568	13 079 096
Velat ja oma pääoma			
Velat			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		18 107	13 706
Velat luottolaitoksille	14	450 946	423 705
Velat asiakkaille	14	6 994 366	7 682 351
Johdannaiset	11	263 422	15 511
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	15	2 756 666	2 500 165
Henkivakuutustoiminnan velat	16	950 931	1 084 728
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		2 142	13 427
Verovelat		66 454	65 760
Varaukset ja muut velat		129 627	89 450
Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat velat	17	969 816	
Velat yhteensä		12 602 478	11 888 804
Oma pääoma			
Peruspääoma		25 224	25 235
Kantarahasto		31 452	32 452
Rahastot		204 110	266 350
Kertyneet voittovarot		914 940	864 871
Säästöpankkiryhmän omistajien osuus yhteensä		1 175 725	1 188 908
Määräysvallattomien omistajien osuus		1 365	1 384
Oma pääoma yhteensä		1 177 090	1 190 293
Velat ja oma pääoma yhteensä		13 779 568	13 079 096

* Erittely rahavirtalaskelmalla

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN RAHAVIRTUALASKELMA

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	66 768	72 762
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	34 757	66 419
Maksetut tuloverot	2 775	-16 933
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutosta	104 299	122 248
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-762 045	-372 347
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	4 653	258 995
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-107 461	-13 104
Lainat ja saamiset asiakkailta	-667 697	-591 605
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	7 589	-26 748
Sijoitusomaisuus, jaksotettuun hankintamenuun	7 777	-59 131
Henkivakuutustoiminnan varat	21 790	-35 963
Muut varat	-28 697	95 208
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	818 585	174 215
Velat luottolaitoksille	-31 561	106 353
Velat asiakkaille	355 808	147 441
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	446 897	-96 522
Henkivakuutustoiminnan velat	-178	463
Muut velat	47 618	16 480
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	38 054	
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	198 893	-75 884
Investointien rahavirta		
Muut sijoitukset	-1 106	-9 056
Investoinnit sijoituskiinteistöihin sekä aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-13 772	-13 961
Sijoituskiinteistöjen sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	3 797	3 555
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	-2 348	
Investointien rahavirta yhteensä	-13 430	-19 462

Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset		6 764
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-6 208	-22 557
Peruspääoman lisäykset	171	1 393
Voitonjako	-3 743	-2 070
Muut oman pääoman erien rahamääräiset vähennykset	-1 000	-944
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	-5 127	-43 391*
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-15 907	-60 805
Rahavarojen muutos	169 556	-156 150
Rahavarat tilikauden alussa	1 057 459	1 213 609
Rahavarat tilikauden lopussa	1 227 015	1 057 459
Rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:		
Käteiset varat	1 207 448	1 017 904
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	19 566	39 555
Rahavarat yhteensä	1 227 015	1 057 459
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta		
Arvonalentumiset rahoitusvaroista	15 882	1 306
Käyvän arvon muutokset	1 444	-11 012
Poistot ja arvonalentumiset sijoituskiinteistöistä sekä aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	24 523	21 774
Osakkuusyhtiöiden tulosvaikutus	-16	198
Henkivakuutustoiminnan oikaisut	-1 588	33 828
Muut oikaisut	2 817	916
Myyntivoitot- ja tappiot sijoituskiinteistöistä sekä aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-10 237	2 317
Laskennallisten verojen muutos	1 933	17 091
Yhteensä	34 757	66 419
Saadut korot	192 365	187 115
Maksetut korot	18 026	24 302
Saadut osingot	6 585	2 988

* Eurajoen Säästöpankki irtaantui Säästöpankkiryhmästä 1.12.2021. Lisätietoja Tilinpäätöksessä 2021.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Perus- pääoma	Kanta- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Suojaus- instru- menttien rahasto	Vara- rahasto	Muut rahastot	Rahastot yhteensä	Voitto- varat	Säästö- pankki- ryhmän omistajien osuus yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021	25 236	32 452	127 672	17 862	1 801	48 586	74 136	307 406	826 526	1 127 540	1 438	1 155 709
Laaja tulos												
Kauden voitto									72 781	72 781	-19	72 762
Muut laajan tuloksen erät				-814	-859			-1 674	4 576	2 902		2 902
Laaja tulos yhteensä				-814	-859			-1 674	77 357	75 683	-19	75 664
Liiketoimet omistajien kanssa												
Voitonjako									-2 233	-2 233		-2 233
Siirrot erien välillä						118		118	-2 905	-2 787		-2 787
Muut muutokset			-776				339	-437		-437	-35	-472
Muutokset, jotka eivät johtaneet määräysvallan muutokseen									-723	-723		-723
Muutokset Säästöpankkiryhmän rakenteessa												
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen*	-1			121		-1 683	-152	-1 714	-33 151	-34 866		-34 866
Oma pääoma yhteensä 31.12.2021	25 235	32 452	126 896	17 169	942	47 022	74 323	303 700	864 871	1 162 178	1 384	1 190 293
* Eurajoen Säästöpankki irtaantui Säästöpankkiryhmästä 1.12.2021. Lisätietoja Tilinpäätöksessä 2021, liite 1 Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja tilinpäätöksen laajuudesta.												
Oma pääoma 1.1.2022	25 235	32 452	126 896	17 169	942	47 022	74 323	303 700	864 871	1 162 178	1 384	1 190 293
Laaja tulos												
Kauden voitto									78 039	78 039	-20	78 019
Muut laajan tuloksen erät				-61 413	-993		1 482	-60 923	51	-60 873		-60 873
Laaja tulos yhteensä				-61 413	-993		1 482	-60 923	78 090	17 166	-20	17 146
Liiketoimet omistajien kanssa												
Voitonjako									-3 793	-3 793		-3 793
Siirrot erien välillä	-1			4 692		-4 222	-29 026	-28 555	-128 497	-157 053		-157 053
Muut muutokset			10 692			-2 843	-10 118	-2 268	-14 015	-16 284		-16 284
Muutokset, jotka eivät johtaneet määräysvallan muutokseen	-11	-1 000							-10 212	-11 223		-11 223
Muutokset Säästöpankkiryhmän rakenteessa												
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen*	1			-4 692		5 134	29 026	29 467	128 497	157 965		157 965
Oma pääoma yhteensä 31.12.2022	25 224	31 452	137 588	-44 244	-51	45 091	65 726	239 488	914 940	1 148 996	1 364	1 177 090

* Eurajoen Säästöpankki irtaantui Säästöpankkiryhmästä 1.12.2021. Lisätietoja Liite 1 Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja tilinpäätöksen laajuudesta.

** Liedon Säästöpankki irtaantuu Säästöpankkiryhmästä 28.2.2023 Lisätietoja Liite 1 Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja tilinpäätöksen laajuudesta.

A man with a beard and mustache, wearing a light pink shirt and dark blue jeans, is sitting on a white rectangular block. He is holding a large red pyramid in his right hand and a large cyan pie chart slice in his left hand. The background is a plain, light gray wall. The text 'TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET' is overlaid on the image in white, bold, sans-serif font. A horizontal orange bar is positioned below the text.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

LIITE 1. KUVAUS SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄSTÄ JA TILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUDESTA

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytä- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiain, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuoteyhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsensäästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Säästöpankkiryhmän merkittävimmät tuoteyhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj, Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkipalvelut Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva

Säästöpankkiliitto osk, 15 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti Oy. Säästöpankkiryhmä ei muodosta konsernia eikä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsensäästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Tilikauden aikana Ylihärman Säästöpankki fuusioitui Aito Säästöpankki Oy:öön ja Mietoisten Säästöpankki Liedon Säästöpankkiin. Fuusioiden seurauksena Yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien Säästöpankkien määrä väheni 17 pankista 15 pankkiin.

Liedon Säästöpankin isännistö hyväksyi Liedon Säästöpankin ja Oma Säästöpankin yhdistymistä koskevat yritysjärjestelyt 22.9.2022 isännistön kokouksessa. Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä ja Säästöpankkien Yhteenliittymästä toteutuu arviolta 28.2.2023. Lisätietoja liitteessä 17 Liedon irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä.

Säästöpankkien yhteenliittymän ja sen ympärille muodostuvan Säästöpankkiryhmän rakenne on kuvattu alla olevassa kaaviossa:

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN RAKENNE

Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja sisäisestä valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta. Kaikki tilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt on lueteltu tilinpäätöksen liitteessä 42. Kaikki jäljempänä esitetyt luvut ovat Säästöpankkiryhmän lukuja, ellei toisin ole mainittu.

Säästöpankkiliitto osk:n kotipaikka on Helsinki, ja sen rekisteröity osoite on Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Jäljennös Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa internetosoitteesta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on 14. helmikuuta 2023 hyväksynyt Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen 31. joulukuuta 2022 päättyvältä tilikaudelta ja tilinpäätös annetaan tiedoksi osuuskunnan kokoukselle 10. maaliskuuta 2023.

LIITE 2. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

1. YLEISTÄ

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja niitä koskevien tulkintojen (IFRIC) mukaisesti.

Tilinpäätöstiedote 1.1.-31.12.2022 on laadittu IAS 34 Osavuositiedotteet -standardin mukaisesti. Tilinpäätöstiedotteen laatimisperiaatteet ovat olennaisilta osin samat kuin vuoden 2021 tilinpäätöksessä. Tilinpäätöksen 2021 liitetiedoista löytyvät noudatetut tilinpäätösperiaatteet kokonaisuudessaan.

Tilinpäätöstiedote on tilintarkastettu.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös laaditaan euroina, joka on Säästöpankkiryhmän kirjanpito- ja toiminnallinen valuutta.

2. MERKITTÄVIMMÄT JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN SISÄLTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen vaatii Säästöpankkiryhmän johdolta harkintaa sekä arvioiden ja oletusten tekemistä, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettävien varoihin ja velkoihin sekä muihin tietoihin kuten tuottojen ja kulujen määrään. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Säästöpankkiryhmän keskeiset arviot koskevat rahoitusvarojen arvonalentumisten ja käyppien arvojen määrittämistä, henkivakuutus sopimuksista aiheutuvan velan määrittämistä ja eläkevelvoitteiden nykyarvon määrittämistä. Johdon harkintaa on edellyttänyt Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä. Tilinpäätöksen arvioiden keskeiset epävarmuustekijät liittyvät erityisesti talouden tulevaan kehitykseen.

Tilinpäätöksessä 31.12.2022 merkittävien johdon arvioihin vaikuttava epävarmuustekijä on ollut Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, siitä seurannut energiakriisi Euroopassa, kiihtynyt inflaatio ja markkinakorkotason nousu. Edellä mainittujen tekijöiden taloudellisten vaikutusten arviontiin liittyy huomattavaa epävarmuutta,

joka vaikuttaa erityisesti rahoitusvarojen odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen.

2.1 Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittäminen

Säästöpankkiryhmän odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallit sisältävät useita tekijöitä, jotka vaativat johdon harkintaa.

- Laskennassa käytettävien mallien valinta niin, että ne kuvaavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin.
- Malleissa tehdyt oletukset ja asiantuntija-arviot.
- Luottoriskin merkittävän kasvun laadullisten ja määrällisten kriteerien määrittäminen.
- Laskennassa käytettävien talouden tulevaa kehitystä kuvaavien makroekonomisten tekijöiden valinta niin, että niiden muutokset korreloivat sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyyden kanssa.
- Talouden ennusteiden laatiminen ja niiden toteutumisen todennäköisyyksien ennustaminen tulevaisuuteen.

Säästöpankkiryhmä käyttää odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen malliperusteista laskentaa, mutta tarvittaessa mallien tuottamaa määrää muutetaan johdon arvioon perustuvalla oikaisulla. Oikaisun kirjaimen perusteena on esimerkiksi sellainen saatavilla oleva uusi tieto tai tekijä, jota laskentamallissa käytettävät parametrit tai tiedot eivät sisällä. Tilikaudella jatkunut epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä on lisännyt johdon harkinnan ja arvioiden merkityksellisyyttä.

Tilinpäätöshetkellä johdon harkintaan perustuvat oikaisut ovat kohdentuneet erityisesti arvonalentumisvaiheessa 3 oleviin saataviin. Oikaisujen tarpeen ja määrän arvioimisessa on kiinnitetty huomiota erityisesti seuraaviin odotettavissa olevan luottotappion määrään vaikuttaviin tekijöihin.

- Saatavaan kohdistettujen vakuuksien luonne ja arvo huomioiden alueellisen taloudellisen tilanteen vaikutus esimerkiksi asuinkiinteistöjen hintatasoon ja realisoitavuuteen.

- Saatavien sopimuksenmukaisten rahavirtojen määrä ja ajoittuminen huomioiden saatavilla olevat vastapuolta koskevat tiedot, jotka eivät sisälly laskentamallin parametreihin. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi työllistymistä koskevat muutokset, haettujen lyhennysvapaiden määrä ja kesto sekä liiketoiminnan laajuudessa tai kannattavuudessa tapahtuneet muutokset.
- Saatavan vastapuolen luottoriskin muutos, joka johtuu tekijöistä, kuten esimerkiksi liiketoimintaan tai työllisyyteen vaikuttavat rajoitukset, jotka eivät sisälly laskentamalliin.

Säästöpankkiryhmään kuuluvat pankit ovat arvioineet Ukrainan sodasta ja Venäjän vastaisista talouspakoteista seuranneita taloudellisia vaikutuksia asiakkaidensa luottoriikkiin. Säästöpankeilla ei ole merkittäviä suoria vastuita Venäjälle, Ukrainaan tai Valko-Venäjälle. Muuttuneesta markkinatilanteesta aiheutuu kuitenkin välillisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat tiettyihin toimialoihin tai yksittäisiin asiakkuuksiin. Säästöpankit ovat lisänneet tunnistettujen, kriisin vuoksi mahdollisesti kohonneen riskin alojen seurantaa.

Säästöpankkiryhmä on päivittänyt odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytetyt talouden ennusteet loppuvuodesta 2022. Tarkemmat tiedot koskien talouden ennusteissa käytettyjä keskeisiä makrotalouden muuttujia ja skenaarioille asetettuja painoja on esitetty liitetiedossa 8 Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.

2.2 Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä

Liedon Säästöpankin isännistö hyväksyi Liedon Säästöpankin ja Oma Säästöpankin yhdistymistä koskevat yritysjärjestelyt 22.9.2022 isännistön kokouksessa. Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä ja Säästöpankkien Yhteenliittymästä toteutuu arviolta 28.2.2023.

Talletuspankkien yhteenliittymälain sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, kirjanpidollisten arvioiden muutoksia ja virheitä käsittelevän IAS 8 -standardin periaatteiden mukaisesti Säästöpankkiliitto osk:n hallitus vahvistaa sellaiset sovellettavat tilinpäätösperiaatteet, joihin ei ole saatavissa ohjausta kansainvälisistä tilinpäätösstandardeista. Säästöpankkiliitto osk:n vahvistaman tilinpäätösperiaatteen mukaisesti Liedon Säästöpankin irtaantumiseen Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä 2022 sovelletaan IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuususerät ja lopetetut toiminnot -standardia.

Liedon Säästöpankin liiketoiminnan tulos esitetään Säästöpankkiryhmän tuloslaskelmassa erillään jatkuvien toimintojen tuotoista ja kuluista, vertailutiedot on

oikaistu vastaavasti. Liedon Säästöpankin omaisuususerät ja velat esitetään Säästöpankkiryhmän taseessa omana rivinä taseen varoissa ja veloissa, IFRS 5 standardin mukaisesti vertailutietoja ei oikaista. Tase-erät esitetään kirjanpitoarvoon tai käypään arvoon, josta on vähennetty myynnistä aiheutuvat menot sen mukaan, kumpi näistä on pienempi. Lopetettuihin toimintoihin luokitelluista aineettomista hyödykkeistä tai aineellista käyttöomaisuushyödykkeistä on lopetettu poistojen tekeminen lokakuun 2022 alusta alkaen.

Liedon Säästöpankin irtaantumisen taloudellisesta vaikutuksesta Säästöpankkiryhmään on kerrottu tarkemmin liitetiedossa 17.

3. UUDET IFRS-STANDARDIT JA TULKINNAT

Päätyneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

Säästöpankkiryhmä on noudattanut vuoden 2022 alusta alkaen seuraavia voimaantulleita uusia ja muutettuja standardeja:

Tappiolliset sopimukset - sopimuksen täyttämisestä aiheutuvat menot - Muutokset IAS 37:ään Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksilla selvennetään, että kun tappiollista sopimusta koskeva varaus kirjataan väistämättä aiheutuvien menojen perusteella, näihin menoihin sisällytetään välittömien lisämenojen lisäksi myös kohdistettu osuus muista välittömistä menoista. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2018-2020 (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

Vuosittaiset parannukset -menettelyn (Annual Improvements) kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutoksilla on selvennetty seuraavia standardeja:

- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* -Palkkiot rahoitusvelkojen taseesta pois kirjaamista koskevassa "10 prosentin" testissä: Muutoksella selvennetään taseesta poiskirjaamisen 10 %:n testiä palkkioiden osalta siten, että määritettäessä maksettuja palkkioita vähennettyinä saaduilla palkkioilla, lainanottaja sisällyttää vain lainanottajan ja -antajan väliset maksetut tai saadut palkkiot, ml. lainanottajan tai -saajan muiden puolesta maksamat tai saamat palkkiot.
- IFRS 16 *Vuokrasopimukset* - Vuokrasopimukseen liittyvät kannustimet, esimerkki 13: Muutoksella

poistetaan esimerkiksi vuokralle antajan suorittamat vuokratilojen remontointiin liittyvät maksut, sillä esimerkki oli epäselvä siltä osin, miksi kyseiset maksut eivät ole kannustimia.

Standardimuutoksilla ei ollut vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Aiottua käyttöä edeltävät tulot – Muutokset IAS 16:een Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutosten mukaan keskeneräisen aineellisen hyödykkeen käytöstä syntyneiden tuotteiden myyntituotot ja niihin liittyvät valmistusmenot tulee kirjata tulosvaiikutteisesti. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Käsitteellistä viitekehystä koskeva viittaus - Muutokset IFRS 3:een Liiketoimintojen yhdistäminen (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksilla päivitetään IFRS 3:ssa oleva viittaus käsitteelliseen viitekehykseen sekä tehdään standardiin muita viittauksen päivityksestä aiheutuneita muutoksia. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

4. TULEVILLA TILIKAUSILLA SOVELLETTAVAT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT

Säästöpankkiryhmä ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Säästöpankkiryhmä ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muut kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2022.

IFRS 17 Vakuutus sopimukset, mukaan lukien Comparative Information - Muutokset IFRS 17:ään Vakuutus sopimukset: IFRS 17 ja IFRS 9 alkuperäinen soveltaminen (voimaan 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aiempi käyttöönotto sallittua yhteisöille, jotka soveltavat myös IFRS 9 Rahoitusinstrumentit - ja IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardeja)

Yleistä

Uusi standardi koskee vakuutus sopimuksia ja auttaa sijoittajia ja muita tahoja ymmärtämään paremmin vakuuttajien altistumista riskeille sekä niiden kannattavuutta ja taloudellista asemaa. Tämä standardi korvaa IFRS 4 -standardin.

Muutoksilla vähennetään vertailutietojen ristiriitoja, jotka aiheutuvat IFRS 9:n ja IFRS 17:n erilaisista siirtymävaatimuksista. Muutokset mahdollistavat myös rahoitusvaroista annettavan vertailutiedon esittämisen tavalla, joka on yhdenmukaisempi IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin vaatimusten kanssa.

Säästöpankkiryhmä soveltaa IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia ensimmäisen kerran 1.1.2023 alkaen. Uuden standardin soveltamisella on merkittävä vaikutus vakuutus sopimusten kirjanpito käsittelyyn. Säästöpankkiryhmässä Sp-Henkivakuutus Oy:n vakuutus sopimukset ovat IFRS 17:n piirissä. IFRS 17 -standardin soveltaminen koskee ainoastaan Säästöpankkiryhmän IFRS-tilinpäätöstä eli Sp-Henkivakuutuksen tilinpäätös laaditaan jatkossakin soveltaen kansallisten kirjanpitoa ja tilinpäätöksen laadintaa koskevien säädösten mukaisesti.

IFRS 17-standardi määrittää periaatteet vakuutus- ja jälleenvakuutus sopimusten sekä tiettyjen harkinnanvaraisia lisäosuuksia sisältävien sijoitus sopimusten kirjaamiseen, arvostamiseen, esittämiseen ja liitetietoihin liittyen. IFRS 17 -standardin tavoitteena on yhtenäistää vakuutusvelan arvostamista koskevat periaatteet. Aikaisemmin voimassa olleen IFRS 4 Vakuutus sopimus standardin mukaan vakuutusvelan arvostus on perustunut kansallisiin arvostuksiin, kun taas IFRS 17-standardin mukainen vakuutusvelan arvostus perustuu ajantasaisiin estimaatteihin.

Muutokset luokitteluun ja arvostamiseen

Säästöpankkiryhmän myöntämät henkivakuutukset luokitellaan joko vakuutus sopimuksiksi tai sijoitus sopimuksiksi. Vakuutus sopimuksiksi luokitellaan ne vakuutukset, joissa on merkittävä vakuutus riski tai joissa vakuutuksenottajalla on oikeus tai mahdollisuus muuttaa sopimusta siten, että hänelle syntyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen yhtiön ylijäämästä. Puhtaasti sijoitussidonnaiset vakuutukset, joissa ei ole merkittävää vakuutus riskiä, luokitellaan sijoitus sopimuksiksi.

Säästöpankkiryhmän vakuutus sopimukset käsitellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardin mukaisesti. Sijoitus sopimuksiksi luokiteltuihin sopimuksiin sovelletaan IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia. Jälleenvakuutukset käsitellään IFRS 17 -standardin mukaisesti vakuutus sopimuksina.

Henkivakuutus toiminnan velka oli tilikauden 2022 lopussa yhteensä 947 miljoonaa euroa, josta 575 miljoonaa euroa on IFRS 17:n mukaan luokiteltua vakuutusvelkaa ja 373 miljoonaa euroa IFRS 9:n mukaan luokiteltuja sijoitus sopimuksia.

IFRS 17 -standardin mukaan vakuutus sopimukset jaetaan portfolioihin, joita koskevat samanlaiset riskit ja

joita hallinnoidaan yhdessä. Portfoliot jaetaan edelleen tappiollisten, voitollisten ja muiden vakuutus sopimusten joukkoihin sopimusten alkuperäisen kirjaamishetken tuotto-odotusten perusteella. Vakuutus sopimusten joukot jaetaan edelleen vuosikohortteihin, joka muodostaa IFRS 17:n mukaisen vakuutus sopimusten ryhmän, johon kirjaamis- ja arvostamis vaatimukset kohdistuvat.

IFRS 17 -standardi tunnistaa vakuutus sopimuksille kolme eri arvostusmallia, jotka ovat yleinen malli (general measurement model), muuttuvaan palkkioon perustuva lähestymistapa (variable fee model) ja vakuutus maksujen kohdistamiseen perustuva lähestymistapa (premium allocation approach).

Säästöpankkiryhmä arvostaa yleisen mallin mukaan lainaturvaan liittyvät sopimukset. Yleisen mallin mukaan vakuutus sopimuksia koskeva ryhmä arvostetaan perustuen Säästöpankkiryhmän arvioon sopimuksen täyttämistä aiheutuvista vastaisista rahavirroista, erillisestä muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskevasta riskioikaisusta ja palvelumarginaalista.

IFRS 17 -standardin mukaan muuttuvan palkkioon perustuvaa lähestymistapaa sovelletaan vakuutus sopimuksiin, joilla on suora oikeus osuuteen sopimuksen ylijäämästä. Säästöpankkiryhmässä tällaisia sopimuksia ovat ennen 1.1.2018 voimaan tulleet eläke- ja säästö vakuutus tuotteet, jotka sisältävät suoran oikeuden sopimuksen ylijäämään. Muuttuvaan palkkioon perustuvassa lähestymistavassa palvelumarginaalin muutokseen raportointipäivänä sisältyy osuus alla olevien sijoitusten käyvän arvon muutoksesta.

Yksinkertaistettua vakuutus maksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa voi soveltaa vakuutus sopimuksiin, joiden vakuutuskausi on alle vuosi, tai jos vakuutus maksujen kohdistamiseen perustuva vakuutusvelan arvostus ei eroa merkittävästi yleisen mallin mukaan lasketusta vakuutusvelan arvosta. Säästöpankkiryhmä soveltaa vakuutus maksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa hallussa oleviin jälleenvakuutus sopimuksiin.

Muutokset esittämiseen ja kirjaamiseen

IFRS 17 -standardi muuttaa tuloslaskelman ja taseen esittämistapaa. Nykyinen kululajipohjainen tuloslaskelman esittämistapa muuttuu, koska IFRS 17:n myötä osa henkilöstökuluista ja liiketoiminnan muista kuluista sisältyy IFRS 17 -vakuutusvelan laskentaan ja esitetään jatkossa erässä vakuutus palvelukulut.

Vakuutus sopimusryhmän tuotto esitetään tuloslaskelmassa omana rivinä vakuutus maksutuotoissa vastaisten rahavirtojen, vakuutus palvelumarginaalin ja muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskevan riskioikaisun arvostamisen perusteella. Vakuutus sopimusryhmän

kuluerät esitetään vakuutus maksukuluissa. Vakuutus sopimusvelan diskonttauksesta ja rahoitusriskistä aiheutuva kirjanpitoarvon muutos esitetään tuloslaskelmassa vakuutus sopimusten rahoitustuotot ja -kulut rivillä. Henkivakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuotot esitetään jatkossa Säästöpankkiryhmän tulolaskelmassa sijoitustoiminnan nettotuotoissa. Vakuutus sopimusten oikeudet ja veloitteet netotetaan, ja esitetään taseessa joko varoina tai velkoina portfoliotasolla.

Siirtymää koskevat tiedot

Säästöpankkiryhmä on soveltanut IFRS 17 -standardin käyttöön otossa takautuvaa lähestymistapaa, mikäli se on ollut käytännössä mahdollista. Soveltaessaan IFRS 17 -standardia takautuvasti, Säästöpankkiryhmä on määrittänyt, kirjannut ja arvostanut vakuutus sopimusten ryhmät ja vakuutus sopimusten hankintaa koskevat kassavirrat siirtymähetkellä 1.1.2022 kuin standardia olisi sovellettu aina. Takautuvan siirtymän nettomääräinen vaikutus on kirjattu siirtymähetken taseen omaan pääomaan. Säästöpankkiryhmä on soveltanut IFRS 17 -standardin käyttöön otossa takautuvaan soveltamiseen perustuvaa lähestymistapaa lainaturvaa koskeviin vakuutus sopimuksiin, joiden kirjaamisajankohta on ollut 31.12.2018 jälkeen.

Säästöpankkiryhmä on soveltanut käypiin arvoihin perustuvaa lähestymistapaa ennen 31.12.2018 voimassa olleisiin vakuutus sopimuksiin. Säästöpankkiryhmä on määrittänyt siirtymähetkellä vakuutus sopimusten palvelumarginaalin tai tappiollisuuden sopimusten käyvän arvon ja sopimusten täyttämistä vastaisuudessa aiheutuvien rahavirtojen välisenä erotuksena.

Säästöpankkiryhmä on soveltanut IFRS 4 -standardin sallimaa ns. väliaikaista poikkeusmenettelyä merkittävään osaan henkivakuutuksen sijoitustoimintaan liittyviin oman pääoman ehtoihin instrumentteihin ja rahastosijoituksiin, joka on palauttanut instrumenttien tulosvaikutukset IAS 39 standardin mukaisiksi. Poikkeusmenettelyn piiriin kuuluvat rahoitusvarat on arvostettu taseessa käypään arvoon ja niiden arvonmuutokset esitetty muihin laajan tuloksen eriin kuuluvassa käyvän arvon rahastossa. Väliaikaisen poikkeusmenettelyn soveltaminen on lopetettu IFRS 17 -standardin tultua voimaan ja käyvän arvon rahastoon kirjattu arvostustulos on kirjattu siirtymähetkellä edellisten tilikausien voittovaroihin.

IFRS 17 -siirtymän vaikutuksesta Säästöpankkiryhmän oma pääoma 1.1.2022 kasvoi yhteensä 7 miljoonaa euroa ennen veroja. Väliaikaisen poikkeusmenettelyn purkamisen vaikutus oman pääoman käyvän arvon rahaston ja kertyneiden voittovarojen välillä oli 11 miljoonaa euroa.

Laatimisperiaatteet 1.1.2023 alkaen:

Vakuutusopimukset

Vakuutusten luokittelu vakuutus- ja sijoitusopimuksiksi

Säästöpankkiryhmän myöntämät henkivakuutukset luokitellaan joko vakuutusopimuksiksi tai sijoitusopimuksiksi. Vakuutusopimuksiksi luokitellaan ne vakuutukset, joissa on merkittävä vakuutusriski tai joissa vakuutuksenottajalla on oikeus tai mahdollisuus muuttaa sopimusta siten, että hänelle syntyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen yhtiön ylijäämästä. Puhtaasti sijoitussidonnaiset vakuutukset, joissa ei ole merkittävää vakuutusriskiä, luokitellaan sijoitusopimuksiksi.

Lainaturvaa koskevat vakuutukset sisältävät aina merkittävän vakuutusriskin. Säästö- ja eläkevakuutukset sisältävät merkittävän vakuutusriskin, kun Säästöpankkiryhmän arvion mukaan kuolemantapauksessa maksettava etuus ylittää 105 % vakuutussäästöjen arvosta (merkittävä kuolleisuusriski) tai on alle 95 % vakuutussäästöjen arvosta (merkittävä pitkäikäisyysriski).

Säästöpankkiryhmän vakuutusopimukset käsitellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä IFRS 17 Vakuutusopimukset -standardin mukaisesti. Sijoitusopimuksiksi luokiteltuihin sopimuksiin sovelletaan IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia. Jälleenvakuutukset käsitellään IFRS 17 -standardin mukaisesti vakuutusopimuksina.

Vakuutusopimusten kirjaaminen

Vakuutusopimukset jaetaan portfolioihin, joita koskevat samanlaiset riskit ja joita hallinnoidaan yhdessä. Portfoliot jaetaan edelleen tappiollisten, voitollisten ja muiden vakuutusopimusten joukkoihin sopimusten alkuperäisen kirjaamishetken tuotto-odotusten perusteella. Säästöpankkiryhmä määrittää vakuutusopimusten tappiollisuuden sopimustasolla sopimuksen täyttämistä tulevaisuudessa arvioitujen vastaisten rahavirtojen perusteella.

Vakuutusopimusten joukot jaetaan vuosikohortteihin, eli kohortti ei saa sisältää sopimuksia, joiden alkamispäivät ovat yli vuoden päässä toisistaan. Yksittäinen kohortti muodostaa IFRS 17:n mukaisen vakuutusopimusten ryhmän, johon kirjaamis- ja arvostamisvaatimukset kohdistuvat.

Vakuutusopimusryhmä kirjataan, kun ensimmäinen alla olevista kohdista täyttyy:

- Vakuutusopimusryhmän vakuutuskausi alkaa,
- ensimmäinen vakuutuksenottajalta saatava vakuutusmaksu erääntyy tai

- vakuutusopimusryhmästä tulee tappiollinen.

Säästöpankkiryhmä kirjaa vakuutusopimuksen pois taseesta, kun sopimus on lakannut olemasta voimassa eikä Säästöpankkiryhmällä ole enää sopimukseen liittyvää taloudellista riskiä.

Vakuutusopimusten arvostaminen

IFRS 17 -standardi tunnistaa vakuutusopimuksille kolme eri arvostusmallia, jotka ovat yleinen malli (general measurement model), muuttuvaan palkkioon perustuva lähestymistapa (variable fee approach) ja yksinkertaistettu vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuva lähestymistapa (premium allocation approach).

Yleinen malli on oletusmalli kaikille sopimuksille, joihin ei sisälly suoria oikeuksia osuuteen ennalta yksilöityjen erien tuotoista tai tappiosta. Yleisen mallin mukaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä vakuutusopimuksen tulevaisuuden vastaiset rahavirrat diskontataan, ja määritetään riskioikaisu (risk adjustment) kuvaamaan rahavirtojen ajoitukseen tai määrään liittyvää epävarmuutta. Jos vastaisten rahavirtojen ja riskioikaisun nettonykyarvo on positiivinen, muodostuu vakuutuspalvelukate (contractual service margin), jota tuloutetaan vakuutusopimuksen voimassaoloajalle. Tappiollisen sopimuksen tappiokomponentti (loss component) kirjataan sopimuksen kirjaamishetkellä tuloslaskelmaan kuluksi.

Jokainen vakuutusopimusryhmä arvostetaan raportointikauden lopussa käyttäen ajantasaisia arvioita tulevaisuuden vastaisista rahavirroista ja vakuutuspalvelukatteesta. Vakuutusopimusryhmän kirjanpitoarvo raportointikauden lopussa on jäljellä olevan vakuutuskauden velan ja toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvan velan yhteismäärä. Jäljellä olevaan vakuutuskauteen kohdistuva velka on raportointihetkellä tulevaisuudessa toteutuvaan palveluun liittyvien rahavirtojen nykyarvo lisätynä vakuutuspalvelukatteella ja riskioikaisulla. Toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuva velka sisältää toteutuneisiin vakuutustapahtumiin liittyvien maksamattomien vakuutuskorvausten rahavirrat.

Säästöpankkiryhmä arvostaa yleisen mallin mukaan lainaturvaan liittyvät vakuutusopimukset, joihin ei sisälly suoraa oikeutta sopimuksen ylijäämästä. Säästöpankkiryhmän lainaturvasopimukset sisältävät kuolemanvaraturvan, ja osa sopimuksista sisältää lisäksi vakavan sairauden turvan, mutta ei oikeutta sopimuksen ylijäämään.

Muuttuvaan palkkioon perustuvan lähestymistavan soveltaminen on pakollista, jos vakuutusopimukseen sisältyy suoria oikeuksia osuuteen ennalta yksilöityjen erien tuotoista tai tappiosta. Muuttuvan palkkioon perustuva lähestymistapa eroaa yleisestä mallista vakuutusopimusten palvelukatteen arvostamisessa. Muuttuvaan palkkioon perustuvassa lähestymistavassa palvelumargi-

naalin muutokseen raportointipäivänä sisältyy osuus alla olevien sijoitusten käyvän arvon muutoksesta. Muuttuvaan palkkioon perustuvaa lähestymistapaa sovelletaan Säästöpankkiryhmässä ennen 1.1.2018 voimaan tulleisiin eläke- ja säästövakuutus tuotteisiin, jotka sisältävät suoran oikeuden sopimuksen ylijäämään. Tämän jälkeen voimaan tulleet Säästöpankkiryhmän eläke- ja säästövakuutus sopimukset ovat luonteeltaan sijoitussidonnaisia sopimuksia, jotka eivät sisällä vakuutusriskiä. Nämä sopimukset arvostetaan ja kirjataan sijoitussopimuksiksi IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisesti.

Vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa saa käyttää, jos vakuutus sopimusryhmään kuuluvan sopimuksen vakuutuskausi on korkeintaan yhden vuoden tai jos vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvan lähestymistavan mukaisesti arvostettu vakuutus sopimusvelka ei olennaisesti eroa yleisellä mallilla lasketusta vakuutus sopimusvelasta. Vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuva lähestymistapa ei sisällä muiden arvostusmallien mukaista erillistä vakuutus palvelukatteen komponenttia. Säästöpankkiryhmä soveltaa vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa hallussa oleviin jälleenvakuutus sopimuksiin.

Rahavirtojen määrittäminen

Vakuutus sopimusryhmän arvostuksessa otetaan huomioon kaikki vakuutus sopimuksen täyttämistä tulevaisuudessa aiheutuvat vastaiset rahavirrat, jotka ovat sopimuksen rajojen sisällä. Rahavirtojen määrittämisessä otetaan huomioon kaikki rahavirtojen määrää, ajoittumista ja epävarmuutta koskeva informaatio, joka on saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia. Rahavirtaa koskevien arvioiden on lisäksi oltava ajantasaisia eli vastattava raportointipäivänä vallitsevia olosuhteita.

Vakuutus sopimuksen rajojen sisällä olevat rahavirrat ovat rahavirtoja, jotka suoraan liittyvät sopimuksen täyttämiseen, mukaan lukien rahavirrat, joiden määrän tai ajoituksen suhteen Säästöpankkiryhmällä on harkintavaltaa. Sopimuksen täyttämistä aiheutuvat rahavirrat sisältävät vakuutuksenottajalta saatavat vakuutusmaksut, vakuutuksenottajalle maksettavat vakuutus korvaukset ja vakuutusten hankinnasta aiheutuneet menot. Lisäksi rahavirrat sisältävät muut liiketoiminnan kulut, jotka ovat kohdistettavissa suoraan vakuutus sopimuksille.

Muiden kuin suoraan vakuutus sopimuksille kohdistettavien kulujen osalta johto arvioi erikseen liittykö kuluerän rahavirta vakuutus sopimusten velvoitteiden täyttämiseen. Johdon arvio perustuu yhtiön laatimiin erilaisiin laskelmiin ja näiden laskelmien analysointiin.

Diskonttokoron määrittäminen

Säästöpankkiryhmä on määrittänyt vakuutusvelkojen diskonttokoroksi riskittömän koron lisättyä likvidi-

teettipreemiolla. Likviditeettipreemion määrä lasketaan tuoteryhmäkohtaisesti. Tällä hetkellä kaikki Säästöpankkiryhmän vakuutus tuoteryhmät ovat luonteeltaan likvidejä ja tästä johtuen riskitöntä korkokäyrää ei korjata likviditeettipreemiolla. Uusien tuotteiden osalta Säästöpankkiryhmä arvioi tuotteiden likviditeetti ominaisuudet ja mahdollisen likviditeettipreemion oikaisu tarpeen riskittömälle korkokäyrälle.

Vakuutus sopimusten esittäminen

Tuloslaskelmassa esitetään erikseen vakuutusmaksu tuotot ja vakuutus palvelukulut sekä näiden muodostama vakuutus palvelutulos. Lisäksi esitetään erillisenä rivinä vakuutus sopimusten rahoitus tuotot ja -kulut.

Vakuutus sopimusryhmän tuotto esitetään vakuutusmaksu tuotoissa vastaisten rahavirtojen, vakuutus palvelumarginaalin ja muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskevan riskioikaisun arvostamisen perusteella. Vakuutusmaksu tuottoja kirjataan jäljellä olevan vakuutuskauden velan pienentymisestä raportointikaudella tuotettujen palveluiden johdosta.

Vakuutus palvelukuluihin kirjataan toteutuneet korvaukset ja muut kulut, toteutuneista vakuutus tapahtumista aiheutuneen velan muutos, vakuutus sopimusten hankintakulut ja tappiokomponentin muutos jäljellä olevan vakuutuskauden velan muutoksessa.

Vakuutus sopimusten rahoitus tuotot ja -kulut ovat eriä, jotka aiheutuvat vakuutus sopimusvelan diskonttauksesta ja rahoitusriskistä sekä näiden muutoksesta vakuutus sopimusvelan kirjanpitoarvoon. IFRS 17 -standardin mukaan vakuutus sopimusten rahoitus tuotot ja -kulut voidaan kirjata joko kokonaisuudessaan tuloslaskelmaan tai jaettuna tuloslaskelmaan ja muihin laajan tulokseen eriin. Säästöpankkiryhmä esittää vakuutus sopimusten rahoitus tuotot ja -kulut kokonaisuudessaan tuloslaskelmassa.

Vakuutus sopimusten oikeudet ja veloitteet netotetaan, ja esitetään taseessa joko varoina tai velkoina portfoliotasolla.

Henkivakuutuksen kohtuuperiaate

Säästöpankkiryhmän henkivakuutus toiminnan tavoitteena on antaa pitkällä aikavälillä harkinnanvaraisiin lisätuihin oikeutetuille vakuutussäästöille ennen kuluja ja veroja kokonaisuhyvitys, joka on vähintään Suomen valtion pitkän joukkovelkakirjalainan tuotto. Säästövakuutuksissa tavoitetasona on maturiteetiltaan 5 vuoden ja eläkevakuutuksissa 10 vuoden joukkovelkakirjalainojen korkotasoa vastaava tuotto. Vakuutuksen kokonaisuhyvityksellä tarkoitetaan vakuutus sopimuksen laskuperuste- tai vuosikorkoa ja kyseiselle sopimukselle hyvitetävää lisäkorkoa.

Muiden standardimuutosten vaikutus

Disclosure of Accounting Policies - Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen ja IFRS Practice Statement 2 Making Materiality Judgements (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset selventävät olennaisuuden periaatteen soveltamista laatimisperiaatteista annettaviin liitetietoihin. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Definition of Accounting Estimates - Muutokset IAS 8:aan Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidolisten arvioiden muutokset ja virheet * (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset selventävät, kuinka yhtiöiden tulisi erottaa laatimisperiaatteiden muutokset kirjanpidollisten arvioiden muutoksista, ja keskittyvät kirjanpidollisen arvion määrittelyyn ja sen selventämiseen. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Deferred Tax related to Assets and Liabilities arising from a Single Transaction - Muutokset IAS 12:aan Tuloverot (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset kaventavat alkuperäistä kirjaamista koskevaa poikkeussääntöä ja selventävät, ettei poikkeussääntö sovellu yksittäisiin tapahtumiin, kuten vuokrasopimukset ja purkuvelvoitteet, joista syntyy yhtä suuret ja vastakkaiset väliaikaiset erot. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Lease Liability in a Sale and Leaseback - Muutokset IFRS 16:een Vuokrasopimukset * (Sovellettava 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

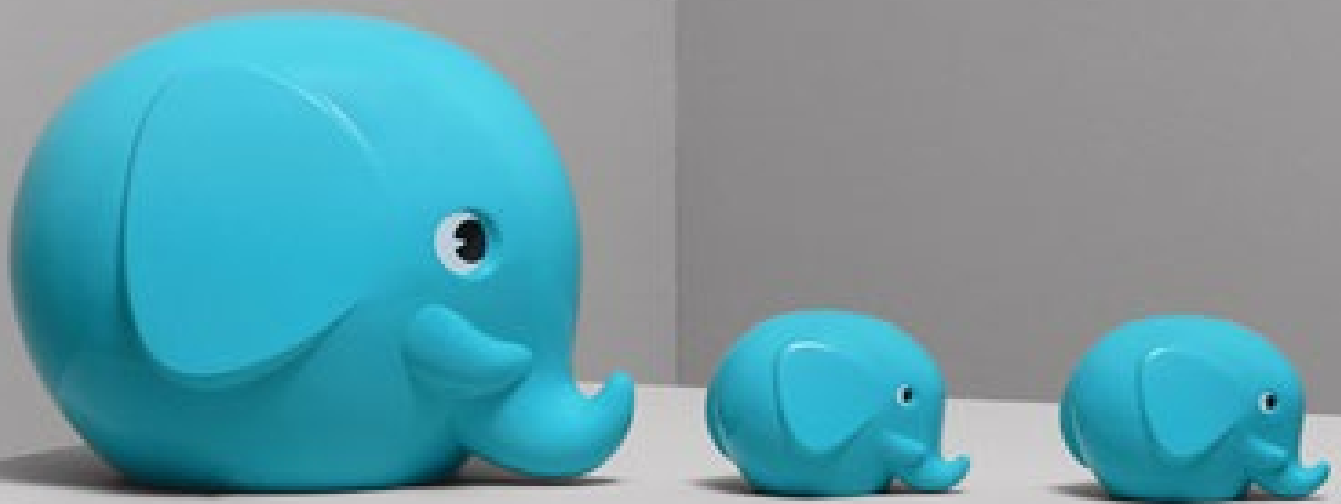
Muutokset lisäävät uuden, muuttuvia maksuja koskevan kirjanpitomallin ja edellyttävät myyjä-vuokralle ottajan arvioimaan uudelleen ja mahdollisesti oikaisemaan myynti- ja takaisinvuokraustapahtumat vuodesta 2019 alkaen. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Classification of Liabilities as Current or Non-current - Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen*: Classification of Liabilities as Current or Non-current, Classification of Liabilities as Current or Non-current - Deferral of Effective Date ja Non-current Liabilities with Covenants (Sovellettava 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutosten tavoitteena on yhdenmukaistaa soveltamiskäytäntöä sekä selventää vaatimuksia velkojen luokitteluksi lyhyt- tai pitkäaikaisiksi. Muutokset täsmentävät, että sellaiset kovenantit, joiden on täyttyvä raportointipäivän jälkeen, eivät vaikuta velan luokitteluun lyhyt- tai pitkäaikaiseksi raportointipäivänä. Muutokset edellyttävät, että tällaisista kovenanteista kerrotaan tilinpäätöksen liitetiedoissa. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture - Muutokset IFRS 10:een Konsernitilinpäätös ja IAS 28 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin * (vapaaehtoinen soveltaminen on sallittua, voimaantulo lykätty toistaiseksi)

Muutokset poistavat ristiriidan nykyisen konsolidointiin ja pääomaosuusmenetelmään liittyvien ohjeistusten välillä ja edellyttävät täysimääräisen voiton kirjaamista, kun siirretyt varat täyttävät IFRS 3 *Liiketoimintojen yhdistäminen* -standardin mukaisen liiketoiminnan määrittelymäärän. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

TILIKAUDEN TULOS

LIITE 3. SEGMENTTI-INFORMAATIO

Säästöpankkiryhmä raportoi segmenttitiedot IFRS 8 -standardin mukaisesti. IFRS 8:n mukaan raportointi ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle muodostaa segmenttiraportoinnin perustan. Tilinpäätöksessä segmenttitietona esitettävän informaation segmenttijako perustuu täten samaan jakoon, jota noudatetaan johdon raportoinnissa.

Säästöpankkiryhmän ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimii Säästöpankkiliitto osk:n hallitus. Säästöpankkiliitto osk toimii Säästöpankkien yhteensiirtymän Keskusyhteisönä, ja Säästöpankkiliitto osk:n sääntöjen mukaan Säästöpankkiryhmän resurssien kohdistamisesta ja tuloksellisuuden arvioinnista vastaa ensisijaisesti Keskusyhteisön hallitus.

Säästöpankkiryhmän raportoitavat segmentit ovat Pankkitoiminta sekä Varallisuudenhoidon palvelut. Raportoitaviin segmentteihin kuulumaton toiminta esitetään täsmäytyslaskelmilla.

Pankkitoimintasegmenttiin sisältyvät jäsensäästöpankit, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj. Säästöpankit harjoittavat vähittäispankkitoimintaa. Säästöpankkien Keskuspankki toimii jäsenpankkien keskusluottolaitoksena. Sp-Kiinnitysluottopankki harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa. Pankkitoiminnan merkittävimmät tuottoerät ovat korkokate, palkkiotuotot ja sijoitustoiminnan tuotot. Merkittävimmät kuluerät ovat henkilöstökulut sekä muut liiketoiminnan kulut.

Varallisuudenhoidon palvelut -segmenttiin sisältyy Sp-Rahastoyhtiö Oy sekä Sp-Henkivakuutus Oy:n

säästövakuutustoiminta. Sp-Rahastoyhtiö Oy harjoittaa sijoitusrahastojen hallinnointia sekä omaisuudenhoitoa ja Sp-Henkivakuutus Oy henkivakuutustoimintaa. Varallisuudenhoidon palvelut -segmentin merkittävimmät tuottoerät ovat palkkiotuotot, vakuutusmaksutulo sekä sijoitustoiminnan tuotot. Merkittävimmät kuluerät ovat palkkiokulut, korvauskulut, henkilöstökulut sekä liiketoiminnan muut kulut.

Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Ryhmän sisäiset transaktiot eliminoidaan raportoitavien segmenttien sisällä ja välillä. Hankintameno-eliminoinnit, määräysvallattomien omistajien osuus sekä muut Ryhmän sisäiset järjestelyt sisältyvät täsmäytyslaskelmilla esitettäviin eliminointeihin.

Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin.

IFRS 8 mukaisesti Säästöpankkiryhmän tulee ilmoittaa, jos tuotot liiketoimista yhden yksittäisen ulkoisen asiakkaan kanssa ylittävät 10 % Ryhmän tuotoista. Säästöpankkiryhmällä ei ole asiakkaita, joiden tuotot ylittäisivät 10 % Ryhmän tuotoista.

Alla olevissa taulukoissa päättyneen tilikauden tuloslaskelma- ja tasetiedot on esitetty jatkuvien toimintojen osalta. Vertailuvuoden tietoja ei ole oikaistu Säästöpankkiryhmästä irtaantuvien toimintojen osalta ja ne sisältävät näin ollen sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat toiminnot.

2022 (1 000 EUROA)
TULOSLASKELMA

	Pankkitoiminta	Varallisuuden- hoidon palvelut	Raportoittavat segmentit yhteensä
Korkokate	169 862	-159	169 703
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	66 125	36 599	102 724
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-6 862	3	-6 859
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	0	18 397	18 397
Liiketoiminnan muut tuotot	45 137	0	45 137
Liiketoiminnan tuotot yht.	274 261	54 841	329 102
Henkilöstökulut	-58 284	-7 270	-65 553
Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä	-152 285	-11 282	-163 568
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-210 569	-18 552	-229 121
Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista	-15 882		-15 882
Tulos ennen veroja	47 810	36 289	84 099
Tuloverot	-9 877	-7 174	-17 051
Tilikauden tulos	37 933	29 115	67 048
Tase 2022			
Käteiset varat	1 207 448		1 207 448
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	54 443	13 948	68 390
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 024 439		9 024 439
Johdannaiset	89		89
Sijoitusomaisuus	766 103	13 948	780 051
Henkivakuutustoiminnan varat		1 006 582	1 006 582
Muut varat	163 557	9 352	172 909
Varat yhteensä	11 216 080	1 043 829	12 259 909
Velat luottolaitoksille	291 865		291 865
Velat asiakkaille	6 994 366		6 994 366
Johdannaiset	263 422		263 422
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 756 666		2 756 666
Henkivakuutustoiminnan velat		950 931	950 931
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	1 642		1 642
Muut velat	159 033	26 019	185 053
Velat yhteensä	10 466 994	976 951	11 443 945
Henkilöstön määrä tilikauden lopussa	873	63	936

TÄSMÄTYSLASKELMAT

	1-12/2022	1-12/2021
Tuotot		
Raportoitavien segmenttien tuotot yhteensä	329 102	326 091
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen, muut toiminnot, eliminoinnit	37 947	1 475
Säästöpankkiryhmän tuotot yhteensä	367 049	327 566
Tulos		
Raportoitavien segmenttien tulos yhteensä	67 048	72 462
Allokoimattomat varat, muut toiminnot, eliminoinnit	-280	300
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	11 251	
Säästöpankkiryhmän tulos yhteensä	78 019	72 762
	31.12.2022	31.12.2021
Varat		
Raportoitavien segmenttien varat yhteensä	12 259 909	13 096 242
Allokoimattomat varat, muut toiminnot, eliminoinnit	20 898	-17 146
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	1 498 760	
Säästöpankkiryhmän varat yhteensä	13 779 567	13 097 063
Velat		
Raportoitavien segmenttien velat yhteensä	11 443 945	11 867 910
Allokoimattomat varat, muut toiminnot, eliminoinnit	31 565	20 894
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	1 126 968	
Säästöpankkiryhmän velat yhteensä	12 602 478	11 888 804

2021 (1 000 EUROA)
TULOSLASKELMA

	Pankkitoiminta	Varallisuuden- hoidon palvelut	Raportoittavat segmentit yhteensä
Korkokate	166 442	-301	166 141
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	74 806	40 159	114 965
Sijoitustoiminnan nettotuotot	17 191	13	17 204
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot		18 511	18 511
Liiketoiminnan muut tuotot	9 192	78	9 271
Liiketoiminnan tuotot yht.	267 631	58 460	326 091
Henkilöstökulut	-64 727	-7 566	-72 292
Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä	-152 023	-10 921	-162 944
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-216 750	-18 487	-235 237
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	-1 297		-1 297
Tulos ennen veroja	49 584	39 973	89 557
Tuloverot	-9 093	-8 002	-17 095
Tilikauden tulos	40 491	31 971	72 462
Tase 2021			
Käteiset varat	1 017 904		1 017 904
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	129 484		129 484
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 603 223		9 603 223
Johdannaiset	33 693		33 693
Sijoitusomaisuus	992 799		992 799
Henkivakuutustoiminnan varat		1 160 683	1 160 683
Muut varat	148 059	10 396	158 456
Varat yhteensä	11 925 162	1 171 080	13 096 242
Velat luottolaitoksille	424 431		424 431
Velat asiakkaille	7 682 351		7 682 351
Johdannaiset	15 511		15 511
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 500 165		2 500 165
Henkivakuutustoiminnan velat		1 084 728	1 084 728
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	13 343		13 343
Muut velat	124 737	22 644	147 381
Velat yhteensä	10 760 539	1 107 372	11 867 910
Henkilöstön määrä tilikauden lopussa	974	77	1 051

LIITE 4. KORKOKATE

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajan mukaan. Tällä menetelmällä instrumentin tuotot ja kulut jaksotetaan suhteessa taseessa jäljellä olevaan saamisen ja velan määrään eräpäivään saakka. Henkivakuutustoiminnan rahoitusvaroihin liittyvät korkotuotot ja -kulut kirjataan tuloslaskelman erään ”Henkivakuutustoiminnan netto-tuotot”.

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa ja korko lasketaan arvonalennuksella vähennetylle lainan saldolle.

KORKOKATE

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	4 212	3 866
Lainoista ja saamisista luottolaitoksilta	4 779	371
Lainoista ja saamisista asiakkailta	162 294	131 984
Saamistodistuksista	5 616	6 755
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	23 649	22 580
Muista	4 331	3 099
Yhteensä	204 880	168 654
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-3 220	-3 949
Veloista asiakkaille	-5 610	-4 120
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	-10 796	-648
Liikkeeseenlasketuista velkakirjoista	-15 175	-6 860
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus	-137	-264
Muista	-331	-489
Yhteensä	-35 270	-16 330
Korkokate	169 610	152 324

LIITE 5. PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

Palkkiotuottoihin ja -kuluihin kirjataan asiakkaille tarjotuista palveluista aiheutuneet tuotot ja kulut. Palveluista saatavat palkkiot kirjataan tuotoksi suoritusvelvoitteen toteuduttua ja keskeisenä kriteerinä on määräsvallan siirtyminen. Tuotto kirjataan määrään, johon Säästöpankkiryhmä odottaa olevansa oikeutettu asiakkaalle luovutettuja palveluita vastaan.

Palkkiotuotot koostuvat luotonannon ja maksuliikenteen palkkiotuotoista. Lisäksi palkkioita peritään muun muassa lainopillisista tehtävistä, takauksista, rahastoista ja arvopapereiden välittämisestä. Edellä mainitut erät koostuvat useasta erilaisesta palkkiotyypistä, joiden suoritusvelvoitteet täyttyvät palkkion luonteen mukaisesti joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana.

Luotonannon, takausten ja rahastojen palkkioiden suoritusvelvoitteet täyttyvät pääosin ajan kuluessa, muiden palkkioiden yhtenä ajankohtana. Vastikemäärä on palveluissa pääosin listahinta tai sopimuksessa sovittu. Palkkiot peritään asiakkaalta kuukausittain tai palvelun suorittamisen jälkeen sopimusehtojen mukaisesti. Rahastojen ja omaisuudenhoidon palkkiot sisältävät tuottooperusteisia palkkioita, jotka on sidottu sijoitustoiminnan menestykseen. Tuottooperusteiset palkkiot tuloutetaan vasta, kun sijoitustoiminnan menestystä mittaavat kriteerit on täytetty erittäin todennäköisesti.

Palkkiokulut kirjataan suoriteperusteella.

PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	18 229	17 720
Talletuksista	196	198
Maksuliikenteestä	46 801	43 304
Arvopapereiden välittämisestä	580	749
Rahastoista	36 729	37 774
Omaisuudenhoidosta	1 049	688
Lainopillisista tehtävistä	3 808	4 078
Arvopapereiden säilytyspalkkiot	1 935	1 918
Vakuutusten välityksestä	546	565
Takauksista	2 247	1 943
Muista	2 918	3 082
Yhteensä	115 039	112 019
Palkkiokulut		
Maksuliikenteestä	-3 130	-3 132
Arvopapereista	-614	-448
Rahastoista	-876	-762
Omaisuudenhoidosta	-1 066	-1 059
Muista*	-6 093	-5 533
Yhteensä	-11 779	-10 934
Palkkiotuotot ja kulut, netto	103 261	101 085

* josta merkittävimpänä maksujenvälityspalkkiokulut 2 616 tuhatta euroa (2 408 tuhatta euroa).

LIITE 6. SJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

Sijoitustoiminnan nettotuotot erään kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien nettotuotot (myyntivoitot ja -tappiot, arvostusvoitot ja -tappiot ja osinkotuotot), käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavien rahoitusvarojen nettotuotot (myyntivoitot ja -tappiot,

odotettavissa olevat luottotappiot ja osinkotuotot) ja sijoituskiinteistöjen nettotuotot (vuokra- ja osinkotuotot, myyntivoitot ja -tappiot, vastike- ja hoitokulut, poistot ja arvonalentumiset sekä vuokratulot). Lisäksi erään kirjataan valuuttatoiminnan nettotuotot ja käyvän arvon suojauslaskennan nettotuotot.

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	-126	843
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretyt	-1 074	878
Saamistodistuksista yhteensä	-1 200	1 721
Osakkeista ja osuuksista		
Osinkotuotot	-393	32
Osakkeista ja osuuksista yhteensä	-393	32
Yhteensä	-1 593	1 753
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	52	-78
Arvostusvoitot ja tappiot	-1 741	-94
Osakkeista ja osuuksista		
Osinkotuotot	3 811	1 296
Myyntivoitot ja -tappiot	-98	1 318
Arvostusvoitot ja tappiot	-6 498	11 345
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-7	25
Johdannaisista*)	2 147	-112
Suojauslaskennan nettotuotot		
Suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutos	-280 240	-54 284
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos	278 949	51 867
Yhteensä	-3 624	11 283
* Sisältää -166 (2) tuhatta euroa rahavirran suojauksen tehotonta osuutta.		
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		
Vuokra- ja osinkotuotot	4 541	5 414
Myyntivoitot ja -tappiot	1 519	2 317
Muut tuotot sijoituskiinteistöistä	-1	73
Vastike- ja hoitokulut	-3 970	-4 176
Poistot ja arvonalentumiset sijoituskiinteistöistä	-4 070	-2 838
Vuokratulot sijoituskiinteistöistä	-25	-582
Yhteensä	-2 006	208
Muut tuotot	49	
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	-7 174	13 244

LIITE 7. HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

Henkivakuutustoiminnan nettotuottoon kirjataan vakuutusmaksutulo, henkivakuutustoiminnan sijoitustoiminnan nettotuotot sisältäen mm. korkotuotot ja -kulut sekä osinkotuotot. Lisäksi erään kirjataan korvauskulut sekä vastuuvelan muutos.

HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Vakuutusmaksutulo		
Säästöpankkiryhmän osuus	95 561	116 732
Jälleenvakuuttajien osuus	-1 391	-1 131
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-132 947	95 946
Korvauskulut		
Maksetut korvaukset	-73 874	-63 683
Korvausvastuun muutos	1 281	-5 125
Vakuutusvelan muutos		
Vakuutusmaksuvastuun muutos	132 337	-121 971
Muut	-2 571	-2 256
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot yhteensä	18 396	18 511

Henkivakuutuksen vakuutusmaksutulo	1-12/2022	1-12/2021
Maksutulo vakuutusopimuksista		
Maksutulo riskivakuutuksesta		
Riskivakuutus	14 724	13 789
Yhteensä	14 724	13 789
Maksutulo vakuutusopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä		
Säästövakuutus	865	987
Yksilöllinen eläkevakuutus	313	340
Ryhmäeläkevakuutus	49	37
Yhteensä	1 226	1 364
Maksutulo sijoitussidonnaisista vakuutuksista		
Säästövakuutus	36 439	52 062
Yksilöllinen eläkevakuutus	3 888	4 109
Ryhmäeläkevakuutus	1 619	1 229
Yhteensä	41 946	57 400
Yhteensä	57 896	72 552
Maksutulo sijoitusopimuksista		
Maksutulo sijoitussidonnaisista sijoitusopimuksista	37 664	44 181
Yhteensä	37 664	44 181
Maksutulo yhteensä	95 561	116 733

Riskivakuutus on jatkuvamaksuisista vakuutusta, joka laskutetaan asiakkailta vuosittain. Muut vakuutukset ovat joustavamaksuisia. Niihin vakuutuksenottaja voi tehdä

maksusuunnitelmia tai maksaa poikkeavia maksuja. Vakuutuksenottaja voi muuttaa maksujaan vapaasti.

SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Korkokate	24	6
Osinkotuotot	1 400	325
Realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot	178	161
Realisoitumattomat arvomuutokset	-132 488	93 052
Muut sijoitukset	570	243
Valuuttatoiminnan nettotuotot	72	368
Sijoitussidonnaisten asiakasvarojen nettotuotot	-2 703	1 791
Yhteensä	-132 947	95 946

LIITE 8. ARVONALENTUMISTAPPIOT RAHOITUSVAROISTA

ARVONALENTUMISTAPPIOT RAHOITUSVAROISTA

Säästöpankkiryhmä määrittää arvonalentumisen perustuen rahoitusvaran odotettavissa oleviin luottotappioihin. Odotettavissa olevia luottotappiota koskeva vähennyserä lasketaan ja kirjataan rahoitusvaroilta, jotka arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen jakotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä takaussopimuksille ja taseen ulkopuolisille luottositoumuksille.

Odotettavissa olevan luottotappion määrittämisessä sovelletaan kolmivaiheista mallia, jossa laskentaan vaikuttava vaihe määräytyy rahoitusvaran taseeseen kirjaamishetken ja raportointipäivän välillä tapahtuneen luottoriskin muutoksen perusteella.

- Vaiheeseen 1 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamispäivän ja raportointipäivän välillä. Vaiheessa 1 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappion aiheuttava tapahtuma toteutuu raportointipäivästä seuraavan 12 kuukauden kuluessa.

- Vaiheeseen 2 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamishetken jälkeen. Vaiheessa 2 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappion aiheuttava tapahtuma toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.
- Vaiheeseen 3 kuuluvat rahoitusvarat, joiden katsotaan olevan arvoltaan alentuneita. Vaiheessa 3 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappion aiheuttava tapahtuma toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.

Alla olevassa taulukossa on esitetty odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat rahoitusvarat arvonalentumisvaiheittain jaoteltuna sijoitusomaisuuteen, lainoihin ja saamisiin ja taseen ulkopuolisiin eriin.

JATKUVIEN TOIMINTOJEN ODOTETTAVISSA OLEVIEN LUOTTOTAPPIOIDEN LASKENNAN KOHTEENA OLEVAT RAHOITUSVARAT ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Rahoitusvarat 31.12.2022				
Sijoitusomaisuus	640 989	39 027	500	680 516
Lainat ja saamiset	7 843 798	1 093 234	148 113	9 085 145
Taseen ulkopuoliset erät	653 406	47 837	1 463	702 706
Yhteensä	9 138 193	1 141 071	150 076	10 468 367

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Rahoitusvarat 31.12.2021				
Sijoitusomaisuus	749 114	3 194	3 200	755 508
Lainat ja saamiset	8 869 376	649 152	150 792	9 669 320
Taseen ulkopuoliset erät	762 468	13 846	1 469	777 782
Yhteensä	10 380 957	666 191	155 461	11 202 610

Säästöpankkiryhmä käyttää luottoriskin muutoksen merkityksellisyyden arvioimiseen muun muassa seuraavia laadullisia ja määrällisiä tietoja.

- Maksuviive: rahoitusvaran luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi ja se siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2, kun maksuviive ylittää 30 päivää. Kun kynnysarvot ylittävät maksuviive ylittää 90 päivää, rahoitusvaran katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheesta 2 vaiheeseen 3.
- PD%:n kasvu (lainat ja saamiset): rahoitusvaran luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi ja se siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2, jos PD%:n kasvulle määritetyt suhteelliset tai absoluuttiset kynnysarvot ylittyvät.
- Lainanhoitojousto: jos sopimus ei ole järjestämätön, lainanhoitoustoimintamerkintä tulkitaan merkittäväksi luottoriskin kasvuksi ja sopimus siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Jos lainanhoitojousto tehdään sopimukseen, joka on järjestämätön tai jos sopimuksella on

hakemushetkellä kirjattu lainanhoitojousto, sopimuksen katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheeseen 3.

- Maksukyvyttömyysmerkintä: jos asiakas on todettu maksukyvyttömäksi, sopimuksen katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheeseen 3.
- PD%:n kasvu (sijoitusomaisuus): luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi, jos PD%:n kasvulle määritetyt suhteelliset absoluuttiset kynnysarvot ylittyvät.

Rahoitusvara voi palautua vaiheesta 2 tai 3, kun sen luottoriski on parantunut merkittävästi ja se on täyttänyt edellisen vaiheen kriteerit yhtäjaksoisesti siirtymälle määritetyn tarkkailujakson ajan. Vaiheiden 3 ja 2 sekä 2 ja 1 välinen tarkkailujakson pituus on 3 kuukautta.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty jatkuvien toimintojen odotettavissa olevien luottotappioiden kehitys tilikauden alusta.

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), LAINAT JA SAAMISET ASIAKKAILTA SEKÄ ASIAKKAISIIN KOHDISTUVAT TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
		Koko voimassa- oloajan ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	
(1 000 euroa)	12 kk ECL			
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2022	2 992	2 356	30 473	35 821
Siirto vaiheeseen 1	416	-987	-42	-613
Siirto vaiheeseen 2	-670	4 243	-2 726	847
Siirto vaiheeseen 3	-105	-787	7 229	6 338
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	3 215	-118	2 007	5 104
Eräntymiset ja lyhennykset	-575	-820	-4 823	-6 218
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)			-3 353	-3 353
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset			481	481
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	-1 234	-552	6 875	5 089
ECL-mallin parametrien muutokset	-1 004	2 061	-1	1 056
ECL:n nettomuutos				8 729
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2022	3 035	5 397	36 119	44 550

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), SIJOITUSOMAISSUUS

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2022	1 293	30	3 194	4 517
Siirrot vaiheeseen 1				
Siirrot vaiheeseen 2	-75	3 748		3 673
Uudet saamistodistukset	275	10		285
Eräntyneet saamistodistukset	-257	-250		-507
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus			-2 696	-2 696
Luottoriskin muutoksen vaikutus	1 005		1	1 005
ECL:n nettomuutos				1 760
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2022	2 240	3 538	499	6 277
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2022 yhteensä				50 827
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.–31.12.2022 yhteensä				10 489

ODOTETTAVISSA OLEVIEN LUOTTOTAPPIOIDEN LASKENNASSA KÄYTETTÄVÄT MENETELMÄT JA PARAMETRIT

Säästöpankkiryhmä käyttää lainojen ja saamisten sekä taseen ulkopuolisten erien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan pääsääntöisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys / tappio-osuus (PD*LGD*EAD) mallia. Vähäriskisille luotoille, joita ovat luotot julkiselle sektorille tai rahoituslaitokselle ja valtion takaamat opintolainat, laskenta tehdään Loss Rate mallilla (Loss Rate*EAD). Laskenta tehdään sopimuskohtaisesti ja se perustuu seuraaviin parametreihin:

- PD% (vain PD/LGD malli): maksukyvyttömyyden todennäköisyys, joka perustuu ulkoiisiin ja sisäisiin luottoluokituksiin.
- Loss Rate% (vain Loss Rate malli): vastapuolelle vakioitu prosentti, joka määräytyy vastapuolen sektorikoodin perusteella.
- LGD %: arvioitu tappion määrä maksukyvyttömyyshetkellä, huomioi sopimuksen käytettävissä olevat vakuudet.
- EAD: vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä on vuositason keskiarvo, jossa huomioidaan sopimus- ja vuositasolle lasketut pääoman lyhennykset ja ennaikaiset takaisinmaksut niille tuotteille, joille se on mallinnettu. Taseen ulkopuolisten erien katsotaan pysyvän vakiona sopimuksen elinkaaren loppuun asti. Luoton nostamaton osuus huomioidaan laskelmissa täysimääräisenä.

Laskennassa huomioidaan rahan aika-arvo diskonttaamalla sopimukselle laskettu odotettavissa oleva luottotappio. Efektiivisenä korkona käytetään sopimuksen korkoa ja se lasketaan vaiheissa 1 ja 2 bruttokirjanpitoarvolle ja vaiheessa 3 alentuneelle kirjatulle arvolle.

Sijoitusomaisuuteen kuuluvien saamistodistusten odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan ostoeräkohtaisesti käyttämällä maksukyvyttömyyden todennäköisyys / tappio-osuus (PD*LGD*EAD) mallia. Maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) perusteena käytetään Bloombergin tuottamia luottoluokituksia ja jos niitä ei ole saatavissa, ulkoisia luottoluokitus tietoja, jotka konvertoidaan PD arvoiksi. Laskennassa käytetyt LGD arvot vastaavat tutkittuja historiallisia toteumia sijoituslajeittain, eikä niitä arvioida erikseen liikkeeseenlaskija- tai sijoituskohtaisesti.

Luottokannan (lainat ja saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät) odotettavissa olevan luottotappion laskentaan sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa tietoa käyttämällä laskennassa kolmea eri talouden skenaariota, jotka perustuvat Säästöpankkiryhmän pääekonomistin laatimiin makrotalouden ennusteisiin. Makrotalouden ennusteiden muutosvaikutukset on mallinnettu odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettävään PD parametriin. Laskennassa käytettävät skenaariot ja niille asetetut painot ovat: optimistinen 20 %, perus 60 % ja pessimistinen 20 %. ECL laskennassa käytettävien talouden skenaarioiden ennustehorisontti on kolme vuotta, jonka jälkeisinä vuosina makrotalouden tekijöiden arvojen oletetaan pysyvän vakaina ja vastaavan ennustejakson kolmannen vuoden arvoja. Alla on esitetty mallissa käytettävät makrotaloudelliset selittävät tekijät ja niiden ennustetut arvot seuraavalle kolmelle vuodelle (arvojen vaihteluväli eri skenaarioiden välillä).

	2022	2023	2024
- EuropeStoxx muutos%	-10,0 % / 10,0 %	3,0 % / 6,0 %	6,0 %
- BKT muutos	0,7 % / 2,5 %	0,0 % / 1,5 %	1,20 %
- Investoinnit	2,0 % / 4,0 %	0,0 % / 3,0 %	1,50 %

ECL mallin muutosten käyttöönoton vaikutukset

Arvonalentumisvaiheen 2 kriteerien muuttaminen

Lainojen ja saamisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan arvonalentumisvaiheen 2 kriteereitä on muutettu korvaamalla aiemmin käytössä ollut neljän luottoluokan heikkenemistä koskeva kriteeri PD%:n kasvua koskevalla kriteerillä. Muutoksen jälkeen sopimus siirtyy arvonalentumisvaiheeseen 2, jos yksikin seuraavista kriteereistä täyttyy:

- yli 30 päivän maksuviive,
- absoluuttisen tai suhteellisen raja-arvon ylittävä PD%:n kasvu; tai
- ei järjestämättömälle sopimukselle tehty lainanhoitajousto.

Muutoksen seurauksena sopimuksia siirtyi arvonalentumisvaiheeseen 2 ja ECL määrä kasvoi noin 1,0 miljoonaa euroa. Muutosvaikutus sisältyy riville ECL mallin parametrien muutokset.

Ukrainan sodan ja Venäjän vastaisten talouspakotteiden vaikutukset

Säästöpankkiryhmään kuuluvat pankit ovat arvioineet Ukrainan sodan ja Venäjän vastaisten talouspakotteiden aiheuttamia taloudellisia vaikutuksia asiakkaidensa luottorisktiin. Raportointihetkellä Säästöpankkiryhmällä ei ole merkittäviä suoria vastuita Venäjälle, Ukrainaan tai Valko-Venäjälle. Muuttuneesta markkinatilanteesta aiheutuu kuitenkin välillisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat yksittäisiin asiakkuuksiin tai tiettyihin toimialoihin, kuten maatalous, logistiikka, rakentaminen ja energiahyödykkeistä riippuvat toimialat. Säästöpankit ovat lisänneet tunnistettujen, kriisin vuoksi mahdollisesti kohonneen riskin alojen seuranta. Tarvittaessa laskentamallin tuottamaan odotettavissa olevien luottotappioiden määrään on kohdistettu johdon arvioon perustuva oikaisu.

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), LAINAT JA SAAMISET ASIAKKAILTA SEKÄ ASIAKKAISIIN KOHDISTUVAT TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2021	6 114	2 738	34 497	43 349
Siirto vaiheeseen 1	937	-2 558	-767	-2 387
Siirto vaiheeseen 2	-1 113	9 373	-3 967	4 293
Siirto vaiheeseen 3	-202	-806	7 533	6 525
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	3 805	143	901	4 849
Eräntymiset ja lyhennykset	-1 045	-1 119	-3 466	-5 630
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)			-5 426	-5 426
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset			587	587
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	-4 175	-3 663	8 878	1 040
ECL-mallin parametrien muutokset	-599	-1 647	-2 189	-4 435
ECL:n nettomuutos				-584
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2021	3 722	2 461	36 582	42 765

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), SIJOITUSOMAISUUS

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2021	4 336	111	3 253	7 699
Siirrot vaiheeseen 1				
Siirrot vaiheeseen 2				
Siirrot vaiheeseen 3				
Uudet saamistodistukset	585			585
Eräntyneet saamistodistukset	-828	-56	-144	-1 028
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus				
Toteutuneiden luottotappioiden palautusten vaikutus				
Luottoriskin muutoksen vaikutus	-2 618	5	86	-2 527
ECL:n nettomuutos				-2 970
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2021	1 476	60	3 194	4 730
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2021 yhteensä				47 495
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.–31.12.2021 yhteensä				-3 554

VARAT

LIITE 9. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan alkuperäisen taseeseen kirjaamisen yhteydessä arvostusluokkiin. Arvostusluokka määrittää rahoitusvaran tai -velan arvostusperiaatteen taseeseen kirjaamisen jälkeen.

RAHOITUSVAROJEN LUOKITTELU JA ARVOSTAMINEN

Rahoitusvarojen luokittelu perustuu liiketoimintamalliin, jolla sitä rahoitusvarojen ryhmää, johon rahoitusvara kuuluu, hallinnoidaan sekä siihen, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Liiketoimintamallin arviointi

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, kuinka rahoitusvarojen ryhmää hallinnoidaan rahavirtojen kerryttämiseksi. Liiketoimintamalli määrittää kertyvätkö rahavirrat sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myynnistä vai näistä molemmista. Jos rahavirrat realisoituvat tavalla, joka poikkeaa liiketoimintamallin arviointiajankohtana olleista odotuksista, tästä ei aiheudu tilinpäätökseen aiempia kausia koskevaa virhettä eikä se myöskään muuta jäljellä olevien kyseisen liiketoimintamallin mukaisesti pidettävien rahoitusvarojen luokittelua.

Rahavirtaominaisuuksien arviointi

Rahavirtaominaisuuksilla tarkoitetaan rahoitusvaran sopimuksen mukaisten rahavirtojen luonnetta. Rahavirtaominaisuuksia arviotaessa tarkastellaan erityisesti, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua, jolloin esim. korko sisältää vain korvauksen rahan aika-arvosta, luottoriskistä ja muista perustyyppiselle lainaamiselle tyypillisistä riskeistä. Rahavirtaominaisuudet arvioidaan instrumenttikohtaisesti ja jos sopimusehdot sisältävät sellaisia tekijöitä, joita ei voida pitää lainaamiselle tyypillisinä ehtoina, luokitellaan rahoitusvara käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavaksi.

Rahoitusvarojen luokat ja luokitteluperusteet

Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun, kun molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi; ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksu.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, kun molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan sekä keräämällä sopimukseen perustuvat rahavirrat, että myymällä rahoitusvaroja; ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä Säästöpankki-ryhmä voi tehdä peruuttamattoman valinnan, jonka mukaan oman pääoman ehtoisen sijoituksen myöhemmät käyvän arvon muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Valinta tehdään instrumenttikohtaisesti. Tällaiset sijoitukset arvostetaan kirjanpidossa käypään arvoon ja käyvän arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan.

Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat

Kaikki sellaiset rahoitusvarat, jotka eivät ole jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavia, kuuluvat käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattaviin. Rahoitusvara voidaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kuitenkin nimenomaisesti luokitella peruuttamattomasti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi, jos näin toimimalla poistetaan arvostamiseen tai kirjaamiseen liittyvä epäjohdonmukaisuus tai vähennetään merkittävästi tällaista epäjohdonmukaisuutta, joka muutoin aiheutuisi varojen tai velkojen arvostamisesta tai niistä johtuvien voittojen tai tappioiden kirjaamista erilaisilla perusteilla.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellaan myös sellaiset vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, joissa rahavirtakriteerien ei voida katsoa täyttyvän. Rahavirtakriteerit arvioidaan instrumenttikohtaisesti sen määrittämiseksi, onko kyseisen erän sopimusehdoissa määritettynä tiettyinä ajankohtina toistuvia rahavirtoja, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan koron maksua.

Vieraan pääoman ehtoisten sijoitusten uudelleenluokittelu tehdään vain silloin, kun Säästöpankkiryhmän rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudattamat liiketoimintamallit muuttuvat. Tällaisten muutosten odotetaan olevan erittäin harvinaisia, eikä Säästöpankkiryhmä ole tehnyt uudelleenluokitteluja kuluneella katsauskaudella.

Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen

Rahoitusvelat luokitellaan myöhempää arvostamista varten seuraaviin arvostusluokkiin:

- jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat
- käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat.

Rahoitusvelat arvostetaan lähtökohtaisesti jaksotettuun hankintamenuon. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetaan johdannaissopimukset sekä muiden sijoittajien osuudet konsolidoitavista rahastoista.

Alla on esitetty jatkuvien toimintojen rahoitusvarojen ja -velkojen jakautuminen arvostusluokkiin tase-erittäin.

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Ei rahoitusvaroja /-velkoja	Yhteensä
31.12.2022					
Käteiset varat	6 948		1 200 500		1 207 448
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	205 047				205 047
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 024 296		143		9 024 439
Johdannaiset suojaavat johdannaiset josta käyvän arvon suojausta			89		89
Sijoitusomaisuus	61 201	562 311	138 679	22 460	784 650
Henkivakuutustoiminnan varat*		139 269	858 372	8 942	1 006 583
Varat yhteensä	9 297 492	701 579	2 197 784	31 401	12 228 256
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			18 107		18 107
Velat luottolaitoksille	450 946				450 946
Velat asiakkaille	6 994 366				6 994 366
Johdannaiset suojaavat johdannaiset josta rahavirran suojausta josta käyvän arvon suojausta muut kuin suojaavat johdannaiset			224 263 085 113		224 263 085 113
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 756 666				2 756 666
Henkivakuutustoiminnan velat*	87 677		859 814	3 440	950 931
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	2 142				2 142
Velat yhteensä	10 291 796		1 141 344	3 440	11 434 438

*Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät sisältävät sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset ja niihin liittyvät velat.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutus

Säästöpankkiryhmän johdannaissopimukseen sovelletaan joko ISDA:n tai Finanssialan johdannaissopimusta. Näiden sopimusten perusteella johdannaisten maksuja voidaan nettouttaa transaktiokohtaisesti maksupäivittäin ja vastapuolen maksukyvyttömyys- ja konkurssitilanteissa. Sopimusehdoissa voidaan lisäksi vastapuolikohtaisesti sopia vakuuksista. Nämä johdannaiset esitetään taseessa bruttoperusteisesti.

31.12.2022 (1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Määrät, joita ei ole netotettu mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin			Nettosumma
				Rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu käteinen	Vakuudeksi annettu käteinen	
Varat							
Johdannaissopimukset				89	320		-231
Yhteensä				89	320		-231
Velat							
Johdannaissopimukset				263 422		114 485	148 937
Yhteensä				263 422		114 485	148 937

(1 000 euroa)	Jakotettuun hankintamenoön kirjattavat	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Ei rahoitusvaroja /-velkoja	Yhteensä
31.12.2021					
Käteiset varat	11 266		1 006 639		1 017 904
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	129 484				129 484
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 602 512		271		9 602 782
Johdannaiset					
suojaavat johdannaiset					
josta rahavirran suojausta			1 527		1 527
josta käyvän arvo suojausta			32 167		32 167
Sijoitusomaisuus	68 429	701 727	171 095	32 975	974 226
Henkivakuutustoiminnan varat*		163 084	992 787	4 813	1 160 683
Varat yhteensä	9 811 689	864 811	2 204 485	37 788	12 918 773
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			13 706		13 706
Velat luottolaitoksille	423 705				423 705
Velat asiakkaille	7 682 351				7 682 351
Johdannaiset					
suojaavat johdannaiset					
josta rahavirran suojausta					
josta käyvän arvon suojausta			15 398		15 398
muut kuin suojaavat johdannaiset			113		113
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 500 165				2 500 165
Henkivakuutustoiminnan velat*	90 619		990 491	3 618	1 084 728
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	13 427				13 427
Velat yhteensä	10 710 268		1 019 708	3 618	11 733 594

*Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät sisältävät sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset ja niihin liittyvät velat.

31.12.2021	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Määrät, joita ei ole netotettu mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin			Nettosumma
				Rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu käteinen	Vakuudeksi annettu käteinen	
(1 000 euroa)							
Varat							
Johdannaissopimukset				33 693	27 540		6 153
Yhteensä				33 693			6 153
Velat							
Johdannaissopimukset				15 511		10 440	5 071
Yhteensä				15 511		10 440	5 071

LIITE 10. LAINAT JA SAAMISET

Lainat ja saamiset luottolaitoksilta ja asiakkailta luokitellaan lähtökohtaisesti jaksotettuun hankintameno- arvoistettaviksi, jolloin niille lasketaan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä. Alla olevassa

taulukossa on esitetty lainojen ja saamisten bruttoarvot, odotettavissa olevia luottotappioita koskevat vähennyserät ja tasearvot tuotetyypeittäin.

LAINAT JA SAAMISET

31.12.2022

(1 000 euroa)	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	204 922	-8	204 915
Luotot ja muut saamiset	136	-3	132
Yhteensä	205 058	-11	205 047
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Tuotteittain			
Lainat	8 382 002	-38 630	8 343 372
Korkotukilainat	465 873	-1 536	464 338
Luottokortti- ja vakuudeton kulutus- luottosaamiset	140 991	-2 435	138 556
Muut saamiset			
Yhteensä	9 068 045	-43 606	9 024 439
Lainat ja saamiset yhteensä	9 273 103	-43 617	9 229 486

LAINAT JA SAAMISET

31.12.2021

(1 000 euroa)	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	129 381	-13	129 368
Luotot ja muut saamiset	120	-4	116
Yhteensä	129 501	-17	129 484
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Tuotteittain			
Lainat	8 966 563	-37 664	8 928 898
Korkotukilainat	499 304	-1 428	497 876
Luottokorttisaamiset	98 479	-1 743	96 737
Yhteensä	9 644 659	-41 877	9 602 782
Lainat ja saamiset yhteensä	9 774 160	-41 895	9 732 266

LIITE 11. JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Säästöpankkiryhmä suojaa johdannaissopimuksilla korkoriskiään sekä käyvän arvon että rahavirran muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen ottolainaus. Rahavirran suojauksen kohteena on vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta. Suojauksen tavoitteena on vakauttaa korkokatetta ja neutralisoida varojen ja velkojen mahdollinen käyvän arvon muutos.

Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käypä arvo kirjataan taseeseen johdannaissaamiseksi tai -velaksi ja käyvän arvon muutos tuloslaskelman erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Käypää arvoa suojaattaessa myös suojaettava kohde on suojauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuun. Suojaattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus kirjataan laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan suojausinstrumenttien rahastoon. Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus kirjataan suoraan tuloslaskelman erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Suojaavan johdannaisten arvostamisesta käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen suojatun rahavirran oikaisuksi sitä mukaa, kun suojattu rahavirta kirjataan tulokseen Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Suojauslaskennan aloittamisen hetkeltä dokumentoidaan suojaattavan kohteen ja suojaavan johdannaisten suojaussuhde, kuten myös riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategia. Suojaussuhteen tehokkuutta arvioidaan säännöllisesti, kuitenkin aina vähintään raportointihetkeltä.

Alla on esitetty jatkuvien toimintojen johdannaissopimusten käyvät arvot ja nimellispääomat jaoteltuna jäljellä olevan juoksuajan mukaan.

31.12.2022 (1000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksu aika				Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Muut kuin suojaavat johdannaiset	10 000			10 000	13	
Korkojohdannaiset	10 000			10 000	13	
Suojaavat johdannaissopimukset						
Käyvän arvon suojaus*	40 000	2 224 000	908 000	3 172 000	76	263 199
Korkojohdannaiset	40 000	2 224 000	908 000	3 172 000	76	263 199
Rahavirran suojaus**	20 000	10 000		30 000		224
Korkojohdannaiset	20 000	10 000		30 000		224
Yhteensä	60 000	2 234 000	908 000	3 202 000	89	263 422

* Käyvän arvon suojauksen kohteena olevan kiinteäkorkoisen ottolainauksen (Velat asiakkaille) nimellisarvo oli 914 000 tuhatta euroa ja kirjanpitoarvo 852 141 tuhatta euroa.

Käyvän arvon suojauksen kohteena olleiden kiinteäkorkoisten liikkeelle laskettujen joukkovelkakirjalainojen (Liikkeeseenlasketut velkakirjat) nimellisarvo oli 2 248 000 tuhatta euroa ja kirjanpitoarvo 2 037 740 tuhatta euroa.

Suojaavien johdannaissopimusten nimellisarvot vastaavat suojauskohteiden nimellisarvoja.

** Rahavirran suojauksen kohteena olevan vaihtuvakorkoisen antolainauksen (Lainat ja saamiset asiakkailta) nimellisarvo oli 30 000 tuhatta euroa ja kirjanpitoarvo 30 000 tuhatta euroa. Johdannaissopimusten nimellisarvot vastaavat suojauskohteiden nimellisarvoja.

Muihin laajan tulokseen eriin kirjattu rahavirran suojaus tehokas osuus oli -51 tuhatta euroa ja tilikauden tulokseen kirjattu tehoton osuus oli -166 tuhatta euroa. Muista laajan tuloksen eristä tilikauden tulokseen siirretty rahavirran suojausten tehokas osuus oli tilikaudella 2022 -922 tuhatta euroa.

Kaudet, joiden aikana suojattujen rahavirtojen odotetaan vaikuttavan tulokseen:

(1 000 euroa)	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	-14	12		-2
Yhteensä	-14	12		-2

31.12.2021 (1000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksuaika				Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Muut kuin suojaavat johdannaiset						
Korkojohdannaiset	10 000	10 000		20 000	-	113
Yhteensä	10 000	10 000		20 000	-	113
	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Suojaavat johdannaissopimukset						
Käyvän arvon suojaus	530 000	769 000	953 000	2 252 000	32 167	
Korkojohdannaiset	530 000	769 000	953 000	2 252 000	32 167	
Rahavirran suojaus	10 000	30 000		40 000	1 527	15 398
Korkojohdannaiset	10 000	30 000		40 000	1 527	15 398
Yhteensä	540 000	799 000	953 000	2 292 000	33 693	15 398
Johdannaiset yhteensä					33 693	15 511

Tilikaudella 1–12/2021 kirjattiin -859 tuhatta euroa tehokasta rahavirran suojausta muihin laajan tuloksen eriin.

Rahavirran suojauksen tehoton osuus tilikaudella 2021 oli 2 tuhatta euroa ja se on kirjattu sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Periodit, joiden aikana suojattujen rahavirtojen odotetaan vaikuttavan tulokseen ovat seuraavat:

(1 000 euroa)	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	884	808		1 691
Yhteensä	884	808		1 691

LIITE 12. SJOITUSOMAISUUS

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Saamistodistukset	561 610	700 771
Osakkeet ja osuudet	3 582	1 243
Yhteensä	565 192	702 014
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat		
Saamistodistukset	13 805	18 573
Osakkeet ja osuudet	121 992	152 235
Yhteensä	135 798	170 808
Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat sijoitukset		
Saamistodistukset	61 247	68 482
Odotettavissa olevat luottotappiot	-46	-53
Yhteensä	61 201	68 429
Sijoituskiinteistöt	22 460	32 975
Sijoitusomaisuus yhteensä	784 650	974 226

ERITTELY LIIKKEESEEN LASKIJAN NOTEERAUKSEN PERUSTEELLA

31.12.2022

(1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset	Yhteensä
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	131 400	590	56 055	188 045
Muilta	425 188	120 463	2 600	548 251
Muut				
Muilta	8 604	14 744	2 592	25 940
Yhteensä	565 192	135 798	61 247	762 237

31.12.2021

(1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset	Yhteensä
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	130 814	733	66 332	197 879
Muilta	561 615	156 573	100	718 288
Muut				
Muilta	9 585	13 503	1 996	25 083
Yhteensä	702 014	170 808	68 429	941 251

LIITE 13. HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN VARAT

Sijoitussopimuksiksi luokiteltuihin sopimuksiin sovelletaan IFRS 4 myötä sallittua siirtymäsäännöstä ja sopimukset käsitellään IAS 39:n mukaisin tulosvaikutuksisin.

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Sijoitusrahastot	527 853	604 864
Varainhoitosalkut	117 998	146 445
Muu sijoitussidonnainen kateomaisuus	209 576	238 370
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset yhteensä	855 427	989 680
Muut sijoitukset		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	2 945	3 107
Yhteensä	2 945	3 107
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	380	1 602
Osakkeet ja osuudet	138 889	161 481
Yhteensä	139 269	163 084
Muut sijoitukset yhteensä	142 214	166 191
Henkivakuutustoiminnan sijoitukset yhteensä	997 641	1 155 871
Muut varat		
JV-Vakuutusmaksusaamiset	16	
Muut saamiset	8 666	4 544
Siirtosaamiset	260	269
Muut varat yhteensä	8 942	4 813
Henkivakuutustoiminnan varat yhteensä	1 006 583	1 160 683

Henkivakuutuksen käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen saamistodistusten, osakkeiden ja osuuksien sekä johdannaisien erittely liikkeesenlaskijan noteerauksen perusteella

(1 000 euroa)	31.12.2022			31.12.2021		
	Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Johdannais- sopimukset	Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Johdannais- sopimukset
Noteeratut						
Muilta		827 961			984 591	
Yhteensä		827 961			984 591	

VELAT

LIITE 14. VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Velat luottolaitoksille		
Velat keskuspankeille	68 000	68 000
Velat luottolaitoksille	382 946	355 705
Yhteensä	450 946	423 705
Velat asiakkaille		
Talletukset	7 055 706	7 652 061
Muut rahoitusvelat	519	1 557
Ottolainauksen käyvän arvon muutos	-61 859	28 733
Yhteensä	6 994 366	7 682 351
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	7 445 312	8 106 057

LIITE 15. LIIKKEESEENLASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat		
Joukkovelkakirjalainat	582 282	845 891
Vakuudelliset joukkovelkakirjalainat	2 045 010	1 500 137
Muut		
Sijoitustodistukset	129 373	154 137
Liikkeeseenlasketut velkakirjat yhteensä	2 756 666	2 500 165
Joista		
Vaihtuvakorkoiset	350 885	444 180
Kiinteäkorkoiset	2 405 780	2 055 985
Yhteensä	2 756 666	2 500 165

LIIKKEESEEN LASKETUT VAKUUDELLISET JOUKKVELKAKIRJALAINAT

(1 000 euroa)	Nimellis- arvo	Kirjanpito- arvo	Maturiteetti	Korko- sidonnaisuus	Nimellis- korko	Eräpäivä
Sp-Kiinnitysluottopankki 2019	500 000	498 549	7 v	Kiinteä	0,05 %	19.6.2026
Sp-Kiinnitysluottopankki 2021	500 000	502 389	7 v	Kiinteä	0,01 %	28.9.2028
Sp-Kiinnitysluottopankki 2022	300 000	299 114	3 v	Kiinteä	1,00 %	28.4.2025
Sp-Kiinnitysluottopankki 2022	750 000	744 959	5 v	Kiinteä	3,13 %	1.11.2027
Yhteensä	2 050 000	2 045 011				

Säästöpankkiryhmällä ei ole ollut viivästyksiä tai laiminlyöntejä liittyen sen liikkeeseen laskemiin velkakirjoihin.

LIITE 16. HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN VELAT

Vakuutus- ja sijoitussopimuksiin liittyvät velat

Vakuutus- ja sijoitussopimusten vakuutusmaksuvastuu ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuu on määritelty maksetuista maksuista, hyvityksistä, veloituksista ja arvomuutoksista muodostuvan vakuutussäästön perusteella täydentämällä tätä vastaisen korko- ja liikekustannusliikkeen osalta. Harkinnanvaraisiin lisätuihin oikeutavien vakuutusten taattujen etujen vastuun diskonttokorko on korkeintaan 0,5 prosenttia. Keskimääräinen diskonttokorko on 0,1 prosenttia.

Vakuutus- ja sijoitussopimusten muu korvausvastuu kuin alkaneiden eläkkeiden korvausvastuu on lyhytaikaista velkaa ja se muodostuu tunnetuista ja tuntemattomista vahinkotapahtumista. Tunnettujen vahinkojen vastuu arvotetaan nimellisarvoonsa ja tuntemattomien vahinkojen vastuu perustuu vakuutusmatemaattisiin perusteisiin.

Jälleenvakuutus- ja sijoitussopimuksiin liittyvät saamiset ja velat arvotetaan yhdenmukaisesti jälleenvakuutettujen velkojen ja saamisten kanssa. Mikäli yhtiöllä olisi erään-tyneitä saamisia, tehtäisiin näihin saamisiin tulosvaikutteinen arvonalennus.

Vakuutus- ja sijoitussopimuksiin liittyvän velan riittävyystesti

IFRS 4 -standardin mukaan vakuutus- ja sijoitussopimusten antajan on arvioitava jokaisena raportointikauden päättymispäivänä,

ovatko sen taseeseen merkityt vakuutusvelat riittävän suuret, käyttämällä tarkasteluhetken arvioita vakuutus- ja sijoitussopimusten tulevaisuuden rahavirroista. Vastuuvelan riittävyystesti tehdään IFRS 4 -standardin mukaisesti arvostetuille Säästöpankkiryhmän vakuutus- ja sijoitussopimuksille. Vastuuvelan riittävyystestissä verrataan vastuuvälän kansallisiin periaatteisiin perustuvaa kirjanpitoarvoa vakuutus- ja sijoitussopimuksista syntyvien kassavirtojen nykyarvoon, johon on lisätty riskimarginaali. Mikäli vastuuvälän riittävyystesti osoittaa, että kansallisiin periaatteisiin perustuva vastuuvälä on kokonaisuutenaan pienempi kuin sisäisen mallin mukainen vastuuvälä, täydennetään Säästöpankkiryhmän vastuuvälää sisäisen mallin mukaisen vastuuvälän ja kansallisiin periaatteisiin perustuvan vastuuvälän erotuksella.

Henkivakuutuksen kohtuusperiaate

Säästöpankkiryhmän henkivakuutus- ja sijoitustoiminnan tavoitteena on antaa pitkällä aikavälillä harkinnanvaraisiin lisätuihin oikeutetuille vakuutus- ja sijoitussäästöille ennen kuluja ja veroja kokonaishyvitys, joka on vähintään Suomen valtion pitkän joukkovelkakirjalainan tuotto. Säästövakuutus- ja sijoitustasona on maturiteetiltaan 5 vuoden ja eläkevakuutus- ja sijoitustasona 10 vuoden joukkovelkakirjalainojen korkotasoa vastaava tuotto. Vakuutus- ja sijoituskokonaishyvityksellä tarkoitetaan vakuutus- ja sijoitussopimuksen laskuperuste- tai vuosikorkoa ja kyseiselle sopimukselle hyvitetävää lisäkorkoa.

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Muu kuin sijoitussidonnaisten sopimusten velka		
Takuukorkoiset vakuutus- ja sijoitussopimukset	87 677	90 619
Sijoitussidonnaisten sopimusten velka		
Sijoitussidonnaisten vakuutus- ja sijoitusten velka	486 907	583 321
Sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velka	372 907	407 170
Vastuuvelan riittävyystestin mukainen täydennys		
Muut velat		
Siirtovelat ja saadut ennakot	2 936	3 009
Muut	505	609
Henkivakuutus- ja sijoitustoiminnan velat yhteensä	950 931	1 084 728

LIITE 17. LIEDON SÄÄSTÖPANKIN IRTAANTUMINEN SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄSTÄ

Liedon Säästöpankin isännistö hyväksyi Liedon Säästöpankin ja Oma Säästöpankin yhdistymistä koskevat yritysjärjestelyt 22.9.2022 isännistön kokouksessa. Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä ja Säästöpankkien Yhteenliittymästä toteutuu arviolta 28.2.2023.

Säästöpankkiliitto osk:n vahvistaman tilinpäätösperiaatteen mukaisesti Liedon Säästöpankin irtaantumiseen Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä 2022 sovelletaan

IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardia.

Liedon Säästöpankin liiketoiminnan tulos esitetään lopetettuina toimintoina Säästöpankkiryhmän tuloslaskelmassa erillään jatkuvien toimintojen tuotoista ja kuluista, vertailutiedot on oikaistu vastaavasti. Liedon Säästöpankin omaisuuserät ja velat esitetään Säästöpankkiryhmän taseessa omana rivinään taseen varoissa ja veloissa, IFRS 5 standardin mukaisesti vertailutietoja ei oikaista.

TILIKAUDEN TULOS IRTAANTUVISTA TOIMINNOISTA

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	37 990	28 851
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-22 326	-16 196
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	-1 440	-356
Tulos ennen veroja	14 224	12 298
Tuloverot	-2 972	-2 369
Tilikauden tulos	11 251	9 930

IRTAANTUVIEN TOIMINTOJEN KESKEISET TASE-ERÄT

(1 000 euroa)	31.12.2022
Lainat ja saamiset asiakkailta	1 016 646
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	13 299
Sijoitusomaisuus	78 808
Muut varat	15 807
Varat yhteensä	1 369 986
Velat asiakkaille	942 741
Velat luottolaitoksille	13 488
Muut velat	13 586
Velat yhteensä	969 815

IRTAANTUVIEN TOIMINTOJEN KESKEISET RAHAVIRRAT

(1 000 euroa)	31.12.2022
Liiketoiminnan rahavirta	38 054
Investointien rahavirta	-2 348
Rahoituksen rahavirta	-5 127
Rahavarojen muutos yhteensä	30 578

MUUT LIITETIEDOT

LIITE 18. KÄYVÄT ARVOT ARVOSTUSMENETELMÄN MUKAISESTI

KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTUS

Säästöpankkiryhmä arvostaa varat ja velat joko jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon. Käypään arvoon arvostetaan rahoitusvarat ja -velat, jotka on luokiteltu käypään arvoon arvostettaviksi. Rahoitusvarojen ja -velkojen jakautuminen arvostusluokkiin on esitetty liitetiedossa 9.

Käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa. Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritetään ensisijaisesti toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla, tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Noteerattujen rahoitusvarojen markkinahintana käytetään raportointipäivän ostokurssia.

Jos markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin. Jos arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti. Sekä käteisvarojen, että vaadittaessa maksettavien talletusten nimellisarvon katsotaan olevan käyvän arvon likiarvo.

Johdannaisopimusten arvostamisessa huomioidaan sopimuksen osapuolten luottoriskin vaikutus sopimuksen

käypään arvoon. Luottoriskistä johtuvaa käypää arvoa oikaistaan vastapuoliriskikorjauksella (Credit Valuation Adjustment, CVA) sekä omalla luottoriskikorjauksella (Debit Valuation Adjustment, DVA). CVA ja DVA arvostusoikaisut lasketaan vastapuolikohtaisesti.

Sijoituskiinteistöt arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuun. Sijoituskiinteistöjen käypä arvo ilmoitetaan liitetietona. Käypien arvojen määrittelyn perustana on käytetty mahdollisimman vertailukelpoisia markkinahintoja tai kiinteistön nettotuottoihin perustuvaa arvostusmallia. Merkittävimpien kiinteistöjen osalta arvostukselle pyritään saamaan riippumattoman arvioitsijan lausunto.

Säästöpankkiryhmällä ei ole kertaluontoisesti käypään arvoon arvostettuja omaisuus- tai velkaeriä.

KÄYVÄN ARVON HIERARKIAT

Käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen perusteella, millä tavalla käypä arvo on määritetty. Hierarkiataso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyyttä arvioitaessa huomioidaan kyseiselle omaisuus- tai velkaerälle ominaiset tekijät.

Taso 1 sisältää käyvät arvot, jotka on määritetty täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilta markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Markkinan katsotaan olevan toimiva, kun hintanoteeraukset ovat saatavissa helposti ja riittävän säännöllisesti. Tasolle 1 kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat, osakkeet ja osuudet sekä muut arvopaperit ja johdannaisopimukset, joille on saatavissa julkinen hintanoteeraus.

Taso 2 sisältää käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja, joissa käytetyt syöttötiedot ovat todennettavissa joko suoraan, esim. hintoina, tai välillisesti esim. johdettuna hinnoista. Tason 2 käyvät arvot perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa oleva markkinainformaatio, kuten vastaavanlaisten instrumenttien noteeratut korot tai

hinnat. Tasolle 2 kuuluvat korkojohdannaissopimukset sekä yritys- ja sijoitustodistukset.

Taso 3 sisältää käyvät arvot, jotka eivät perustu julkiseen markkinanoteeraukseen tai joita ei ole määritetty todennettavissa olevaan markkinainformaatioon perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tason 3 käyvät arvot perustuvat tyypillisesti kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon. Tasolle 3 kuuluvat noteeraamattomat oman pääoman ehtoiset instrumentit sekä muut arvopaperit, joille ei raportointihetkellä ole

saatavissa sitovaa markkinanoteerausta. Säästöpankkiryhmällä on vain vähäinen määrä tasolle 3 kuuluvia käypään arvoon arvostettavia rahoitusinstrumentteja.

Taulukossa esitetään jatkuvien toimintojen rahoitusvarojen ja -velkojen sekä sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot ja käypien arvojen jakautuminen käyvän arvon hierarkiatasoille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaissopimusten vaikutuksia.

31.12.2022	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoittain			Yhteensä
		Taso1	Taso2	Taso3	
Rahoitusvarat (1 000 euroa)					
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	1 339 322	1 325 991		13 332	1 339 322
Varallisuudenhoidon palvelut*	858 372	858 372			858 372
Johdannaissopimukset					
Pankkitoiminta	89		89		89
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat					
Pankkitoiminta	562 311	558 241		4 070	562 311
Varallisuudenhoidon palvelut*	139 269	123 486		15 783	139 269
Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat					
Sijoitusomaisuus, pankkitoiminta	61 201	57 638			57 638
Lainat ja muut saamiset, pankkitoiminta	9 107 517		10 226 220		10 226 220
Rahoitusvarat yhteensä	12 068 081	2 923 727	10 226 310	33 185	13 183 221
Sijoituskiinteistöt					
Pankkitoiminta	22 460			57 549	57 549
Yhteensä	22 460			57 549	57 549

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten käyvät arvot, jotka sisältyvät tason 1 saldoihin.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

31.12.2022	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso1	Taso2	Taso3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvelat					
Pankkitoiminta	18 107	18 107			18 107
Varallisuudenhoidon palvelut*	859 814	859 814			859 814
Johdannaiset					
Pankkitoiminta	263 422		263 422		263 422
Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat					
Pankkitoiminta	10 046 968	2 696 266	6 280 176	928 124	9 904 566
Rahoitusvelat yhteensä	11 188 311	3 574 187	6 543 598	928 124	11 045 909

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten ja sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velkoja, jotka raportoidaan tasolla 1 alla olevan sijoituksen arvostuksen mukaisesti.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

Tapaukset tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3.

Käypään arvoon tulosvaikuttavasti arvostettavat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	9 794		9 794
Hankinnat	5 009		5 009
Myynnit	-690		-690
Eräntyneet tilikauden aikana	-504		-504
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	-56		-56
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, ei-realisoituneet	-222		-222
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	13 332		13 332

Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset on kirjattu eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	1 287	14 891	16 178
Hankinnat	263	1 380	1 643
Myynnit	-1 425	-225	-1 650
Eräntyneet kauden aikana	2		2
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	-3 423	-5	-3 428
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset	2 796	-258	2 538
Siirrot tasolta 1 ja 2	4 571		4 571
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	4 070	15 783	19 853

Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettaviksi luokiteltujen rahoitusvarojen realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin sisältyvään käyvän arvon rahastoon.

Herkkyysanalyysi rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3 (1 000 euroa)

31.12.2022	Kirjanpitoarvo	Negatiivinen tulosvaikutus oletetuille muutoksille
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Pankkitoiminta	13 332	-55
Yhteensä	13 332	-55
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Pankkitoiminta	4 070	-76
Varallisuudenhoidon palvelut	15 783	-2 374
Yhteensä	19 853	-2 450
Yhteensä	33 185	-2 505

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyys oletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu olettamalla korkotason muuttuvan 1 % kaikissa maturitettiluokissa samanaikaisesti. Ei-korkoherkkien sijoitusten osalta herkkyysanalyysissä on käytetty negatiivista 15 % arvonmuutosta. Johdannaisten osalta herkkyysanalyysissä on käytetty mahdollisena arvonmuutoksena koko johdannaisen käypää arvoa.

31.12.2021 Rahoitusvarat (1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Yhteensä
		Taso1	Taso2	Taso3	
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	1 178 004	1 166 562		11 442	1 178 004
Varallisuudenhoidon palvelut*	992 787	992 787			992 787
Johdannaissopimukset					
Pankkitoiminta	33 693		33 693		33 693
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat					
Pankkitoiminta	701 727	700 480		1 247	701 727
Varallisuudenhoidon palvelut*	163 084	147 835		15 249	163 084
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat					
Sijoitusomaisuus, pankkitoiminta	68 429	68 800			68 800
Lainat ja muut saamiset, pankkitoiminta	9 743 261		11 146 790		11 146 790
Rahoitusvarat yhteensä	12 880 985	3 076 464	11 180 483	27 938	14 284 886
Sijoituskiinteistöt					
Pankkitoiminta	32 975			62 459	62 459
Yhteensä	32 975			62 459	62 459

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten käyvät arvot, jotka sisältyvät tason 1 saldoihin.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

31.12.2021	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso1	Taso2	Taso3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvelat					
Pankkitoiminta	13 706	13 706			13 706
Varallisuudenhoidon palvelut*	990 491	990 491			990 491
Johdannaiset					
Pankkitoiminta	15 511		15 511		15 511
Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat					
Pankkitoiminta	10 619 649	2 370 358	7 621 940	639 842	10 632 141
Rahoitusvelat yhteensä	11 639 357	3 374 555	7 637 452	639 842	11 651 849

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten ja sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velkoja, jotka raportoidaan tasolla 1 alla olevan sijoituksen arvostuksen mukaisesti.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

Tapaukset tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3.

Käypään arvoon tulosvaikuttavasti arvostettavat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	22 949	947	23 896
Hankinnat	4 752		4 752
Myynnit	-13 444	-1 001	-14 445
Eräntyneet tilikauden aikana	-1 506		-1 506
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	-2	54	52
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, ei-realisoituneet	-365		-365
Siirrot tasolta 1 ja 2	362		362
Siirrot tasolle 1 ja 2	-1 304		-1 304
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	11 442		11 442

Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset on kirjattu eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	4 740	6 930	11 671
Hankinnat	2 371	7 143	9 514
Myynnit	-3 482		-3 482
Eräntyneet tilikauden aikana	26		26
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	-523		-523
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset	-1 887	818	-1 069
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	1 247	14 891	16 138

Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettaviksi luokiteltujen rahoitusvarojen realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin sisältyvään käyvän arvon rahastoon.

Herkkyysanalyysi rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3 (1 000 euroa)

31.12.2021	Kirjanpitoarvo	Negatiivinen tulosvaikutus oletetuille muutoksille
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Pankkitoiminta	11 442	-82
Muut toiminnot		
Yhteensä	11 442	-82
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Pankkitoiminta	1 247	-26
Varallisuudenhoidon palvelut	15 249	-2 297
Yhteensä	16 496	-2 323
Yhteensä	27 938	-2 405

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyys oletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu olettamalla korkotason muuttuvan 1 % kaikissa maturitettiluokissa samanaikaisesti. Ei-korkoherkkien sijoitusten osalta herkkyysanalyysissä on käytetty negatiivista 15 % arvonmuutosta. Johdannaisten osalta herkkyysanalyysissä on käytetty mahdollisena arvonmuutoksena koko johdannaisen käypää arvoa.

LIITE 19. VAKUUDET

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Annetut vakuudet		
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Luotot *	3 158 567	2 295 920
Muut	208 580	57 924
Annetut vakuudet yhteensä	3 367 147	2 353 844
Saadut vakuudet		
Kiinteistövakuudet	9 623 120	9 057 673
Saamistodistukset	100 415	68 683
Muut	215 704	142 654
Saadut takaukset	38 919	63 354
Saadut vakuudet yhteensä	9 978 158	9 332 365

* Sp-Kiinnitysluottopankin liikkeeseenlaskemien vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi asetetut luotot.

LIITE 20. TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kirjataan toisen velan vakuudeksi annetut takaukset ja pantit. Sitoumukset merkitään sen määräisenä, mitä takaus tai pantti kulloinkin enintään vastaa. Takaukseen rinnastetaan urakka toimitus ja vientisitoumukset ja muut asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut takuusitoumukset asiakkaan yksilöidyn velvoitteen tai korvausvelvoitteen täyttämistä mukaan lukien remburssit ja muut irtai-

men kaupan täyttämisen vakuudeksi myyjän hyväksi annetut sitoumukset.

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kirjataan myös sitovat luottolupaukset ja käyttämättömät luottolimitit sekä muut sellaiset taseen ulkopuoliset sitoumukset niiden juoksuajasta riippumatta. Sitoumukset merkitään sen määräisinä, mitä niiden perusteella voidaan vähintään joutua maksamaan.

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Takaukset	73 111	79 396
Luottolupaukset	687 575	790 581
Muut	12 306	1 656
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	75 931	
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	848 923	871 633

LIITE 21. LÄHIPIIRITIEDOT

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on määritellyt Säästöpankkiryhmän lähipiiriin kuuluvat tahot. Säästöpankkiryhmän lähipiiriin kuuluu Ryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävät yhtiöt ja yhteisöt, osakkuusyhtiöt ja johtoon kuuluvat avainhenkilöt sekä heidän läheiset perheenjäsenensä. Lisäksi lähipiiriin kuuluu yhteisöt, joissa johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ja/tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta. Säästöpankkiryhmän johtoon

kuuluviin avainhenkilöihin luetaan Säästöpankkiliitto osk:in hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä johtoryhmän jäsenet.

Lähipiirille myönnettyt luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

2022

Liiketapahtumat lähipiirin kanssa	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt*	Läheisyrietykset**	Osakkuusyrietykset ja yhteisjärjestelyt	Yhteensä
Varat				
Luotot	5 730	6 745		12 476
Varat yhteensä	5 730	6 745		12 476
Velat				
Talletukset	3 679	2 500	803	6 982
Muut velat	915			915
Velat yhteensä	4 594	2 500	803	7 898
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottositoumukset	85	569	300	954
Yhteensä	85	569	300	954
Tuotot ja kulut				
Korkotuotot	53	101	2	156
Korkokulut	-1			-1
Vakuutusmaksutuotot	227			227
Palkkiotuotot	2	14	5	21
Muut kulut				
Yhteensä	281	115	7	403

* Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän läheiset perheenjäsenensä.

**Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöiden ja heidän läheisten perheenjäsentensä yhtiöt, joissa heillä on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta.

JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN SAAMA KOMPENSAATIO

(1 000 euroa)	2022	2021
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	5 943	5 713
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet		352
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	489	458
Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet	122	
Yhteensä	6 554	6 524

2021

Liiketapahtumat lähipiirin kanssa	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt*	Läheisytyökset**	Osakkuusyrikykset ja yhteisjärjestelyt	Yhteensä
Varat				
Luotot	6 279	2 467	2 311	11 058
Varat yhteensä	6 279	2 467	2 311	11 058
Velat				
Talletukset	3 177	3 314	8 615	15 106
Muut velat	2 623	1 222	257	4 103
Velat yhteensä	5 800	4 537	8 872	19 209
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottositoumukset	76	235	282	593
Yhteensä	76	235	282	593
Tuotot ja kulut				
Korkotuotot	35	47	41	123
Korkokulut	-2			-3
Vakuutusmaksutuotot	35	513		548
Palkkiotuotot	3	4	1	8
Muut kulut			-4 621	-4 621
Yhteensä	71	563	-4 579	-3 945

* Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän läheiset perheenjäsenensä.

** Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöiden ja heidän läheisten perheenjäsenten yhtiöt, joissa heillä on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta.

LIITE 22. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Säästöpankkiliitto osk:in hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankki-ryhmän taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Säästöpankki